

YUGOSLAVIA
DOSSIER DANIĆ
th

18

S P E C T R U M

Reference numbers
A 6000-640 with wave length 6000-640
642 red-red-orange-199-201
644 green-green-yellow-202-204
646 green-green-yellow-205-207
648 blue-blue-208-210

Made by Atlantic Hoopland by Holland

Politie Distr. Arnhem/Veluwezoo West, Unit BPZ Centrum/West
Beekstraat 39
6811 DW Arnhem

Telefoon: 026 - 3524232
I.b.b. : Fred Hendriks
Afdeling: Unitrecherche-West Centrum

Aan : Dhr. N.M.P STEIJNEN
Couwenhoven 52-05
3703 ER ZEIST

Ons kenmerk : 00-071642
 001A.02987
Uw kenmerk : Discriminatie J.Dadic
Uw brief van : 7 mei 2000

Arnhem, 30 mei 2000 - 5 JUNI 2000

Mijnheer Steijnen,

In reactie op uw brief van 7 mei 2000, deel ik u mede dat er geen onwil is om uw aangifte in behandeling te nemen. Zo heb ik ook geen 'overbodige' en 'niet terzake dienende' vragen gesteld. Ik neem u erg serieus.

Ik verzoek u nogmaals conform het gestelde in artikel 163 van het Wetboek van Strafrecht (Wijze van aangifte) mij schriftelijke en ondertekende volmachten te sturen van de in uw brief genoemde personen en instellingen. Zij hebben u gemachtigd schrijft u.

Voorts stel ik u nogmaals de vraag hoe u weet dat de toelatingscriteria, zoals in uw brief staat vermeld, zo gearrangeerd was dat een afwijzing op formele gronden als onvoormijdelijk kon worden voorgesteld. Waar blijkt het arrangeren uit en wat zijn volgens u de toelatingscriteria ?

Ook wil ik terugkomen op vraag 13 van mijn eerste brief. Het zal u toch duidelijk zijn dat het van belang is te weten wat de heer Carp tegen u gezegd heeft in een telefoongesprek dat u kennelijk met hem hebt gevoerd. Dat is dus niet zoals u verondersteld 'onbetekenend'. Kunt u aangeven wat de heer Carp tegen u heeft gezegd ?

Voorts begrijp ik uit uw brief dat de persoon in kwestie en de aanleiding van uw aangifte, Jelena Dadic, zich niet gediscrimineerd voelt en dat u haar ook niet gesproken hebt. Ik begrijp ook dat er Kamervragen zijn gesteld en dat deze vragen er niet toe hebben geleid dat de Minister zijnerzijds grond heeft gezien om vervolging van de betrokkene te vragen. Ook is het duidelijk dat het College van Bestuur geen maatregelen treft welke kennelijk door u zijn verlangd.

In afwachting van uw reactie op deze brief zal ik het onderzoek voort zetten.
Met vriendelijke groeten,

Fred Hendriks.

Mr. N.M.P. Steijnen

Advocaat en Prokureur

Couwenhoven 52-05

3703 ER Zeist

tel. 030-6956867

030-6956867

Politie Distr. Arnhem/Veluwezoon West
Unit BPZ Centrum/West
t.a.v. de heer F. Hendriks
Beekstraat 39
6811 DW Arnhem

betreft: aangifte schending anti-discriminatiebepalingen - uw kenmerk 00-071642 datum 7 mei 2000

geachte heer Hendriks,

Allereerst wil ik bij u stipuleren dat het mij geenszins bevalt dat mijn aangifte, waaromtrent door het OM reeds op 7 november 1999 aan de politie te Arnhem is verzocht om een nader onderzoek in te stellen, eenvoudig is "blijven liggen", zoals de OvJ mij op 7 maart 2000 berichtte. Ook na 7 maart is er door de politie te Arnhem kennelijk geen enkele aktie ondernomen. Dit alhoewel de OvJ mij bij genoemde brief van 7 maart 2000 beloofde dat de zaak "vervolgens met voorrang is opgepakt". Dat was niet het geval, er is kennelijk van de zijde van de politie Arnhem pas aktie ondernomen op mijn brief van 26 april 2000.

Voor mij getuigt dit totale gebrek aan voortvarendheid van onwil om deze zaak daadwerkelijk in behandeling te nemen. Hetgeen strijdig is met het beleid terzake van discriminatie. Deze onwil vindt thans zijn weerspiegeling in de vele overbodige en niet terzake doende vragen die u stelt. Naast overigens ook relevante.

Hieronder zal ik ingaan op de vragen, voor zover relevant.

De eerste 3 vragen zijn irrelevant. Het volstaat dat het u bekend is dat ik advocaat ben. Dat geldt ook voor de vragen 20 en 21. In mijn meer dan 20-jarige praktijk heb ik een aantal malen aangifte gedaan namens cliënten van strafbare feiten bij het OM en nimmer is mij gevraagd om schriftelijke verklaringen van deze cliënten, laat staan van "namen, voornamen, geboortedata, geboorteplaatsen en woonplaatsen" van bestuurders van betrokken organisaties. Ik acht mij daartoe ook thans geroepen noch gehouden als advocaat van de betrokkenen. Daarenboven ga ik hen daar nu, een jaar nadat aangifte, niet mee lastig vallen. Nog afgezien van de verdere vertraging die dit onvermijdelijk met zich mee zal brengen. Dit nadat de politie Arnhem de zaak toch al vanaf nota bene 7 februari 2000 heeft laten liggen.

Indien de verzoeken m.b.t. de vragen 20 en 21 op enigerlei wijze geïndiceerd zouden zijn door het OM, dan verneem ik dat graag. Ik zal dan terzake contact opnemen met mevrouw van der Mark en naar aanleiding daarvan mijn standpunt nader bepalen.

Van vraag 4 ontgaat me de portée. In mijn brief van 25-6-1999 geek ik aan wat er m.i. discriminatoir is. Vraag 5 is duidelijk, hoewel irrelevant: via cliënten. De vragen 6 t/m 10 m.b.t. persoonlijke contacten met de betrokken Servische studente, die overigens mevrouw J. Dadic blijkt te heten in plaats van J. Dacic, heb ik niet gehad, noch één van mijn cliënten. Of zij zich gediscrimineerd voelt, is niet relevant, zij behoort niet tot de aangevers. Overigens heeft Carp mij in een telefoongesprek verzekerd dat zij via de pers duidelijk zou hebben gemaakt dat zij zich niet gediscrimineerd zou voelen. Als dit inderdaad via de pers naar buiten zou zijn gebracht, dan is het natuurlijk nog maar de vraag of dat een correcte weergave zou zijn van haar opvattingen terzake. Belangrijkste punt blijft echter of hier in objectieve zin sprake is van discriminatie.

Waarom art. 137d WvSr aan de orde is, valt af te leiden uit mijn brief. Carp zegt in het bewuste interview dat de persoonlijke reden om Dadic de toegang te weigeren de doorslag gaf, dat hij het weer zo zou doen, dat hij het verzoek om toelating van Dadic een brutale actie vond, dat hij, zolang het Servische regime bestaat, niets voor haar kan doen, dat het moeilijk is om een volk te beoordelen op grond van wat het hem persoonlijk doet, dat zijn weigering mede wordt ingegeven door zijn opvatting dat het Servische volk de grootste schuld heeft, dat het voor hem moeilijk is om objectief te denken over "de" Serviërs, dat zij, als Servische, met haar verzoek om toelating bij hem aan het verkeerde adres was, dat zijn persoonlijke reden om haar de toelating te weigeren naar zijn opvatting een groot draagvlak heeft in Nederland en dus objectieverbaard is, dat zijn persoonlijke reden om haar de toegang te weigeren, is dat hij hoopt (!) en verwacht (!) dat iedereen net zo zou reageren als hij.

Dat staat allemaal al in mijn aangifte van 25 juni 1999 en u had dat er dus ook zelf uit kunnen halen, maar ik doe dat graag nog eens voor u. Waarbij ik & nogmaals & wil benadrukken dat al mijn Servische cliënten in Nederland zich onderhevig voelen aan voortdurende discriminatie en onheuse bejegening in allerlei vormen en gradaties. Onnodig om te zeggen dat in een studenten-gemeenschap schriftelijk geventileerde opvattingen als die van Carp een dergelijke bejegening, louter omdat zij Servisch zijn, alleen maar bevorderen.

Wat u bedoelt te zeggen met vraag 13 is me niet duidelijk. Of ik Carp nu wel of niet zelf gesproken heb, is onbetekenend. Ik ga af op hetgeen gesteld wordt in een interview dat het studentenblad "Profiel&" met hem gemaakt heeft. Tegen de weergave daarvan is niet door hem geopponneerd, zodat aangenomen kan worden dat deze weergave correct was.

De aangifte richt zich tegen hetgeen in dit interview door hem wordt gesteld. Met name de hoop en verwachting die hij uitspreekt dat iedereen zo zou handelen als hij is een regelrechte aanzetting tot haat en discriminatie. Dat is meer dan genoeg. Overige correspondentie, die discriminatie van de zijde van Carp "helder in beeld brengt", zoals u dat in vraag 19 verlangt, is er niet. Voor de correspondentie tussen Carp en Dadic moet u bij de Academie zijn. Inzage in deze correspondentie werd mij door de Academie en door de redactie van "Profiel&" geweigerd. Datzelfde geldt voor andere uitgaven van "Profiel&" dan (de gewraakte passages uit) het discriminatoire artikel in "Profiel&". De redactie van het blad gaf mij als grond hiervoor aan, dat men deze kwestie verder niet wilde divulgeren, aangezien de naam van de school al voldoende was beschadigd, men wilde verder windstilte.

Naar aanleiding van deze kwestie zijn Kamervragen gesteld, die ik u hierbij in copie doe toekomen. De antwoorden op deze vragen zijn niet in mijn bezit en de inhoud daarvan is mij niet bekend. In elk geval hebben deze vragen er niet toe geleid dat ook de minister zijnderzijds grond heeft gezien om om vervolging van de betrokkenen te vragen. Dit laat echter onverlet dat mijn cliënten daar wél op aandringen.

Voorts heb ik ook bij het College van Bestuur aangedrongen op maatregelen tegen Carp.

Ik ontving vervolgens van die kant de in copie bijgaande brief.
Voorts was het wachten alsmaar totdat eindelijk eens actie zou worden
ondernomen terzake van het gevraagde onderzoek.

hoogachtend,

N.M.P. Steijnen

Mr. N.M.P. Steijnen

Advocaat en Prokureur
Cauwenhoven 52-05
3703 ER Zeist
tel. ~~030-6956867~~
030-6956867

Politie Distr. Arnhem/Veluwezoon West
Unit BPZ Centrum/West
t.a.v. de heer F. Hendriks
Beekstraat 39
6811 DW Arnhem

betreft: aangifte schending anti-discriminatiebepalingen - uw kenmerk 00-071642 datum 7 mei 2000

geachte heer Hendriks,

Allereerst wil ik bij u stipuleren dat het mij geenszins bevalt dat mijn aangifte, waaromtrent door het OM reeds op 7 november 1999 aan de politie te Arnhem is verzocht om een nader onderzoek in te stellen, eenvoudig is "blijven liggen", zoals de OvJ mij op 7 maart 2000 berichtte. Ook na 7 maart is er door de politie te Arnhem kennelijk geen enkele actie ondernomen. Dit alhoewel de OvJ mij bij genoemde brief van 7 maart 2000 beloofde dat de zaak "vervolgens met voorrang is opgepakt". Dat was niet het geval, er is kennelijk van de zijde van de politie Arnhem pas actie ondernomen op mijn brief van 26 april 2000.

Voor mij getuigt dit totale gebrek aan voortvarendheid van onwil om deze zaak daadwerkelijk in behandeling te nemen. Hetgeen strijdig is met het beleid terzake van discriminatie. Deze onwil vindt thans zijn weerspiegeling in de vele overbodige en niet terzake doende vragen die u stelt. Naast overigens ook relevante.

Hieronder zal ik ingaan op de vragen, voor zover relevant.

De eerste 3 vragen zijn irrelevant. Het volstaat dat het u bekend is dat ik advocaat ben. Dat geldt ook voor de vragen 20 en 21. In mijn meer dan 20-jarige praktijk heb ik een aantal malen aangifte gedaan namens cliënten van strafbare feiten bij het OM en nimmer is mij gevraagd om schriftelijke verklaringen van deze cliënten, laat staan van "namen, voornamen, geboortedata, geboorteplaatsen en woonplaatsen" van bestuurders van betrokken organisaties. Ik acht mij daartoe ook thans geroepen noch gehouden als advocaat van de betrokkenen. Daarenboven ga ik hen daar nu, een jaar na de aangifte, niet mee lastig vallen. Nog afgezien van de verdere vertraging die dit onvermijdelijk met zich mee zal brengen. Dit nadat de politie Arnhem de zaak toch al vanaf nota bene 7 februari 2000 heeft laten liggen.

Indien de verzoeken m.b.t. de vragen 20 en 21 op enigerlei wijze geïndiceerd zouden zijn door het OM, dan verneem ik dat graag. Ik zal dan terzake contact opnemen met mevrouw van der Mark en naar aanleiding daarvan mijn standpunt nader bepalen.

Van vraag 4 ontgaat me de portée. In mijn brief van 25-6-1999 geef ik aan wat er m.i. discriminatoir is. Vraag 5 is duidelijk, hoewel irrelevant: via cliënten. De vragen 6 t/m 10 m.b.t. persoonlijke contacten met de betrokken Servische studente, die overigens mevrouw J. Dadic blijkt te heten in plaats van J. Dacic, heb ik niet gehad, noch één van mijn cliënten. Of zij zich gediscrimineerd voelt, is niet relevant, zij behoort niet tot de aangevers. Overigens heeft Carp mij in een telefoongesprek verzekerd dat zij via de pers duidelijk zou hebben gemaakt dat zij zich niet gediscrimineerd zou voelen. Als dit inderdaad via de pers naar buiten zou zijn gebracht, dan is het natuurlijk nog maar de vraag of dat een correcte weergave zou zijn van haar opvattingen terzake. Belangrijkste punt blijft echter of hier in objectieve zin sprake is van discriminatie.

Waarom art. 137d WvSr aan de orde is, valt af te leiden uit mijn brief. Carp zegt in het bewuste interview dat de persoonlijke reden om Dadic de toegang te weigeren de doorslag gaf, dat hij het weer zo zou doen, dat hij het verzoek om toelating van Dadic een brutale actie vond, dat hij, zolang het Servische regime bestaat, niets voor haar kan doen, dat het moeilijk is om een volk te beoordelen op grond van wat het hem persoonlijk doet, dat zijn weigering mede wordt ingegeven door zijn opvatting dat het Servische volk de grootste schuld heeft, dat het voor hem moeilijk is om objectief te denken over "de" Serviërs, dat zij, als Servische, met haar verzoek om toelating bij hem aan het verkeerde adres was, dat zijn persoonlijke reden om haar de toelating te weigeren naar zijn opvatting een groot draagvlak heeft in Nederland en dus objectiveerbaar is, dat zijn persoonlijke reden om haar de toegang te weigeren, is dat hij hoopt (!) en verwacht (!) dat iedereen net zo zou reageren als hij.

Dat staat allemaal al in mijn aangifte van 25 juni 1999 en u had dat er dus ook zelf uit kunnen halen, maar ik doe dat graag nog eens voor u. Waarbij ik - nogmaals - wil benadrukken dat al mijn Servische cliënten in Nederland zich onderhevig voelen aan voortdurende discriminatie en onheuse bejegening in allerlei vormen en gradaties. Onnodig om te zeggen dat in een studenten-gemeenschap schriftelijk geventileerde opvattingen als die van Carp een dergelijke bejegening, louter omdat zij Servisch zijn, alleen maar bevorderen.

Wat u bedoelt te zeggen met vraag 13 is me niet duidelijk. Of ik Carp nu wel of niet zelf gesproken heb, is onbetekenend. Ik ga af op hetgeen gesteld wordt in een interview dat het studentenblad "Profiel&" met hem gemaakt heeft. Tegen de weergave daarvan is niet door hem geopponneerd, zodat aangenomen kan worden dat deze weergave correct was.

De aangifte richt zich tegen hetgeen in dit interview door hem wordt gesteld. Met name de hoop en verwachting die hij uitspreekt dat iedereen zo zou handelen als hij is een regelrechte aanzetting tot haat en discriminatie. Dat is meer dan genoeg. Overige correspondentie, die discriminatie van de zijde van Carp "helder in beeld brengt", zoals u dat in vraag 19 verlangt, is er niet. Voor de correspondentie tussen Carp en Dadic moet u bij de Academie zijn. Inzage in deze correspondentie werd mij door de Academie en door de redactie van "Profiel&" geweigerd. Datzelfde geldt voor andere uitgaven van "Profiel&" dan (de gewraakte passages uit) het discriminatoire artikel in "Profiel&". De redactie van het blad gaf mij als grond hiervoor aan, dat men deze kwestie verder niet wilde divulgeren, aangezien de naam van de school al voldoende was beschadigd, men wilde verder windstilte.

Naar aanleiding van deze kwestie zijn Kamervragen gesteld, die ik u hierbij in copie doe toekomen. De antwoorden op deze vragen zijn niet in mijn bezit en de inhoud daarvan is mij niet bekend. In elk geval hebben deze vragen er niet toe geleid dat ook de minister zijnerzijds grond heeft gezien om om vervolging van de betrokkenen te vragen. Dit laat echter onverlet dat mijn cliënten daar wél op aandringen.

Voorts heb ik ook bij het College van Bestuur aangedrongen op maatregelen tegen Carp.

Ik ontving vervolgens van die kant de in copie bijgaande brief.
Voorts was het wachten alsmaar totdat eindelijk eens actie zou worden ondernomen terzake van het gevraagde onderzoek.

hoogachtend,

N.M.P. Steijnen

P.S. : Ik had over deze kwestie ook nog kontakt met de Inspectie Onderwijs. Die schreven mij de in copie bijgaande brief.
Overigens: dat het College van Bestuur en de Inspectie zich van de uitlatingen van Carp (publiekelijk) hebben gedistantieerd, dat haalt je de koekoek ! Voor mijn cliënten is dat onvoldoende. Waarbij ook een rol speelt, zij het geen doorslaggevende, dat Carp zijn geventileerde opvattingennimmer heeft herroepen. Zodat hij zijn visie kennelijk nog steeds handhaaft naast andere visies als die van (de rest van) de onderwijs-wereld.

Krant van de Hogeschool Rotterdam & Omstreken

Museumpark 40, Postbus 25035, 3001 HA Rotterdam

telefoon 010 241 45 75

fax 010 241 45 80

e-mail profielen@hro.nl

HOGESCHOOL ROTTERDAM

DATUM:

AAN:

BESTEMD VOOR:

FAXNUMMER:

ONDERWERP:

Servische studenten nu welkom

FAXBERICHT

VAN:

DOORKIESNUMMER:

KENMERK:

AANTAL PAGINA'S:

INCLUSIEF VOORBLAD

INDIEN U NIET ALLE PAGINA'S HEEFT ONTVANGEN

GELIEVE DIRECT TE BELLEN MET

OPMERKINGEN:

Hierbij stuur ik u het eerstverschoren artikel op
van de Servische student Jelena Dadić, die
niet werd toegelaten tot de academie van Bouwkunst.
Als u delen, citaten overneemt uit het artikel
zouden wij het zeer op prijs stellen als er ook in
bronvermelding of naam schryfter vermeld wordt

Servische studente niet welkom

De Servische student Jelena Dadic kan niet naar Nederland komen om haar studie aan de academie van bouwkunst voort te zetten. Dit liet de John Carp, directeur van de academie van bouwkunst in Arnhem – onderdeel van de Hogeschool Rotterdam, Jelena weten in een brief, die hij haar stuurde als antwoord op haar aanvraag. Naast een formele reden gaf Carp in zijn brief ook een persoonlijke reden aan om haar niet toe te laten tot de opleiding. Profiel& zocht hem op voor een gesprek. – Fidan Ekiz

“De academie van bouwkunst bestaat alleen op deeltijdbasis”, legt Carp uit. “Dit houdt in dat de studenten geen studiebeurs krijgen en daarom moeten ze een werkkring hebben. Niet alleen om er hun brood mee te verdienen maar ook om de benodigde studiepunten te verdienen. Voor een niet EU ingezetene is het moeilijk om een werkvergunning te krijgen.” De directeur vertelt dat het in principe wel mogelijk is. Zo heeft de academie al eerder twee vluchtelingen uit Irak aangenomen. “Mensen die wij toelaten hebben meestal een einddiploma op hts-niveau behaald in het land van herkomst. Dat wordt gevalideerd door een buitenlandse organisatie die de diploma's inhoudelijk bekijkt.

Volgens Carp werd het uit de toegestuurde stukken van Jelena niet duidelijk of zij over een gevalideerd diploma beschikte. “Maar dan nog bestaat het probleem dat zij de Nederlandse taal niet beheerst. Om een baan te krijgen bij een architectenbureau moet je de Nederlandse taal spreken. Kijk, vluchtelingen kunnen wel een Nederlandse cursus volgen. Maar Jelena heeft zich bij ons als burger aangemeld om haar studie in Nederland voort te zetten en niet als vluchteling.”

“En dan is er nog een ander aspect: wij hebben een numerus fixus. Dus wij kunnen maar een aantal studenten toelaten, van wie wij denken dat ze geschikt zijn voor het vak”, legt hij uit.

Kosovo

Naast deze formele reden gaf John Carp in zijn brief aan Jelena ook een persoonlijke reden. Gedurende vijf jaar heeft hij namelijk een vluchteling uit Kosovo in huis wonen. Een student als Jelena Dadic, maar dan een die door de Servische repressie zijn studie aan de universiteit van Pristina moest onderbreken. Carp leeft heel erg met deze jongen en zijn familie mee, maar kan niks voor de Servische studente doen zolang 'haar' criminele regime aan de macht is. “Wat er door mij heen ging toen ik de brief in handen kreeg? De datum waarop de brief is verzonden is hierbij heel interessant, namelijk 22 maart. De 23^e zijn de bombardementen gestart. Maar die ellendige toestand in Kosovo is al heel lang aan de gang”, aldus de Arnhemse academiedirecteur.

Ergens was Carp ook wel boos om het verzoek van de Servische studente. “Ik vond het eerlijk gezegd een brutale actie. Het is moeilijk om een volk te beoordelen op grond van wat het mij persoonlijk doet. Maar ik kan nauwelijks onder de gedachte uit dat het Servische volk de grootste schuld heeft aan deze oorlog. Het is misschien hard om zo'n uitspraak te doen. Vooral ook omdat ik eigenlijk niet zo in elkaar zit. Maar het maakt me zo kwaad om de Serviërs te zien demonstreren tegen de NAVO. Deze mensen hebben toegang tot de objectieve media, maar maken er geen gebruik van. Ik heb ze nooit horen zeggen dat ze zich schamen voor hun volk.”

Opportunistisch

De Serviërs zetten zich sterk tegen het westen af. Zegt het niet iets over Jelena dat zij juist toenadering zoekt tot het westen?

“Ik denk inderdaad wel dat het iets over haar zegt. Aan de andere kant denk ik ook dat ze haar studie had kunnen voortzetten in bijvoorbeeld Kazachstan. Alle studenten wil zijn of haar

kennis wel vergroten in het buitenland, dus ik zie er eerder een opportunistische reden achter."

U heeft een vluchteling weggehaald uit een oorlog om hem kansen te bieden die hij thuis niet heeft. Voelt u die verplichting niet bij Jelena?

"Ik heb me heel erg verdiept in de geschiedenis van Joegoslavië en kan je vertellen dat de Serviërs al eeuwenlang bezig zijn met geschiedvervalsing. De Albanezen waren de eerste bewoners van Kosovo en niet de Serviërs. Zij zijn de veroveraars. Onze prioriteit ligt bij de Kosovaren en niet bij de Serviërs. Maar ik sla de deur niet helemaal dicht. Want ik heb haar in de brief laten weten dat ik hoop dat we elkaar als alles voorbij is weer kunnen spreken. Ik zou het simpelweg hypocriet gevonden hebben om te schuilen achter een bureaucratische reden. Het is moeilijk voor mij om objectief te denken over de Serviërs. Er zijn zulke ongelooflijke wreedheden gepleegd. Mijn teleurstelling is vooral heel groot, omdat ik niet begrijp waarom ze niet inzien dat een volk al jaren systematisch onderdrukt wordt. Het regime zou er op zijn minst voor kunnen zorgen dat uitwassen en politie eenheden aan regels gebonden worden."

U beschikt over een machtspositie waar de Kosovaarse vluchteling bij u thuis nooit over zal beschikken. Is het een wraakactie geweest om Jelena de toegang tot de school te ontfangen?

"Nee dat niet. Ik had natuurlijk kunnen volstaan met de eerste reden. Maar ik wil dat zij die persoonlijke reden vooral als waarschuwing ziet." In zijn brief schrijft Carp dat hij hoopt dat zij onafhankelijk van geest kan blijven gedurende de oorlog en er met een schoon geweten uit kan komen. Volgens de directeur weet de normale Serviër niet eens wat er gaande is in Kosovo.

Als het voor Jelena formeel gezien wel mogelijk was geweest om toegelaten te worden, zouden uw principes u dan nog tegenhouden?

"Dan zou ik haar zeggen dat het niet om principes gaat maar dat het er de tijd niet voor is. Beeld je de tweede wereldoorlog maar in. Een Duitser schrijft jou een brief en vraagt om aangenomen te worden op de universiteit. Terwijl ze om de hoek de Joden wegslepen. Ja, zover wil ik de vergelijking wel trekken."

"Ik wil toegeven dat ik hier emotioneel bij betrokken ben en dat de aanvraag van Jelena Dadić bij mij aan het verkeerde adres was. Misschien had ze bij een ander inderdaad meer geluk gehad. Maar mijn persoonlijke reden is dat ik hoop en verwacht dat iedereen net als ik zou reageren. De mensen zijn genoeg geïnformeerd en betrokken om te weten wat voor afschuwelijke dingen zich daar afspelen."

Welk argument telt het zwaarst?

"De persoonlijke reden gaf voor mij inderdaad de doorslag. Ik denk dat deze op dit moment ook een groot draagvlak heeft in Nederland en dus objectieverbaar is."

Als u het over zou mogen doen?

"Dan zou ik weer precies hetzelfde doen. Inmiddels is er zoveel gebeurd. De etnische zuiveringen zijn in versnelling geraakt met alle extreme schendingen van de mensenrechten vandien. Ik wilde de mensen er vooral over laten nadenken. Zie het als een bewustwording. We kijken naar het achttuurlaars en vinden het allemaal even verschrikkelijk. Vervolgens vergeten we het weer en gaan verder met ons eigen leven."

Begrijpt u dat zij na het lezen van uw brief niet alleen teleurgesteld, maar ook gekwetst zal zijn?

"Ik denk dat ze een heleboel van dergelijke brieven als deze heeft verstuurd. Maar ik weet het niet zeker en dat doet er ook niet toe. Ze zal het wel accepteren en ik denk niet dat ze zich gekwetst zal voelen. Het is een 'fact of life' dat samenhangt met de situatie waarin haar land is gebracht. Het klinkt heel koelbloedig, maar ik probeer geen ambtenaar te zijn. Daarom voel ik er ook niks voor om een scheiding te geven aan de formele en emotionele kant van het

leven. Die twee hebben met elkaar te maken en dat moet je zo houden. Ik denk dat de mensen tot wie ik mij richt daar recht op hebben."

Reacties

Een Servische student weigeren, mede omdat haar volk een ander volk onderdrukt. Kan dat? John Carp vindt van wel, maar verwacht dat zijn mening discussie oproept. Een aantal medewerkers en studenten van de hogeschool reageert op zijn standpunt. – Fidan Ekiz

Coördinator tweedejaars voltijdopleidingen pabo en tevens logopediedocent Alice Wiegers: "John Carp stelt zich natuurlijk kwetsbaar op, door ook de persoonlijke reden te vermelden. Ik vind het wel een sterk punt van hem dat hij zich niet wil verschuilen achter een bureaucratische reden. Maar de willekeur die blijkt uit zijn toegeven dat de brief van Jelena bij hem aan het verkeerde adres is vind ik onjuist. Bij het toelaten van studenten tot de Hogeschool moeten regels gehanteerd worden die voor iedereen hetzelfde zijn, ongeacht waar ze vandaan komen. Ik kan mij zijn emoties wel voorstellen en daarom denk ik dat het beter was geweest als hij die brief had doorgestuurd naar een ander. Iedereen kan een mening hebben en deze uiten, maar op deze manier discrimineert hij. Waren alle Duitsers fout in de tweede wereldoorlog? Wie zijn wij om daarover te oordelen?"

Voorzitter van het college van bestuur, Jasper Tuytel: "Op de eerste formele reden is niks aan te merken. Je moet werk hebben om een opleiding op deeltijdbasis te volgen. En dan maakt het niet uit waar je vandaan komt. De tweede, persoonlijke, reden van John Carp is niet terecht. We hebben hier 61 nationaliteiten op school, waarvan velen afkomstig uit een land met een regime waar veel op aan te merken is. Maar het is niet de bedoeling dat we studenten hierop beoordelen. Iedere student moet aangenomen kunnen worden, tenzij er grondslagen zijn om ze niet te accepteren. Zoals het ter plekke misbruik maken van de school om politieke activiteiten te ontwikkelen. Iemand die hier bijvoorbeeld zit om als lid van de grijze wolven informatie uit te spelen aan de staatspolitie is hier niet welkom."

Secretaresse bij de unit algemene beroepsvaardigheden, Snezana Sarac: "Doordat John Carp er zo emotioneel bij betrokken is, vind ik hem niet correct handelen. Hij kijkt hierdoor een richting uit en rekent Jelena Dadic de Servische repressie toe, terwijl zij ook een oorlogsslachtoffer is. Het is ook onprofessioneel om haar op deze manier af te wijzen als je bedenkt dat ze bij een ander meer geluk had gehad."

Slobodan Bogovac, student-lid van de clustermedezeggenschapsraad sociaal&exact: "Ik kan hier geen begrip voor op brengen. Niet iedereen is het eens met Milosevic. Zo te horen is Jelena nog jong en heeft ze hoogstwaarschijnlijk nog nooit meegedaan aan de verkiezingen. Laat staan dat ze gekozen zou hebben voor Milosevic. Is het niet logischer om te denken dat ze naar Nederland wil komen om te vluchten voor het regime? Dat ze zich daar bedreigd voelt? Natuurlijk is het zijn taak niet om uit te zoeken wat precies haar reden is om naar Nederland te komen. En ik kan ook wel begrijpen dat hij zich laat beïnvloeden door zijn geestestoestand. Maar ik denk wel dat hij op zijn minst afstand had kunnen doen van die brief en het door een ander laten behandelen. Bovendien begrijp ik niet wat zijn persoonlijke bezwaar is. Hij zou verder op dagbasis toch weinig met haar te maken krijgen. Nee op zijn zachtst gezegd vind ik dat hij discriminerend en kort door de bocht gehandeld heeft."

Paul Bosse, directeur opleidingen van het Rotterdams instituut voor bouwkunde, architectuur, civiele techniek en stedebouw (Ribacs) en formeel daardoor directeur van de drie academies van bouwkunst van de Hogeschool Rotterdam: "Mijn reactie is ten eerste dat de formele reden klopt. Maar het gaat natuurlijk om de tweede. Ik kan me goed vinden in de wens van John Carp naar meer betrokkenheid met de politieke situatie in het voormalige Joegoslavië. Maar

het lijkt mij niet verstandig om ter wille van de afwijzing van een regime, alle inwoners van een land zonder onderscheid en collectief af te wijzen. Volgens mij is dat precies wat in Joegoslavië gebeurt, indelen volgens een bepaald (etnisch) principe om dan vervolgens zonder onderscheid mensen uit te sluiten. Dat de oorlog alle Serviërs tot 'onze' vijand heeft gemaakt, is een trieste (maar gelukkig niet juiste) constatering, die het probleem heeft vergroot en geen bijdrage levert aan de oplossing."

De voorzitter van de Tweede Kamer
Der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Uw brief van
24 juni 1999

Ons kenmerk
HBO/AS/99/26912

Contactpersoon
Dhr. S. Blok

Zoetermeer
25 JUNI 1999

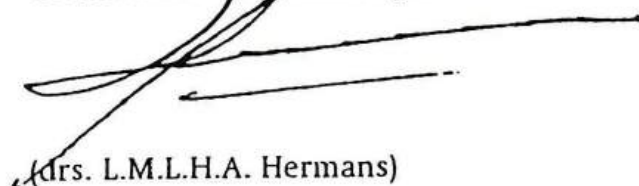
Onderwerp
Vragen van het lid Van Bommel

Doorkiesnummer
079-3236030

Hierbij zend ik u, het antwoord op de vragen van het lid Van Bommel van uw Kamer inzake het weigeren van een Servische studente aan de Academie van Bouwkunst te Arnhem.

De vragen werden mij toegezonden bij uw bovenaangehaalde brief met kenmerk 2989915110.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

(drs. L.M.L.H.A. Hermans)

Vergaderjaar 1998–1999

Vragen gesteld door de leden der Kamer

2989915110

Vragen van het lid **Van Bommel** (SP) aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen over *het weren van een Servische studente*. (Ingezonden 24 juni 1999)

1

Kent u het bericht «Academie weigert Servische studente»?¹

2

Is deze studente geweigerd omdat de directeur van de academie van mening is dat hij geen studenten kan aannemen die afkomstig zijn uit een land dat een ander volk onderdrukt?

3

Deelt u de mening dat de directeur van de academie van bouwkunst in Arnhem met deze persoonlijke actie een verkeerd signaal afgeeft? Zo neen, waarom niet? Zo ja, gaat u de directeur hiervan in kennis stellen?

4

Beschikt u over instrumenten om deze eenmansactie ongedaan te maken? Zo ja, gaat u daarvan gebruik maken?

¹ NRC, 22 juni jl.

31102240062

NAUTA DUTILH

Postbus 1110
3000 BC Rotterdam
Weena 750
3014 DA Rotterdam
Telefoon +31102240000
Fax +31104148444

ABN AMRO Bank 42.61.85.323
Generale Bank 64.02.57.747
ING Bank 69.33.63.282
Postbank 9047
Ten name van Stichting Bcheer Derdengelden
Advocatuur Nauta Dutilh

ADVOCATEN NOTARISSEN BELASTINGADVISEURS

Amsterdam, Brussel, Londen, Madrid, New York,
Parijs, Praag, Rotterdam, Singapore, Jakarta

Telefax: 020-615 11 20
De Weledelgestrenghe Heer
Mr N.M. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER ZEIST

Rotterdam, 25 juni 1999

Mr W. Dommering
advocaat
telefoon: +31 10 224 0 465
fax : +31 10 224 0 062
e-mail : dommerw@nautadutilh.nl

Geachte confrère,

Do/LdR - Hogeschool Rotterdam - belangenorganisaties

1. De Hogeschool Rotterdam alhier verzoekt mij u namens haar naar aanleiding van uw brief van 24 dezer het navolgende mede te delen.
2. Het College van Bestuur van de Hogeschool heeft zijn standpunt met betrekking tot de weigering van de toelating van mevrouw Dacic inmiddels in een ook aan derden uitgegeven verklaring vastgelegd. Volledigheidshalve geef ik u hieronder de tekst van deze verklaring:

VERKLARING

Naar aanleiding van de berichtgeving omtrent het niet toelaten van de Servische studente Jelena Dacic tot de Academie van Bouwkunst te Arnhem (een lesplaats van de Hogeschool Rotterdam) laten wij u het volgende weten.

Nauta Dutilh is een maatschap die mede beroepsvennootschappen omvat. Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat in het desbetreffende geval onder onze beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald.

Nauta Dutilh is a partnership which includes professional corporations. Any liability shall be limited to the amount which is paid out under the firm's professional liability policy in the matter concerned.

Het instellingsbeleid is dat studenten, die aan de eisen voldoen, toelaatbaar zijn ongeacht sexe, nationaliteit of politieke achtergrond.

Het besluit dat de betrokken studente niet tot de opleiding bouwkunst is toegelaten, is gebaseerd op het feit dat zij niet aan de toelatingseisen voldoet. Om voor toelating tot deze zogenoemde Tweede Fase-opleiding in aanmerking te komen, is het noodzakelijk dat iemand beschikt over een relevante werkkring. Bij Jelena Dadic was dit niet het geval.

Het feit dat door Academiedirecteur John Carp aan betrokkene is medegedeeld dat zij ook vanwege haar nationaliteit niet in aanmerking komt voor toelating is gebaseerd op een persoonlijke opvatting. Het weergeven van een dergelijke persoonlijke opvatting, die in strijd is met het instellingsbeleid, was onjuist.

Dit is inmiddels medegedeeld aan John Carp en aan Jelena Dadic.

Het College van Bestuur
Hogeschool Rotterdam
23 juni 1999

Voorts heeft het College aan mevrouw Dacic schriftelijk zijn verontschuldiging voor de gang van zaken aangeboden. Het College acht verzending van een tweede "excusbrief" als door u gevraagd overbodig.

3. Het College heeft jegens de heer Carp de nodige maatregelen getroffen teneinde te voorkomen dat door hem in de toekomst soortgelijke mededelingen worden gedaan als thans het geval is geweest. Zulks is de uitsluitende verantwoordelijkheid van de werkgever. Berichtgeving terzake

31102240062

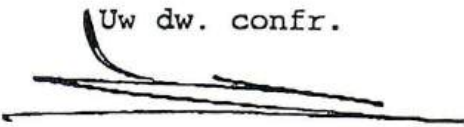
- 3 -

aan derden is in strijd met beginselen van privacy, waarop de heer Carp aanspraak kan maken.

4. Ik stel tenslotte vast dat u niet de belangen van mevrouw Dacic behartigt en ben mede om die reden van oordeel dat aan de in uw brief genoemde organisaties niet het recht toekomt van het College te verlangen dat door hem welke maatregelen dan ook worden getroffen.
5. Het College is derhalve van oordeel dat aan uw wensen genoegzaam gevolg is gegeven.

Hoogachtend,

Uw dw. confr.

W. Dommering

Aan de heer N.M.P. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER ZEIST

Rijksinspectiekantoor
Breda
Nijverheidssingel 317
Postbus 7447
4800 GK Breda
Telefoon (076) 5 20 23 03
Telefax (076) 5 20 16 00

Datum 14 juli 1999
Uw brief van 1 juli 1999
Onderwerp
Ons Kenmerk 9923994-220J
Doorkiesnummer

Behandel één onderwerp per brief
en vermeld bij beantwoording van een
brief kenmerk, datum en eventueel
BRINnummer

Geachte heer Steijnen,

In antwoord op uw schrijven d.d. 1 juli 1999 en in aansluiting op mijn schrijven d.d. 7 juli 1999, deel ik u het volgende mede.

In een telefoongesprek op 29 juni 1999 heb ik u aangegeven welke taken en bevoegdheden de inspectie van het hoger onderwijs heeft. Voor de goede orde geef ik hierbij het artikel 5.2. weer van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

' De inspectie is belast met:

- a. het onderzoek betreffende het hoger onderwijs, bedoeld in artikel 1.18 tweede lid,
- b. het bekend blijven met de toestand van het hoger onderwijs onder meer door bezoek aan de instellingen voor het hoger onderwijs,
- c. het toezien op de naleving van de op het hoger onderwijs betrekking hebbende wetten alsmede van de krachtens die wetten uitgevaardigde regelingen, richtlijnen en reglementen,
- d. het desgevraagd of uit eigen beweging rapporteren aan Onze minister over de toestand van het hoger onderwijs en het doen van voorstellen die zij in het belang van het onderwijs nodig acht, en met,
- e. het bijdragen aan de ontwikkelingen van het hoger onderwijs door het overleg met de organen van de instellingen voor hoger onderwijs alsmede met personeel en studenten van die instellingen.'

Het telefoongesprek met u is voor mij mede aanleiding geweest om op maandag 5 juli 1999 mij uitvoerig te doen laten informeren door het College van Bestuur (CvB) van de Hogeschool van Rotterdam & Omstreken (HR&O) over de door u aangespannen zaak inzake beledigende uitlatingen van de heer Carp (directeur Academie van Bouwkunst Arnhem) jegens het Servische volk. Gelet op de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het CvB van de HR&O, heb ik specifiek navraag gedaan naar het handelen van het bevoegd gezag waaronder de Academie van Bouwkunst ressorteert. Het heeft zijn handelen naar mij toe zowel mondeling als schriftelijk toegelicht.

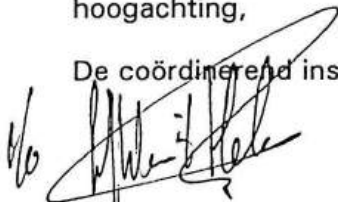
Uit de verstrekte informatie is mij gebleken dat:

- het CvB in een brief aan mevrouw Dadic het optreden van de heer Carp betreurt en excuses aanbiedt;
- het standpunt van het CvB actief naar buiten is gebracht door middel van een persbericht;
- het CvB naar aanleiding van een schrijven d.d. 24 juni 1999 van het Anti Discriminatie Bureau te Arnhem op 29 juni 1999 haar een schrijven heeft doen toekomen. In dit schrijven heeft het CvB het standpunt en beleid van de HR&O weergegeven en wordt vermeld dat maatregelen zijn genomen om herhaling te voorkomen;
- het CvB met de heer Carp een indringend onderhoud heeft gehad waarin het Hogeschoolbeleid is afgezet tegen zijn persoonlijk handelen;
- het standpunt van het CvB aan de heer Carp schriftelijk is medegedeeld en dat bij herhaling verdere maatregelen jegens hem zullen worden genomen;
- het CvB maatregelen heeft getroffen in de procedure om toelating op een correcte wijze te laten verlopen.

Zoals ik u reeds mondeling heb medegedeeld, heeft de inspectie van het hoger onderwijs geen rechtspositionele verhouding met de heer Carp. Het CvB van de HR&O dat wel in deze relatie staat heeft die stappen genomen die u waarover uw in de laatste alinea van pagina 1 van uw schrijven aan de inspectie vraagt. Het is in dat verband dan ook niet aan de inspectie van het hoger onderwijs om over rechtspositionele maatregelen die door het CvB van de HR&O worden getroffen in openbaarheid te treden.

In de hoop u hiermee van dienst te zijn geweest, teken ik met
hoogachting,

De coördinerend inspecteur hoger onderwijs

(A.E.W. Nooij)

C.C. CvB HR&O

Politie Distr. Arnhem/Veluwezooom West, Unit BPZ Centrum/West
Beekstraat 39
6811 DW Arnhem

Telefoon: 026 - 3524232
i.b.b. : Fred Hendriks
Afdeling: Unitrecherche-West Centrum

Aan : Dhr. N.M.P. STEIJNEN
Couwenhoven 52-05
3703 ER ZEIST

Ons kenmerk : 00-071642

Arnhem, 1 mei 2000

Uw kenmerk :
Uw brief van : 25 juni 1999

Mijnheer Steijnen,

Op 26 april 2000, heb ik uw brief, geadresseerd aan de Hoofdofficier van justitie, dhr Mr. L.A.J.M. De Wit, postbus 50956 te Rotterdam, d.d. 25-06-1999, via het Arrondissementsparket Arnhem, in ontvangst genomen met het verzoek een onderzoek in te stellen naar een door u gedane aangifte van discriminatie contra dhr Carp, directeur van de Academie van Bouwkunst te Arnhem.

Uw brief roept een aantal vragen en verzoeken op. Na overleg met het Openbaar Ministerie verzoek ik u, voordat ik een onderzoek instel, onderstaande vragen te beantwoorden en aan de verzoeken te voldoen.

Vragen:

- 1) Wat zijn uw voornamen voluit ?
- 2) Waar en wanneer bent u geboren ?
- 3) Op welk adres staat u ingeschreven ?
- 4) Wanneer en waar heeft er discriminatie plaats gevonden ?
- 5) Hoe bent u op de hoogte gesteld van de discriminatie ?
- 6) Heeft u, de in uw brief genoemde Jelena Dacic ooit gesproken ?
Hoe luidt haar volledige personalia ?
- 7) Zoja, wat was de strekking van dit contact ?
- 8) Heeft er een briefwisseling plaats gevonden tussen u en Jelena Dacic ?
- 9) Zoja, kunt deze brieven mij toezenden ?
- 10) Weet u of Dacic zich gediscrimineerd voelt ? Zoja hoe weet u dat ?

- 11) Op grond waarvan doet u aangifte van artikel 137 d van het Wetboek van Strafrecht (aanzetten van haat tegen en discriminatie van...) ?
- 12) Hoe komt u aan de wetenschap dat er briefwisseling heeft plaats gevonden tussen Jelena Dacic en dhr Carp ?
- 13) De in uw brief gerelateerde discriminatie passages zijn aanwijzingen uit 'tweede hand' (brieven, studentenblad, commentaar van derden, etc.) Heeft u de heer Carp ooit gesproken ? Zoja, wat kunt u daarover vertellen ?
- 14) Hoe weet u dat de toelatingscriteria, zoals in uw brief staat vermeld, zo gearrangeerd was dat een afwijzing op formele gronden als onvoormijdelijk kon worden voorgesteld ? Waaruit blijkt dat ? Wat zijn die toelatingscriteria ?
- 15) Heeft u sinds het insturen van uw brief naar de hoofdofficier van justitie te Rotterdam nog aanvullende informatie met betrekking tot uw aangifte ?

Verzoeken:

- 16) Wilt u mij de brief van Jelena Dacic, verzonden aan de Academie van Bouwkunst te Arnhem, met het verzoek tot toelating, toezenden ?
- 17) Wilt u mij alle brieven die directeur Carp van de Academie van Bouwkunst te Arnhem, aan Jelena Dacic heeft verzonden, toezenden ?
- 18) Wilt u mij alle, in uw brief aangehaalde uitgaven van het Studentenblad "Profiel &" toezenden ?
- 19) Wilt u mij alle overige correspondentie die discriminatie van de heer Carp helder in beeld brengt, toezenden ?
- 20) U doet namens diverse stichtingen, verenigingen en bonden aangifte van discriminatie. Ik verzoek de voorzitters danwel belanghebbenden van alle door u genoemde organisaties te benaderen en hen een schriftelijke verklaring te laten ondertekenen waarin zij u machtigen aangifte te doen van discriminatie. In de verklaringen zullen de namen, voornamen, geboortedata / -plaats en woonadres van de betrokkenen moeten worden vermeld. Ik verzoek u deze verklaringen mij toe te zenden.
- 21) U heeft in uw brief een lijst gevoegd met personen van Joegoslavische afkomst namens welke op persoonlijke titel aangifte wordt gedaan. Ik verzoek u al deze personen te benaderen en hen een schriftelijke verklaring te laten ondertekenen waarin zij u machtigen aangifte te doen van discriminatie. Ook hierbij zal de personalia van de betrokkenen volledig moeten zijn vermeld. Ik verzoek u deze verklaringen mij toe te zenden.

Om een gedegen onderzoek in te stellen verzoek ik u alle vragen te beantwoorden en aan de verzoeken te voldoen.

Met vriendelijke groet,

Fred Hendriks

POLITIE

○ Gelderland Midden

● District Arnhem Veluwezoom Oost & West

xxxxxxx
030-6956867

De Officier van Justitie
Mevrouw Mr. H.J.M. van der Mark
Postbus 9032
6800 EP Arnhem

betreft: aangifte schending anti-discriminatie-
bepalingen - uw kenmerk Ah.3350 20545/99

1 mei 2000

Geachte mevrouw van der Mark,

Naar aanleiding van uw bericht van 7 maart j.l. dat de bovengenoemde zaak thans met voorrrang zou worden aangevat, verba st het mij nog niets te hebben vernomen.

Al op 2 november 1999 gaf u de politie opdracht nader onderzoek te verrichten !

Mijn cliënten dringen thans aan op werkelijke stappen.

Ik verzoek u dan ook mij z.s.m. te informeren.

hoogachtend,

N.M.P. Steijnen

Openbaar Ministerie te Arnhem
t.a.v. de heer/mevrouw C. Helmink
Walburgstraat 2-4
6811 CD Arnhem

betreft: openlijk aanzetten tot discriminatie
door directeur Hogeschool voor Bouwkunst
te Arnhem

7 februari 2000

uw brief van 8 oktober 1999 - kenmerk
Ah.3350 20545/99

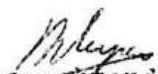
Geachte heer/mevrouw Helmink,

Namens een groot aantal in Nederland woonachtige Joegoslaven en een aantal rechtspersonen deed ik al op 25 juni 1999 aangifte tegen de heer Carp wegens discriminatoir handelen, alsmede aanzetten daartoe. Dit bij het OM te Rotterdam.

Behoudens het transponeren van de zaak naar het Parket in Arnhem ziet het er niet naar uit dat in deze zaak inmiddels enige voortgang is gemaakt. Cliënten nemen daarmee geen genoegen.

Ik verneem thans gaarne zo snel mogelijk van u wanneer het OM deze zaak denkt te behandelen, alsmede verneem ik graag wie de behandelend officier is.

Behalve het afleggen van een tijdspad binnen ~~thans~~ een redelijke termijn, waarontrent uitsluitel, verzoek ik u ook om een ontvangstbevestiging van deze brief.

hoogachtend,

N. Steijnen

Openbaar Ministerie
Arrondissementsparket Arnhem

Postadres Postbus 9032, 6800 EP Arnhem

Advocaat en Prokureur
Mr N.M.P. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist

Bezoekadres
Paleis van Justitie
Walburgstraat 2-4
6811 CD Arnhem
Telefoon (026) 359 2000
Telefax (026) 359 3752

Team
Kontaktpersoon
Doorkiesnummer
Datum
Ons kenmerk
Uw kenmerk
Bijlage(n)
Onderwerp

Bijzondere wetten
C. Helmink
026 - 359 3531
7 maart 2000
Ah.3350 20545/99

--
--
Uw aangifte t.a.v. schending anti-discriminatiebepalingen

Bij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden.
Wilt u slechts één zaak in
uw brief behandelen.

Geachte heer/mevrouw,

Als gebiedsofficier van justitie ontving ik uw aangifte van 25 juni 1999, eind september 1999. Bij mijn schrijven van 2 november 1999 verzocht ik de politie nader onderzoek te verrichten. Naar aanleiding van uw schrijven van 7 februari jl. heb ik geïnformeerd naar de stand van zaken. Ik vernam dat tengevolge van personeelwisselingen uw aangifte "is blijven liggen", maar dat de zaak vervolgens met voorrang is opgepakt. U zult in het kader van het onderzoek nog benaderd worden.

Deze vertraging betreur ik. U kunt uiteraard met mij contact opnemen indien gewenst.

Hoogachtend,
De officier van justitie,

M.J.M.
M.J.M. van der Mark

Openbaar Ministerie
Arrondissementsparket Arnhem

Postadres Postbus 9032, 6800 EP Arnhem

Mr N.M.P. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist

Bezoekadres
Paleis van Justitie
Walburgstraat 2-4
6811 CD Arnhem
Telefoon (026) 359 2000
Telefax (026) 359 3599

Unit
Kontaktpersoon
Doorkiesnummer
Datum
Ons kenmerk
Uw kenmerk
Bijlage(n)
Onderwerp

Centrale Ondersteuning
C. Helmink
026 - 359 3531
8 oktober 1999
Ah.3350 20545/99

--
Uw aangifte t.a.v. schending anti-discriminatiebepalingen

Bij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden.
Wilt u slechts één zaak in
uw brief behandelen.

Uw schrijven d.d. 25 juni 1999 heb ik door tussenkomst van mr P.P.A.M. Notenboom
(officier van justitie te Rotterdam) op 24 september 1999 in goede orde ontvangen.

Zodra mogelijk ontvangt u van mij nader bericht.

De Officier van Justitie,
namens deze,

C. Helmink

Openbaar Ministerie

Arrondissementsparket te Rotterdam

Postadres: Postbus 50956, 3007 BT Rotterdam

Aan de weledelgestrenghe heer
Mr N.M.P. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist

Bezoekadres
Wilhelminaplein 100
Rotterdam
Telefoon zie doorkiesnummer
Fax (010) 297 2530
Postbankrekening 507623

Onderdeel
Contactpersoon
Doorkiesnummer(s)
Datum
Ons kenmerk
Onderwerp

Team Centrum & Waterweg
I.R.H. Kuipers-Esser
010 - 297 1526
23 september 1999
163051
aangifte o.g.v. schending anti-discriminatie-

Bij beantwoording de
datum en het kenmerk
vermelden.
Wilt u slechts één zaak
in uw brief behandelen.

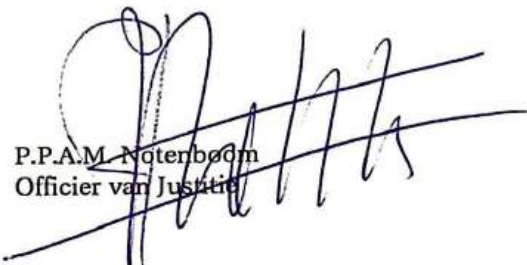
Geachte heer Steijnen,

In antwoord op uw brief van 25 juni jl. bied ik u vooreerst mijn bijzondere verontschuldiging aan dat ik niet eerder uw brief heb beantwoord. Een en ander heeft te maken met de late binnenkomst van uw brief op mijn afdeling, mijn vakantie gedurende de maand augustus en drukke werkzaamheden op het parket alhier.

Ik heb kennis van uw brief genomen en zal deze voor verdere behandeling aan mijn ambtgenoot te Arnhem, de officier van justitie J.C. Stikkelman zenden.

Ik vertrouw u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd

Met vriendelijke groet,

P.P.A.M. Noterboom
Officier van Justitie

Vkravant K. G.

Jagers de Stevens in het algemeen
en de Sevrer levolingsgroep in
Nederland en het eynd wult op
yze elch eury de yvenda geboden
dat dit vanderfelye othete.
ten de Academe in Boudant
zeel met en leshen

Aan de heer N.M.P. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER ZEIST

Rijksinspectiekantoor
Breda
Nijverheidssingel 317
Postbus 7447
4800 GK Breda
Telefoon (076) 5 20 23 03
Telefax (076) 5 20 16 00

Datum 14 juli 1999
Uw brief van 1 juli 1999
Onderwerp
Ons Kenmerk 9923994-220J
Doorkiesnummer

Behandel één onderwerp per brief
en vermeld bij beantwoording van een
brief kenmerk, datum en eventueel
BRINnummer

Geachte heer Steijnen,

In antwoord op uw schrijven d.d. 1 juli 1999 en in aansluiting op mijn schrijven d.d. 7 juli 1999, deel ik u het volgende mede.

In een telefoongesprek op 29 juni 1999 heb ik u aangegeven welke taken en bevoegdheden de inspectie van het hoger onderwijs heeft. Voor de goede orde geef ik hierbij het artikel 5.2. weer van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

' De inspectie is belast met:

- a. het onderzoek betreffende het hoger onderwijs, bedoeld in artikel 1.18 tweede lid,
- b. het bekend blijven met de toestand van het hoger onderwijs onder meer door bezoek aan de instellingen voor het hoger onderwijs,
- c. het toezien op de naleving van de op het hoger onderwijs betrekking hebbende wetten alsmede van de krachtens die wetten uitgevaardigde regelingen, richtlijnen en reglementen,
- d. het desgevraagd of uit eigen beweging rapporteren aan Onze minister over de toestand van het hoger onderwijs en het doen van voorstellen die zij in het belang van het onderwijs nodig acht, en met,
- e. het bijdragen aan de ontwikkelingen van het hoger onderwijs door het overleg met de organen van de instellingen voor hoger onderwijs alsmede met personeel en studenten van die instellingen.'

Het telefoongesprek met u is voor mij mede aanleiding geweest om op maandag 5 juli 1999 mij uitvoerig te doen laten informeren door het College van Bestuur (CvB) van de Hogeschool van Rotterdam & Omstreken (HR&O) over de door u aangespannen zaak inzake beledigende uitlatingen van de heer Carp (directeur Academie van Bouwkunst Arnhem) jegens het Servische volk. Gelet op de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het CvB van de HR&O, heb ik specifiek navraag gedaan naar het handelen van het bevoegd gezag waaronder de Academie van Bouwkunst ressorteert. Het heeft zijn handelen naar mij toe zowel mondeling als schriftelijk toegelicht.

Uit de verstrekte informatie is mij gebleken dat:

- het CvB in een brief aan mevrouw Dadic het optreden van de heer Carp betreurt en excuses aanbiedt;
- het standpunt van het CvB actief naar buiten is gebracht door middel van een persbericht;
- het CvB naar aanleiding van een schrijven d.d. 24 juni 1999 van het Anti Discriminatie Bureau te Arnhem op 29 juni 1999 haar een schrijven heeft doen toekomen. In dit schrijven heeft het CvB het standpunt en beleid van de HR&O weergegeven en wordt vermeld dat maatregelen zijn genomen om herhaling te voorkomen;
- het CvB met de heer Carp een indringend onderhoud heeft gehad waarin het Hogeschoolbeleid is afgezet tegen zijn persoonlijk handelen;
- het standpunt van het CvB aan de heer Carp schriftelijk is medegedeeld en dat bij herhaling verdere maatregelen jegens hem zullen worden genomen;
- het CvB maatregelen heeft getroffen in de procedure om toelating op een correcte wijze te laten verlopen.

Zoals ik u reeds mondeling heb medegedeeld, heeft de inspectie van het hoger onderwijs geen rechtspositionele verhouding met de heer Carp. Het CvB van de HR&O dat wel in deze relatie staat heeft die stappen genomen die u waarover uw in de laatste alinea van pagina 1 van uw schrijven aan de inspectie vraagt. Het is in dat verband dan ook niet aan de inspectie van het hoger onderwijs om over rechtspositionele maatregelen die door het CvB van de HR&O worden getroffen in openbaarheid te treden.

In de hoop u hiermee van dienst te zijn geweest, teken ik met
hoogachting,

De coördinerend inspecteur hoger onderwijs

(A.E.W. Nooij)

C.C. CvB HR&O

NAUTA DUTILH

Postbus 1110
3000 BC Rotterdam
Weena 750
3014 DA Rotterdam
Telefoon +3110 224 00 00
Fax +3110 414 84 44

ABN AMRO Bank 42.61.85.323
Generale Bank 64.02.57.747
ING Bank 69.33.63.282
Postbank 9047
Ten name van Stichting Beheer Derdengelden
Advocatuur Nauta Dutilh

ADVOCATEN NOTARISSEN BELASTINGADVISEURS

Amsterdam, Brussel, Londen, Madrid, New York,
Parijs, Praag, Rotterdam, Singapore, Jakarta

De Weledelgestrenge Heer
Mr N.M.P. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER ZEIST

Rotterdam, 5 juli 1999

Mr W. Dommering
advocaat

telefoon: +31 10 224 0 465
fax : +31 10 224 0 062
e-mail : dommerw@nautadutilh.nl

Geachte confrère,

Do/LdR/5304.4783 - Hogeschool Rotterdam en Omstreken / belangenorganisaties (J. Dacic)

De hoofdredacteur van Profiel& zond mij kopie van uw brief van 28 juni jl. Nu Profiel& van de Hogeschool deel uitmaakt zou het beter zijn geweest wanneer u deze brief rechtstreeks aan mij had gericht.

De Hogeschool heeft er geen behoefte aan en acht zich ook niet verplicht om gevolg te geven aan uw verzoek om u afschrift te verschaffen van de brief van de heer Carp aan mevrouw Dacic, zoals u had gevraagd. Evenmin ziet zij aanleiding om u mededeling te doen van het adres van mevrouw Dacic.

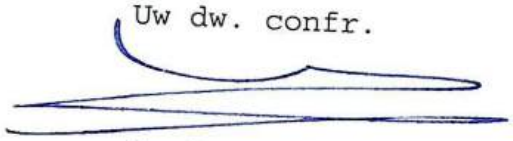
In de loop van de vorige week hebt u mij medegedeeld bereid te zijn de aangifte bij het OM in te trekken, indien de Hogeschool bereid zou zijn alsnog aan de verlangens van uw cliënte te voldoen. Volledigheidshalve bevestig ik hierbij nog maar

Nauta Dutilh is een maatschap die mede beroepsvennootschappen omvat. Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat in het desbetreffende geval onder haar beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald.

Nauta Dutilh is a partnership which includes professional corporations. Any liability shall be limited to the amount which is paid out under the firm's professional liability policy in the matter concerned.

even dat ik namens de Hogeschool dit voorstel, dat mij niet gepast voorkwam, van de hand heb gewezen.

Hoogachtend,
Uw dw. confr.

W. Dommering

Mr. N.M.P. Steijnen
Advocaat en Procureur
Couwenhoven 52-05
3703 ER ZEIST

Rijksinspectiekantoor
Breda
Postbus 7447
4800 GK Breda
(Nijverheidssingel 317)
Telefoon (076) 5 20 23 03
Telefax (076) 5 20 16 00

Datum 07 juli 1999
Uw brief van 01 juli 1999
Onderwerp klacht Dadic
Ons Kenmerk 1219/9923520
Doorkiesnummer

Behandel één onderwerp per brief
en vermeld bij beantwoording van een
brief kenmerk, datum en eventueel
BRINummer

Geachte heer Steijnen,

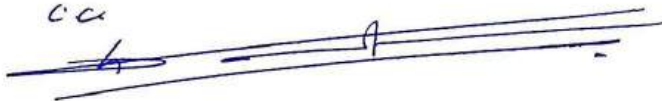
Hiermee bevestig ik de ontvangst van uw brief, dd. 01 juli 1999, betreffende uw vraag aan de Inspectie Hoger Onderwijs, in de persoon van mevrouw drs. M.F.M. van den Bergh, een onderzoek in te stellen naar de uitslatingen van de directeur van de Academie voor Bouwkunst, de heer J. Carp, zoals deze zijn gepubliceerd in het blad 'Profiel' van de Hogeschool Rotterdam & Omstreken.

Ik zal u zo spoedig mogelijk berichten over eventueel door de inspectie Hoger Onderwijs te ondernemen stappen in het kader van deze zaak.

Ik hoop u zo voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
de coördinerend inspecteur Hoger Onderwijs,

C.C.

(A.E.W. Nooij)

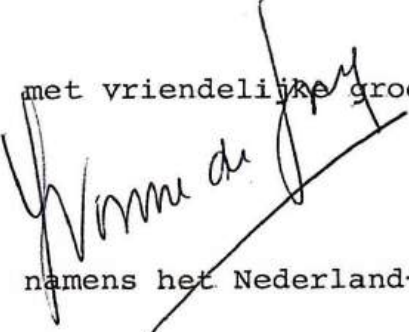
Nederland-Joegoslavië Comité
Postbus 59550
1040 LB Amsterdam

Aan: Mr. N.M.P. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER ZEIST

Hiermede bevestig ik dat ik namens het Nederland-
Joegoslavië Comité aangifte heb gedaan t.a.v. discriminatie
door de Hr. Carp.

Naam: Y.M.C. de Jong
Geb. datum: 24.06-1942
Geb. plaats: Eindhoven
Woonplaats: Amsterdam
Huidige adres: De Wittenkade 187
1052 DC Amsterdam

met vriendelijke groeten,

namens het Nederland-Joegoslavië Comité,

Yvonne de Jong

Servische student

Terecht heerst er alom verontwaardiging over de bejegening van de Servische studente door directeur Carp van de Academie van Bouwkunst in Arnhem. Ook andere groepen in de Nederlandse samenleving hebben soortgelijke ervaringen. Werkzaam bij een bank is het mij vaker overkomen dat ik door collega's ter verantwoording werd geroepen voor daden gepleegd door andere allochtonen, of door leiders in mijn land van herkomst. Zelfs deze krant heeft zich wel eens schuldig gemaakt aan dit feit. Kort geleden schreef een van uw columnisten dat de voetballer Seedorf zich meer druk moest maken om uitspraken gedaan door Bouterse dan om een onderdeel van het tv-programma van Barend en Van Dorp.

J. COTINO,
Rotterdam

3-7-yy

Mr. N.M.P. Steijnen.

Advocaat en Prokureur
Couwenhoven 52-05

3703 ER Zeist

tel. ~~xxxxxxx~~

030-6956867

Hoofdinspecteur Hoger Onderwijs
mevrouw drs. M.F.M. van den Bergh
Postbus 7447
4800 GK Breda

betreft: openlijk aanzetten tot discrimina-
toir handelen door directeur Hoge-
school van Bouwkunst te Arnhem

datum 1 juli 1999

Geachte mevrouw van den Bergh,

Naar aanleiding van de boven gemelde kwestie wend ik mij tot u.
Van de zijde van een groot aantal organisaties van Joegoslaven in Nederland,
waaronder de bond van Joegoslavische verenigingen in Nederland, heb ik op-
dracht de geëigende juridische maatregelen te nemen inzake de opgemelde
discriminatie.

Inmiddels heb ik op dit punt, bij wijze van eerste stap, aangifte gedaan
van discriminatie door directeur Carp bij het OM te Rotterdam.
Voorts heb ik tegen de Hogeschool een kort geding aangekondigd bij gebreke
van gevolggeving aan een door mij gestelde sommatie.

Ik wil het daar echter niet bij laten.

Mijns inziens ligt hier ook voor de Inspectie Hoger Onderwijs een taak, die
ter hand dient te worden genomen.

Om maar gelijk tot de kern van de zaak te komen, ik ken de antwoorden van de
minister op daaromtrent gestelde Kamervragen en ik ken de positionering van
het bestuur van de Hogeschool, zodat ik aan een nadering informering daarom-
trent geen behoefte heb.

Over het punt waar de minister en het bevoegd gezag het accent op leggen,
namelijk het aspect toelating, gaat het mij niet.

Waar het mij en mijn cliënten in dezen om gaat, is de openlijke oproepen tot
discriminatie van en aanzetten tot haat tegen Serviërs als volk, die Carp
doet in het interview dat hij in het studentenblad van de Hogeschool "Profiel&"
heeft gegeven.

Daarin presenteert hij nota bene zijn weigering van de Servische studente om-
dat zij Servische is als de enig juiste en aanvaardbare houding.

Zo 'n man, die dergelijke meningen jegens zijn studentengemeenschap ventileert,
zo 'n man hoort daarin niet thuis en de Inspectie behoort daaromtrent een
onderzoek in te stellen en er bij het bevoegd gezag op aan te dringen dat
die man verwijderd wordt.

Ik verzoek u ervoor zorg te dragen dat een onderzoek naar 's mans uitslatingen
in "Profiel&" zo spoedig mogelijk van inspectie-zijde zal plaatsvinden en
mij over de uitkomst hiervan en te ondernemen stappen te berichten.

Mocht u aan dit toch redelijk te achten verlangen geen gevolg geven, dan stel ik u er op voorhand van in kennis dat ik bij het jegens het bevoegd gezag te entameren kort geding ook de Minister van Onderwijs en de Inspectie Hoger Onderwijs als procespartij zal doen dagvaarden.

Deze stappen achten mijn cliënten alsdan noodzakelijk om zoveel mogelijk te voorkomen dat de hetze tegen Serviers, nota bene naar buiten gezweerd in een HBO-instelling, verder voortwoekert.

Ik reken op een zeer spoedig antwoord uwerzijds.

hoogachtend,

N.M.P. Steijnen

SP-Kamerfractie
t.a.v. de heer drs. H. van Bommel
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

betreft: kamervragen discriminatie Servische

30 juni 1999

Beste Harry,

Bedankt voor de toezending van de Kamervragen. Ik denk abusievelijk zaten echter de antwoorden van de minister er niet bij. Die zouden er wel zijn, vertelde je mij en staat ook te lezen op het voorblad.

Zou je me de antwoorden ook willen sturen ?

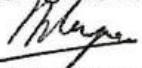
Ik van mijn kant stuur je hierbij de aangifte die ik heb gedaan bij het OM tegen Carp en de tekst van de sommatie aan de Hogeschool.

Ik houd je op de hoogte.

In elk geval gaat het hier minder om het aspect niet-toelaten als wel het algehele optreden van Carp, en dan met name het door hem gegeven interview aan het studentenblad Profiel&, waarin het doodgemoedereerd stelt dat zijn houding tot weigering de enige juiste en navolgenswaardige houding is. En dat jegens een studenten-gemeenschap ! Daar zit 'm dus m.i. de voornaamste pijn.

Wellicht zie je in de uitslatingen van Carp in het interview nog aanleiding voor verdere politieke stappen.

met vriendelijke groeten,

~~Nico Steijnen~~

Mr. N.M.P. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist

• • • • •

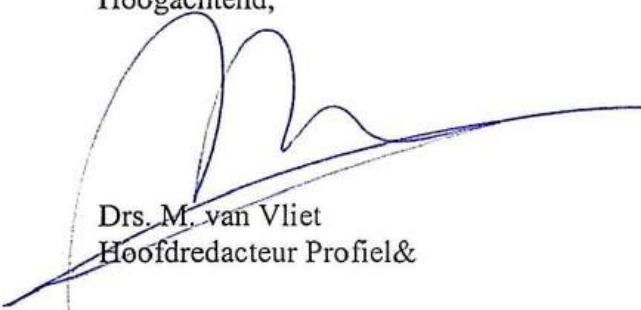
Rotterdam, 30 juni 1999

Geachte heer Steijnen,

Hierbij bevestig ik de ontvangst van uw brief d.d. 28 juni 1999. Ik dank u voor de toezending van de bijgevoegde stukken over de door u gestarte juridische actie.

In antwoord op uw verzoek om u een kopie te zenden van de brief van de heer Carp aan Jelena Dacic deel ik u het volgende mee. De redactie Profiel& is een onderdeel van de Hogeschool Rotterdam. Zoals u bekend is verloopt het verkeer in deze zaak via de advocaat van de Hogeschool mr. W. Dommering van het kantoor Nauta Dutilh, Weena 750, 3014 DA te Rotterdam.

Hoogachtend,

Drs. M. van Vliet
Hoofdredacteur Profiel&

CC Mr. W. Dommering

• • • • •

Bezoekadres
Museumpark 40
Postadres
Postbus 25035
3001 HA Rotterdam
(010) 241 45 75
Fax (010) 241 45 80

Vereniging van Joegoslavische clubs
t.a.v. de heer M. Puskaric, vice-voorzitter
Jan v.d. Capellelaan 34
4383 VC Vlissingen

betreft: juridische aktie discriminatie
Serviërs

28 juni 1999

Geachte heer Puskaric,

Hierbij, zoals afgesproken, de stukken in de zaak- Dacic tot nu toe.

Het gaat dus om twee juridische akties: allereerst de aanklacht bij de Officier van Justitie o.g.v. de strafwet. En ten tweede het (aangekondigde) kort geding voor de civiele rechter waarin tegen Carp andere maatregelen worden gevraagd. Dit bij de civiele rechter. Dat kort geding moet dus nog komen.

In dit verband een aantal vragen :

- zoals al met u besproken, heb ik als de Joegoslavische clubs meedoen met het kort geding de statuten van de vereniging van joegoslavische clubs nodig, want die moet ik aan de rechter beschikbaar stellen. Ook moet ik de precieze naam weten en de statutaire vestigingsplaats;
- dan zou het natuurlijk goed zijn als ook de betrokken Servische studente als persoon mee zou doen met de rechtszaak. Dat kan door mij officieel de opdracht te geven om haar hier in Nederland voor de rechter te vertegenwoordigen. Maar om haar te vragen mee te doen, moet eerst contact met haar gelegd worden. Voor ons is alleen bekend dat zij in Novi Sad woont, 19 jaar is en Jelena Dacic heet. Is het voor u mogelijk om, al was het maar via de telefoongids van Novi Sad, achter haar adres te komen ? Pogingen via internet zijn (nog) niet geslaagd. Wel is duidelijk dat de NRC haar adres heeft, want die hebben haar gebeld, zoals enige dagen geleden in die krant stond. Dat was op 14 juni j.l. De journaliste van de NRC die over haar adres en tel, nr. beschikt heet Sheilan Kamerman. Ik zou haar kunnen bellen en vragen om mij adres en tel. nr. van Jelena Dacic te geven, maar dat is voor mij als advocaat bezwaarlijk. Daarom wil ik vragen of een van jullie dat kan doen, als het niet mogelijk is via kontakten in Novi Sad achter haar adres te komen. Het tel, nr. van Sheila Kamerman is: 06-50607532;
- het lijkt me goed om gevallen van ernstige discriminatie van Serviërs in Nederland naar aanleiding van de Albanezen-hysterie aan mij door te geven. Dan kan ik daar eventueel juridisch tegen optreden. Voor zover ik daarvoor de tijd kan vinden. Het gaat dan alleen om ernstige discriminatie, niet wat Serviërs vaak dag in dag uit moeten doorstaan nu.

met vriendelijke groeten

N.M.P. Steijnen

Klacht na w^{gg}eren van Servische

Door onze redactie onderwijs

ROTTERDAM, 28 JUNI. Verschillende Joegoslavische verenigingen en individuele Serviërs in Nederland hebben een klacht wegens discriminatie ingediend bij het OM Rotterdam tegen de directeur van de academie van bouwkunst in Arnhem, J. Carp. Carp weigerde onlangs een Servische studente aan te nemen met onder meer het argument dat zij afkomstig is uit een land dat een ander volk wreed onderdrukt.

De advocaat van de Serviërs, N. Steijnen, schrijft in zijn aangifte dat „een dergelijke collectieve schuldverklaring” in strijd is met de rechtsorde. Zijn Servische cliënten die dagelijks de „zware pressie als gevolg van de loodzware anti-Servische stemming in ons land” ondervinden, voelen zich gediscrimineerd.

T. de Roos, hoogleraar strafrecht aan de Universiteit Leiden, vindt de aanklacht „geen onzin”, maar schat de kans op vervolging laag in. „Het gaat, lijkt mij, om een emotionele opwelling van de heer Carp. Hij heeft niet met opzet een bevolkingsgroep willen beledigen. Dat is wel vereist om te kunnen vervolgen wegens discriminatie.”

Steijnen heeft de hogeschool Rotterdam, waar de Arnhemse academie onder valt, gemaand een excuusbrief aan de Servische te laten publiceren in een van de landelijke dagbladen. Collegevoorzitter J. Tuytel is dat niet van plan. Hij heeft Steijnen laten weten dat er een excuusbrief is gestuurd aan de Servische studente en dat er ernstig met Carp is gesproken zodat het niet nog een keer zal voorkomen. Tuytel: „Dat lijkt mij voldoende. Het gaat ons echt te ver om Carp publiekelijk te slachtofferen.”

Redactie Profiel &
Krant van de Hogeschool Rotterdam & Omstreken
Busshuis 1250330
3001 HA Rotterdam

betreft: discriminatie Serviërs Academie
van Bouwkunst Arnhem

28 juni 1999

geachte redactie,

Zoals tel. afgesproken, hierbij de stukken tot nu toe. Het gaat dus om twee juridische akties, nl. via de strafrechter en via de civiele rechter. De laatste, het kort geding, moet nog aanhangig gemaakt worden.

Wat die aktie betreft zou ik het op prijs stellen als u zou willen overwegen mij als advocaat inzage te verschaffen, liefst in de vorm van een c  pie hiervan, in de brief van Carp aan Jelena Dacic.

Per slot van rekening is de brief ook in handen van de media, in elk geval van de NRC.

Ook zouden wij graag rechtstreeks in kontakt treden met Jelena zelf om haar te vragen met het kort geding ook persoonlijk mee te doen. Om dat te kunnen vragen moet echter persoonlijk met haar in kontakt getreden worden en daarvoor is dan bij ons haar adres nodig. Tot nu toe zijn mensen uit de Joegoslavische gemeenschap in Ned. er nog niet in geslaagd haar in Novi Sad op te sporen, de naam schijnt nogal gewoontjes te zijn. Daarom willen we u vragen om ons het adres te geven.

Nogmaals willen we benadrukken dat het niet de bedoeling is dat de tekst van de aangifte in zijn totaliteit bij het bevoegd gezag bekend wordt. Dit om tenminste nog iets achter de hand te houden voor het komende kort geding. Wat de pers betreft zijn Profiel & en de NRC de enigen die deze stukken hebben ontvangen.

Ik hoor graag van u nader.

hoogachtend,

N. Steijnen

Postbus 151
3700 AD Zeist
tel. 030 692 78 11
fax 030 692 56 14

030-6669200

L. LEUSINK *Jon. neder-
welken*
Centr. Inst.
inspectie
onderwijs

079-323232

07
076-5202303 *adviesinspectie*

↓
STATUUS

↓
A. Nooy
INSPECTEUR
HOOG
ONDERWIJS
↓
Nieuw-Vennepk
↓
Nieuw-Vennepk
POSTBUS 7447
5600 GK
076-501600

Groet Hummels
Berkenlaan 14
3707 BC Zeist

Zeist 25/6/99

Mr. N.M.P. Steijnen
Advocaat en Prokureur
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist
tel. ~~xxxxxxx~~
030-6956867

Beste Nico,

Nadat je al weg was vanavond

zag ik dat ik per advies naar

het verheerde faxen heb gefaxt,

nl 010-4066968

Ik heb dat hersteld. Zie bijgevoegde

stukken. Excuus.

vr. gr.

Erik

25 juni 1999

land - Joegoslavië Comité,
commissie inzake Neder-
tigd te Amsterdam, de
g en de Vereniging van
i-Fascisten te Apeldoorn,
an Joegoslavische afkomst,
volgende.

en strafbare feiten, ge-
n Bouwkunst te Arnhem,
am & Omstreken, waarvan

afgespeeld binnen het
te gericht tot het OM

e gaan bij wijze van

el vertegenwoordigd door
aan den lijve de zware
temming in ons land.

veren leven in een hel van sociale uitsluiting door voormalige vrienden, bu-
ren, collega's en werkgevers.

Er is nog geen pogrom-klimaat jegens Serviërs, maar wel wordt in toenemende
mate in alle openbaarheid in pers en media jegens hen het criterium van col-
lectieve schuld aangelegd. Zij allen zijn schuldig, behalve degenen die zich
individueel weten vrij te pleiten.

Kwalitatief is dat hetzelfde als de collectieve schuldigverklaring van het
Joodse volk door Hitler.

Een dergelijke collectieve schuldigverklaring is fundamenteel in strijd met
onze rechtsorde.

Deze gaat uit van het principe van hooguit individuele schuld, en die moet
dan trouwens eerst nog bewezen worden.

Dat vormt een peiler van onze beschaving en onze rechtsstaat.

Redaktie NRC
t.a.v. mevr. S. Kamerman
faxnr. 010-4066967

Mr. N.M.P. Steijnen
Advocaat en Prokureur
Cauwenhoven 52-05
3703 ER Zeist
tel. ~~XXXXXXX~~
030-6956867

de Hoofdofficier van Justitie
de Heer Mr. L.A.J.M. de Wit
Postbus 50956
3007 BT Rotterdam

betreft: aangifte o.g.v. schending anti-dis- datum 25 juni 1999
criminatiebepalingen

Geachte heer de Wit,

Namens de Stichting Nederland Joegoslavië, het Nederland - Joegoslavië Comité, de Stichting Noodhulp Joegoslavië en de Permanente Commissie inzake Nederlandse Oorlogsmisdrijven in Joegoslavië, allen gevestigd te Amsterdam, de Federatie van Joegoslavische Verenigingen te Den Haag en de Vereniging van Anti-Fascistische Oud-Verzetsstrijders; Bond van Anti-Fascisten te Apeldoorn, alsmede de op de bijgaande lijst genoemde personen van Joegoslavische afkomst, woonachtig in Nederland, richt ik mij tot u met het volgende.

Betrokkenen doen aangifte van de hierna te omschrijven strafbare feiten, gepleegd door John Carp, directeur van de Academie van Bouwkunst te Arnhem, bestuurlijk deel uitmakend van de Hogeschool Rotterdam & Omstreken, waarvan het bevoegd gezag is gevestigd te Rotterdam.

Aangezien de gepleegde strafbare feiten zich hebben afgespeeld binnen het kader van deze onderwijsinstelling wordt deze aangifte gericht tot het OM te Rotterdam.

Alvorens nader op de gepleegde strafbare feiten in te gaan bij wijze van inleiding eerst het volgende.

Ieder van mijn Servische cliënten, individueel dan wel vertegenwoordigd door de bovengenoemde organisaties, ondervindt dagelijks aan den lijve de zware pressie als gevolg van de loodzware anti-Servische stemming in ons land. Velen leven in een hel van sociale uitsluiting door voormalige vrienden, buren, collega's en werkgevers.

Er is nog geen pogrom-klimaat jegens Serviërs, maar wel wordt in toenemende mate in alle openbaarheid in pers en media jegens hen het criterium van collectieve schuld aangelegd. Zij allen zijn schuldig, behalve degenen die zich individueel weten vrij te pleiten.

Kwalitatief is dat hetzelfde als de collectieve schuldigverklaring van het Joodse volk door Hitler.

Een dergelijke collectieve schuldigverklaring is fundamenteel in strijd met onze rechtsorde.

Deze gaat uit van het principe van hooguit individuele schuld, en die moet dan trouwens eerst nog bewezen worden.

Dat vormt een peiler van onze beschaving en onze rechtsstaat.

***** TX RAPPORT *****

VERZENDING OK

TX/RX NR.	0063
TEL. AANSLUITING	+31 10 4066968
ID AANSLUITING	
STARTTIJD	25/06 19:34
GEBRUIKTE TIJD	03'22
PAG.	8
RESULTAAT	OK

? → dus fout

***** TX RAPPORT *****

VERZENDING OK

TX/RX NR.	0064
TEL. AANSLUITING	+31 10 4066967
ID AANSLUITING	
STARTTIJD	25/06 22:58
GEBRUIKTE TIJD	03'23
PAG.	8
RESULTAAT	OK

De voorzitter van de Tweede Kamer
Der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Uw brief van
24 juni 1999

Ons kenmerk
HBO/AS/99/26912

Contactpersoon
Dhr. S. Blok

Zoetermeer
25 JUNI 1999

Onderwerp
Vragen van het lid Van Bommel

Doorkiesnummer
079-3236030

Hierbij zend ik u, het antwoord op de vragen van het lid Van Bommel van uw Kamer inzake het weigeren van een Servische studente aan de Academie van Bouwkunst te Arnhem.

De vragen werden mij toegezonden bij uw bovenaangehaalde brief met kenmerk 2989915110.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

(drs. L.M.L.H.A. Hermans)

Vergaderjaar 1998–1999

Vragen gesteld door de leden der Kamer

2989915110

Vragen van het lid **Van Bommel** (SP) aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen over *het weren van een Servische studente*.
(Ingezonden 24 juni 1999)

1
Kent u het bericht «Academie weigert Servische studente»?¹

2
Is deze studente geweigerd omdat de directeur van de academie van mening is dat hij geen studenten kan aannemen die afkomstig zijn uit een land dat een ander volk onderdrukt?

3
Deelt u de mening dat de directeur van de academie van bouwkunst in Arnhem met deze persoonlijke actie een verkeerd signaal afgeeft? Zo neen, waarom niet? Zo ja, gaat u de directeur hiervan in kennis stellen?

4
Beschikt u over instrumenten om deze eenmansactie ongedaan te maken? Zo ja, gaat u daarvan gebruik maken?

¹ NRC, 22 juni jl.

Krant van de Hogeschool Rotterdam & Omstreken

otiel

Museumpark 40, Postbus 25035, 3001 HA Rotterdam

telefoon 010 241 45 75

fax 010 241 45 80

e-mail profielen@hro.nl

HOGESCHOOL ROTTERDAM

DATUM:

AAN:

BESTEMD VOOR:

FAXNUMMER:

ONDERWERP:

Servische studenten nu welkom

FAXBERICHT

VAN:

DOORKIESNUMMER:

KENMERK:

AANTAL PAGINA'S:

INCLUSIEF VOORBLAD

INDIEN U NIET ALLE PAGINA'S HEEFT ONTVANGEN

GELIEVE DIRECT TE BELLEN MET

OPMERKINGEN:

hierbij stuur ik u het eerst verschenen artikel op
van de Servische student Jelena Dadić, die
niet werd toegelaten tot de academie van Bouwkunst &
Als u delen, citaten overneemt uit het artikel
zouden wij het zeer op prijs stellen als er ook in
bronvermelding of naam schryfter vermeld wordt

Servische studente niet welkom

De Servische student Jelena Dadic kan niet naar Nederland komen om haar studie aan de academie van bouwkunst voort te zetten. Dit liet de John Carp, directeur van de academie van bouwkunst in Arnhem – onderdeel van de Hogeschool Rotterdam, Jelena weten in een brief, die hij haar stuurde als antwoord op haar aanvraag. Naast een formele reden gaf Carp in zijn brief ook een persoonlijke reden aan om haar niet toe te laten tot de opleiding. Profiel& zocht hem op voor een gesprek. – Fidan Ekiz

"De academie van bouwkunst bestaat alleen op deeltijdbasis", legt Carp uit. "Dit houdt in dat de studenten geen studiebeurs krijgen en daarom moeten ze een werkkring hebben. Niet alleen om er hun brood mee te verdienen maar ook om de benodigde studiepunten te verdienen. Voor een niet EU ingezetene is het moeilijk om een werkvergunning te krijgen." De directeur vertelt dat het in principe wel mogelijk is. Zo heeft de academie al eerder twee vluchtelingen uit Irak aangenomen. "Mensen die wij toelaten hebben meestal een einddiploma op hts-niveau behaald in het land van herkomst. Dat wordt gevalideerd door een buitenlandse organisatie die de diploma's inhoudelijk bekijkt.

Volgens Carp werd het uit de toegestuurde stukken van Jelena niet duidelijk of zij over een gevalideerd diploma beschikte. "Maar dan nog bestaat het probleem dat zij de Nederlandse taal niet beheerst. Om een baan te krijgen bij een architectenbureau moet je de Nederlandse taal spreken. Kijk, vluchtelingen kunnen wel een Nederlandse cursus volgen. Maar Jelena heeft zich bij ons als burger aangemeld om haar studie in Nederland voort te zetten en niet als vluchteling."

"En dan is er nog een ander aspect: wij hebben een numerus fixus. Dus wij kunnen maar een aantal studenten toelaten, van wie wij denken dat ze geschikt zijn voor het vak", legt hij uit.

Kosovo

Naast deze formele reden gaf John Carp in zijn brief aan Jelena ook een persoonlijke reden. Gedurende vijf jaar heeft hij namelijk een vluchteling uit Kosovo in huis wonen. Een student als Jelena Dadic, maar dan een die door de Servische repressie zijn studie aan de universiteit van Pristina moest onderbreken. Carp leeft heel erg met deze jongen en zijn familie mee, maar kan niks voor de Servische studente doen zolang 'haar' criminele regime aan de macht is. "Wat er door mij heen ging toen ik de brief in handen kreeg? De datum waarop de brief is verzonden is hierbij heel interessant, namelijk 22 maart. De 23^e zijn de bombardementen gestart. Maar die ellendige toestand in Kosovo is al heel lang aan de gang", aldus de Arnhemse academiedirecteur.

Ergens was Carp ook wel boos om het verzoek van de Servische studente. "Ik vond het eerlijk gezegd een brutale actie. Het is moeilijk om een volk te beoordelen op grond van wat het mij persoonlijk doet. Maar ik kan nauwelijks onder de gedachte uit dat het Servische volk de grootste schuld heeft aan deze oorlog. Het is misschien hard om zo'n uitspraak te doen. Vooral ook omdat ik eigenlijk niet zo in elkaar zit. Maar het maakt me zo kwaad om de Serviërs te zien demonstreren tegen de NAVO. Deze mensen hebben toegang tot de objectieve media, maar maken er geen gebruik van. Ik heb ze nooit horen zeggen dat ze zich schamen voor hun volk."

Opportunistisch

De Serviërs zetten zich sterk tegen het westen af. Zegt het niet iets over Jelena dat zij juist toenadering zoekt tot het westen?

"Ik denk inderdaad wel dat het iets over haar zegt. Aan de andere kant denk ik ook dat ze haar studie had kunnen voortzetten in bijvoorbeeld Kazachstan. Alle studenten wil zijn of haar

kennis wel vergroten in het buitenland, dus ik zie er eerder een opportunistische reden achter."

U heeft een vluchteling weggehaald uit een oorlog om hem kansen te bieden die hij thuis niet heeft. Voelt u die verplichting niet bij Jelena?

"Ik heb me heel erg verdiept in de geschiedenis van Joegoslavië en kan je vertellen dat de Serviërs al eeuwenlang bezig zijn met geschiedvervalsing. De Albanezen waren de eerste bewoners van Kosovo en niet de Serviërs. Zij zijn de veroveraars. Onze prioriteit ligt bij de Kosovaren en niet bij de Serviërs. Maar ik sla de deur niet helemaal dicht. Want ik heb haar in de brief laten weten dat ik hoop dat we elkaar als alles voorbij is weer kunnen spreken. Ik zou het simpelweg hypocriet gevonden hebben om te schuilen achter een bureaucratische reden. Het is moeilijk voor mij om objectief te denken over de Serviërs. Er zijn zulke ongelofelijke wreedheden gepleegd. Mijn teleurstelling is vooral heel groot, omdat ik niet begrijp waarom ze niet inzien dat een volk al jaren systematisch onderdrukt wordt. Het regime zou er op zijn minst voor kunnen zorgen dat uitwassen en politie eenheden aan regels gebonden worden."

U beschikt over een machtspositie waar de Kosovaarse vluchteling bij u thuis nooit over zal beschikken. Is het een wraakactie geweest om Jelena de toegang tot de school te ontzeggen?

"Nee dat niet. Ik had natuurlijk kunnen volstaan met de eerste reden. Maar ik wil dat zij die persoonlijke reden vooral als waarschuwing ziet." In zijn brief schrijft Carp dat hij hoopt dat zij onafhankelijk van geest kan blijven gedurende de oorlog en er met een schoon geweten uit kan komen. Volgens de directeur weet de normale Serviër niet eens wat er gaande is in Kosovo.

Als het voor Jelena formeel gezien wel mogelijk was geweest om toegelaten te worden, zouden uw principes u dan nog tegenhouden?

"Dan zou ik haar zeggen dat het niet om principes gaat maar dat het er de tijd niet voor is. Beeld je de tweede wereldoorlog maar in. Een Duitser schrijft jou een brief en vraagt om aangenomen te worden op de universiteit. Terwijl ze om de hoek de Joden wegslepen. Ja, zover wil ik de vergelijking wel trekken."

"Ik wil toegeven dat ik hier emotioneel bij betrokken ben en dat de aanvraag van Jelena Dadic bij mij aan het verkeerde adres was. Misschien had ze bij een ander inderdaad meer geluk gehad. Maar mijn persoonlijke reden is dat ik hoop en verwacht dat iedereen net als ik zou reageren. De mensen zijn genoeg geïnformeerd en betrokken om te weten wat voor afschuwelijke dingen zich daar afspelen."

Welk argument telt het zwaarst?

"De persoonlijke reden gaf voor mij inderdaad de doorslag. Ik denk dat deze op dit moment ook een groot draagvlak heeft in Nederland en dus objectieverbaar is."

Als u het over zou mogen doen?

"Dan zou ik weer precies hetzelfde doen. Inmiddels is er zoveel gebeurd. De etnische zuiveringen zijn in versnelling geraakt met alle extreme schendingen van de mensenrechten vandien. Ik wilde de mensen er vooral over laten nadenken. Zie het als een bewustwording. We kijken naar het achttienjournaal en vinden het allemaal even verschrikkelijk. Vervolgens vergeten we het weer en gaan verder met ons eigen leven."

Begrijpt u dat zij na het lezen van uw brief niet alleen teleurgesteld, maar ook gekwetst zal zijn?

"Ik denk dat ze een heleboel van dergelijke brieven als deze heeft verstuurd. Maar ik weet het niet zeker en dat doet er ook niet toe. Ze zal het wel accepteren en ik denk niet dat ze zich gekwetst zal voelen. Het is een 'fact of life' dat samenhangt met de situatie waarin haar land is gebracht. Het klinkt heel koelbloedig, maar ik probeer geen ambtenaar te zijn. Daarom voel ik er ook niks voor om een scheiding te geven aan de formele en emotionele kant van het

leven. Die twee hebben met elkaar te maken en dat moet je zo houden. Ik denk dat de mensen tot wie ik mij richt daar recht op hebben."

Reacties

Een Servische student weigeren, mede omdat haar volk een ander volk onderdrukt. Kan dat? John Carp vindt van wel, maar verwacht dat zijn mening discussie oproept. Een aantal medewerkers en studenten van de hogeschool reageert op zijn standpunt. - Fidan Ekiz

Coördinator tweedejaars voltijdopleidingen pabo en tevens logopediedocent Alice Wieggers: "John Carp stelt zich natuurlijk kwetsbaar op, door ook de persoonlijke reden te vermelden. Ik vind het wel een sterk punt van hem dat hij zich niet wil verschuilen achter een bureaucratische reden. Maar de willekeur die blijkt uit zijn toegeven dat de brief van Jelena bij hem aan het verkeerde adres is vind ik onjuist. Bij het toelaten van studenten tot de Hogeschool moeten regels gehanteerd worden die voor iedereen hetzelfde zijn, ongeacht waar ze vandaan komen. Ik kan mij zijn emoties wel voorstellen en daarom denk ik dat het beter was geweest als hij die brief had doorgestuurd naar een ander. Iedereen kan een mening hebben en deze uiten, maar op deze manier discrimineert hij. Waren alle Duitsers fout in de tweede wereldoorlog? Wie zijn wij om daarover te oordelen?"

Voorzitter van het college van bestuur, Jasper Tuytel: "Op de eerste formele reden is niks aan te merken. Je moet werk hebben om een opleiding op deeltijdbasis te volgen. En dan maakt het niet uit waar je vandaan komt. De tweede, persoonlijke, reden van John Carp is niet terecht. We hebben hier 61 nationaliteiten op school, waarvan velen afkomstig uit een land met een regime waar veel op aan te merken is. Maar het is niet de bedoeling dat we studenten hierop beoordelen. Iedere student moet aangenomen kunnen worden, tenzij er grondslagen zijn om ze niet te accepteren. Zoals het ter plekke misbruik maken van de school om politieke activiteiten te ontwikkelen. Iemand die hier bijvoorbeeld zit om als lid van de grijze wolven informatie uit te spelen aan de staatspolitie is hier niet welkom."

Secretaresse bij de unit algemene beroepsvaardigheden, Snezana Sarac: "Doordat John Carp er zo emotioneel bij betrokken is, vind ik hem niet correct handelen. Hij kijkt hierdoor een richting uit en rekent Jelena Dadic de Servische repressie toe, terwijl zij ook een oorlogsslachtoffer is. Het is ook onprofessioneel om haar op deze manier af te wijzen als je bedenkt dat ze bij een ander meer geluk had gehad."

Slobodan Bogovac, student-lid van de clustermedezeggenschapsraad sociaal&exact: "Ik kan hier geen begrip voor op brengen. Niet iedereen is het eens met Milosevic. Zo te horen is Jelena nog jong en heeft ze hoogstwaarschijnlijk nog nooit meegedaan aan de verkiezingen. Laat staan dat ze gekozen zou hebben voor Milosevic. Is het niet logischer om te denken dat ze naar Nederland wil komen om te vluchten voor het regime? Dat ze zich daar bedreigd voelt? Natuurlijk is het zijn taak niet om uit te zoeken wat precies haar reden is om naar Nederland te komen. En ik kan ook wel begrijpen dat hij zich laat beïnvloeden door zijn geestestoestand. Maar ik denk wel dat hij op zijn minst afstand had kunnen doen van die brief en het door een ander laten behandelen. Bovendien begrijp ik niet wat zijn persoonlijke bezwaar is. Hij zou verder op dagbasis toch weinig met haar te maken krijgen. Nee op zijn zachtst gezegd vind ik dat hij discriminerend en kort door de bocht gehandeld heeft."

Paul Bosse, directeur opleidingen van het Rotterdams instituut voor bouwkunde, architectuur, civiele techniek en stedenbouw (Ribacs) en formeel daardoor directeur van de drie academies van bouwkunst van de Hogeschool Rotterdam: "Mijn reactie is ten eerste dat de formele reden klopt. Maar het gaat natuurlijk om de tweede. Ik kan me goed vinden in de wens van John Carp naar meer betrokkenheid met de politieke situatie in het voormalige Joegoslavië. Maar

het lijkt mij niet verstandig om ter wille van de afwijzing van een regime, alle inwoners van een land zonder onderscheid en collectief af te wijzen. Volgens mij is dat precies wat in Joegoslavië gebeurt, indelen volgens een bepaald (etnisch) principe om dan vervolgens zonder onderscheid mensen uit te sluiten. Dat de oorlog alle Serviërs tot 'onze' vijand heeft gemaakt, is een trieste (maar gelukkig niet juiste) constatering, die het probleem heeft vergroot en geen bijdrage levert aan de oplossing."

NAUTA DUTILH

Postbus 1110
3000 BC Rotterdam
Weena 750
3014 DA Rotterdam
Telefoon +31102240000
Fax +31104148444

ABN AMRO Bank 42.61.85.323
Generale Bank 64.02.57.747
ING Bank 69.33.63.282
Postbank 9047
Ten name van Stichting Beheer Derdengelden
Advocatuur Nauta Dutilh

ADVOCATEN NOTARISSEN BELASTINGADVISEURS

Amsterdam, Brussel, Londen, Madrid, New York,
Parijs, Praag, Rotterdam, Singapore, Jakarta

Telefax: 020-615 11 20
De Weledelgestrenge Heer
Mr N.M. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER ZEIST

Rotterdam, 25 juni 1999

Mr W. Dommering
advocaat
telefoon: +31 10 224 0 465
fax : +31 10 224 0 062
e-mail : dommerw@nautadutilh.nl

Geachte confrère,

Do/LdR - Hogeschool Rotterdam - belangenorganisaties

1. De Hogeschool Rotterdam alhier verzoekt mij u namens haar naar aanleiding van uw brief van 24 dezer het navolgende mede te delen.
2. Het College van Bestuur van de Hogeschool heeft zijn standpunt met betrekking tot de weigering van de toelating van mevrouw Dacic inmiddels in een ook aan derden uitgegeven verklaring vastgelegd. Volledigheidshalve geef ik u hieronder de tekst van deze verklaring:

VERKLARING

Naar aanleiding van de berichtgeving omtrent het niet toelaten van de Servische studente Jelena Dacic tot de Academie van Bouwkunst te Arnhem (een lesplaats van de Hogeschool Rotterdam) laten wij u het volgende weten.

Nauta Dutilh is een maatschap die mede beroepsvennootschappen omvat. Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat in het desbetreffende geval onder onze beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald.

Nauta Dutilh is a partnership which includes professional corporations. Any liability shall be limited to the amount which is paid out under the firm's professional liability policy in the matter concerned.

Het instellingsbeleid is dat studenten, die aan de eisen voldoen, toelaatbaar zijn ongeacht sexe, nationaliteit of politieke achtergrond.

Het besluit dat de betrokken studente niet tot de opleiding bouwkunst is toegelaten, is gebaseerd op het feit dat zij niet aan de toelatingseisen voldoet. Om voor toelating tot deze zogenoemde Tweede Fase-opleiding in aanmerking te komen, is het noodzakelijk dat iemand beschikt over een relevante werkkring. Bij Jelena Dacic was dit niet het geval.

Het feit dat door Academiedirecteur John Carp aan betrokkene is medegedeeld dat zij ook vanwege haar nationaliteit niet in aanmerking komt voor toelating is gebaseerd op een persoonlijke opvatting. Het weergeven van een dergelijke persoonlijke opvatting, die in strijd is met het instellingsbeleid, was onjuist.

Dit is inmiddels medegedeeld aan John Carp en aan Jelena Dacic.

Het College van Bestuur
Hogeschool Rotterdam
23 juni 1999

Voorts heeft het College aan mevrouw Dacic schriftelijk zijn verontschuldiging voor de gang van zaken aangeboden. Het College acht verzending van een tweede "excusbrief" als door u gevraagd overbodig.

3. Het College heeft jegens de heer Carp de nodige maatregelen getroffen teneinde te voorkomen dat door hem in de toekomst soortgelijke mededelingen worden gedaan als thans het geval is geweest. Zulks is de uitsluitende verantwoordelijkheid van de werkgever. Berichtgeving terzake

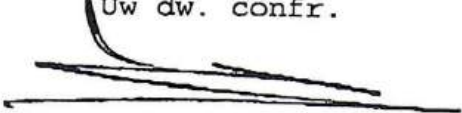
- 3 -

aan derden is in strijd met beginselen van privacy, waar-
op de heer Carp aanspraak kan maken.

4. Ik stel tenslotte vast dat u niet de belangen van mevrouw Dacic behartigt en ben mede om die reden van oordeel dat aan de in uw brief genoemde organisaties niet het recht toekomt van het College te verlangen dat door hem welke maatregelen dan ook worden getroffen.
5. Het College is derhalve van oordeel dat aan uw wensen ge-
noegzaam gevolg is gegeven.

Hoogachtend,

Uw dw. confr.

W. Dommering

Advocaat en Prokureur
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist
tel. ~~XXXXXX~~

Rabobank Zeist,
rekeningnr. 37.52.38.832
gironummer Rabobank: 21 71 31

Dat we in onze beschaafde maatschappij geen collectieve schuldigverklaringen accepteren, geldt natuurlijk nog in versterkte mate voor enig daadwerkelijk handelen op basis van het principe van collectieve schuldtoemeting.

Zodanig handelen is a fortiori onduldbaar in een beschaafde maatschappij.

Het is tegen uitlatingen en daden van volstrekt discriminatoire aard, gebaseerd op het fascistische principe van collectieve schuldtoemeting, dat deze aangifte is gericht.

Tot zover deze inleiding. Nu de strafbare handelingen waartegen deze aangifte zich richt.

Op 22 maart 1999 werd door een Servische studente, Jelena Dacic, vanuit Novi Sad een brief verzonden aan de Academie van Bouwkunst te Arnhem, waarin door haar toelating tot de Academie werd verzocht. Deze brief kwam in handen van J. Carp op een moment dat de NAVO-agressie tegen de FRY reeds was begonnen.

Door directeur Carp werd deze aanvraag om toelating vervolgens, buiten elk overleg om, persoonlijk afgehandeld en afgedaan.

Aan de betrokken Servische studente werd door directeur Carp per brief meegedeeld dat zij - en deze reden werd primair aangevoerd - om formele redenen niet in aanmerking zou komen voor toelating tot de Academie.

Hieromtrent dient het volgende te worden gesteld.

In de eerste plaats geldt hier dat ook als deze formele afwijzing op zichzelf volkomen juist zou zijn geweest, dan nog dit op geen enkele wijze af doet aan de ontoelaatbaarheid van het handelen van Carp, zoals dat hierna zal worden belicht.

Maar in de tweede plaats bestonden ook al voor deze directe en onvoorwaardelijke afwijzing van de betrokken Servische studente geen deugdelijke gronden. Ook de toelatingscriteria werden jegens haar zo gearrangeerd dat een afwijzing op formele gronden als onvermijdelijk kon worden voorgesteld.

Op dit laatste zal nu allereerst nader worden ingegaan.

Voor een reeds aanstonds als definitief en onvoorwaardelijk te presenteren afwijzing op formele gronden was geen plaats, omdat de toelatingscriteria meer ruimte bieden als door Carp en het bevoegd gezag wordt voorgesteld en bovendien noodzakelijke gegevens van belang voor toelating bij deze aanvraag vooreerst nog ontbraken.

Zo behoeft het aangevoerde bezwaar van onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal geen bezwaar te zijn. Studenten uit het buitenland kunnen een jaar de tijd krijgen om zich het Nederlands voldoende eigen te maken. Wat betreft de noodzaak van het vinden van een stageplaats bestond er voor Carp op voorhand geen zekerheid dat deze door de betrokken Servische niet zou kunnen worden gevonden, terwijl evenzeer zich aan zijn onmiddellijke beoordeling onttrok of zij over voldoende financiële garanties zou kunnen beschikken.

Ook was hem uit de stukken bij de aanvraag niet meteen duidelijk of zij over de benodigde diploma's beschikte, zo blijkt uit het door hem aan het studentenblad van de Hogeschool "Profiel &" gegeven interview, waaruit het volgende wordt ontleend:

"Volgens Carp werd het uit de toegestuurde stukken van Jelena niet duidelijk of zij over een gevalideerd diploma beschikte."

Voorts staat Carp in datzelfde interview zijn formele afwijzing nog met het volgende argument:

"En dan is er nog een ander aspect; wij hebben een numerus fixus. Dus wij kunnen maar een aantal studenten toelaten, van wie wij denken dat ze geschikt zijn voor het vak.", legt hij uit."

Nergens uit blijkt echter dat hij de geschiktheid van deze Servische studente ergens op enigerlei wijze heeft getoetst.

Onjuist is dan ook het commentaar van de voorzitter van het College van Bestuur van de Hogeschool J. Tuytel, gegeven in het vervolgnummer van "Profiel & :

"Voorzitter van het college van bestuur, Jasper Tuytel: "Op de eerste formele reden is niks aan te merken. Je moet werk hebben om een opleiding op deeltijdbasis te volgen."

Op de eerste formele reden is dus van alles aan te merken. Allereerst is het weliswaar moeilijk, maar niet onmogelijk voor een niet-EU onderdaan om een werkvergunning te krijgen, maar niet onmogelijk, zoals Carp zelf in het interview met "Profiel &" aangeeft. En bovendien is een onbetaalde stageplaats, gecombineerd met andere vormen van financiële zekerheid evenzeer voldoende voor toelating voor verblijf om studieredenen.

Carp had dan ook bij wijze van formele reactie niet verder kunnen gaan dan jegens haar te stellen dat op basis van de gegevens waarover hij naar aanleiding van haar aanvraag beschikte vooralsnog niet tot toelating kon worden overgegaan.

Impliciet wordt dit bevestigd door de secretaresse bij de unit algemene beroepsvaardigheden in het vervolg-artikel in "Profiel & " :

Secretaresse bij de unit algemene beroepsvaardigheden, Snezana Sarac: "Doordat John Carp er zo emotioneel bij betrokken is, vind ik hem niet correct handelen. Hij kijkt hierdoor een richting uit en rekent Jelena Dadic de Servische repressie toe, terwijl zij ook een oorlogsslachtoffer is. Het is ook onprofessioneel om haar op deze manier af te wijzen als je bedenkt dat ze bij een ander meer geluk had gehad."

Nota bene : "... als je bedenkt dat ze bij een ander meer geluk had gehad" !

Dat wil zeggen: als anderen over een formele beoordeling waren gegaan, had ze wellicht wel een kans gekregen.

Ook bij het arrangeren van de formele toelatingscriteria heeft derhalve al bij Carp de behoefte voorop gestaan om haar, anders dan alle toelatingsmogelijkheden ruim te benutten, al aanstonds op formele gronden uit te sluiten voor toelating tot de academie.

Maar, zoals al opgemerkt, ook als de formele gronden eenduidig tot weigering zouden indiceren - hetgeen dus allerm minst het geval is - zou dit voor de kern van de zaak geen enkel verschil maken. Die kern van de zaak is schending in woord en handeling van de leidende anti-discriminatiebeginselen.

In zijn afwijzingsbrief aan de betrokken Servische studente geeft Carp, na zijn formele afwijzingsredenen te hebben uiteengezet, nog een tweede afwijzingsgrond aan.

Hij stelt dan: "Secondly, there is a personal reason (...)" en komt dan met een verhaal dat hij, zolang het Servische regime bestaat, niets voor haar kan doen.

Over dat tweede argument zegt Carp in het interview:

"Welk argument telt het zwaarst ?

De persoonlijke reden gaf voor mij inderdaad de doorslag. Ik denk dat deze op dit moment ook een groot draagvlak heeft in Nederland en dus objectieverbaar is."

Als u het over zou mogen doen ?

Dan zou ik weer precies hetzelfde doen. (...)"

Voorts vermeldt dit artikel in "Profiel &":

"Ergens was Carp ook wel boos om het verzoek van de Servische studente.

"Ik vond het eerlijk gezegd een brutale actie. Het is moeilijk om een volk

te beoordelen op grond van wat het mij persoonlijk doet. Maar ik kan nauwelijks onder de gedachte uit dat het Servische volk de grootste schuld heeft aan deze oorlog. Het is misschien hard om zo'n uitspraak te doen. Vooral ook omdat ik eigenlijk niet zo in elkaar zit. Maar het maakt me zo kwaad om de Serviërs te zien demonstreren tegen de NAVO. Deze mensen hebben toegang tot de objectieve media, maar maken er geen gebruik van. Ik heb ze nooit horen zeggen dat ze zich schamen voor hun volk."

En op een andere vraag in het interview antwoordt hij onder meer nog:

"Ik zou het simpelweg hypocriet gevonden hebben om te schuilen achter een bureaucratische reden. Het is moeilijk voor mij om objectief te denken over de Serviërs."

En op de vraag :

"U beschikt over een machtspositie waar de Kosovaarse vluchteling bij u thuis nooit over zal beschikken. Is het een wraakactie geweest om Jelena de toegang tot de school te ontfangen ?

"Nee dat niet. Ik had natuurlijk kunnen volstaan met de eerste reden. Maar ik wil dat zij die persoonlijke reden vooral als een waarschuwing ziet." In zijn brief schrijft Carp dat hij hoopt dat zij onafhankelijk van geest kan blijven gedurende de oorlog en er met een schoon geweten uit kan komen. (..)"

En op weer een andere vraag :

"Als het voor Jelena formeel gezien wel mogelijk was geweest om toegelaten te worden, zouden uw principes u dan nog tegenhouden ?

"Dan zou ik haar zeggen dat het niet om principes gaat maar dat het er de tijd niet voor is. (...)"

Ik wil wel toegeven dat ik hier emotioneel bij betrokken ben en dat de aanvraag van Jelena Dadic bij mij aan het verkeerde adres was. Misschien had ze bij een ander inderdaad meer geluk gehad. Maar mijn persoonlijke reden is dat ik hoop en verwacht dat iedereen net als ik zou reageren."

Kortom, de hoop en verwachting van deze verdachte persoon is dat iedereen zoveel mogelijk overgaat tot uitsluiting van personen van Servische afkomst.

Daarmee maakt hij zich schuldig aan regelrechte hetze tegen het Servische volk.

Op grond hiervan doe ik aangifte van de volgende strafbare feiten:

- het discrimineren, zoals gedefinieerd in artikel 90quater van het Wetboek van Strafrecht, van Serviërs als bevolkingsgroep;
- het in het openbaar aanzetten van haat tegen en discriminatie van Serviërs als bevolkingsgroep bij geschrift, als bedoeld in artikel 137d Wetboek van Strafrecht;
- het, in de uitoefening van zijn ambt als directeur, opzettelijk discrimineren van personen wegens hun Serviër zijn, als bedoeld in artikel 137g Wetboek van Strafrecht en artikel 429quater Wetboek van Strafrecht;
- het schenden van het recht van Serviërs om, zonder onderscheid naar nationale afstamming, te delen in het recht op onderwijs en opleiding, zoals dat is verzekerd in het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie;
- het schenden van het discriminatieverbod op basis van nationale afkomst, zoals vervat in het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (art. 26 IVBPR);
- handelen in strijd met artikel 7 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, luidende :
"Allen zijn gelijk voor de wet en hebben zonder onderscheid aanspraak op gelijke bescherming door de wet. Allen hebben aanspraak op gelijke be-

scherming tegen iedere achterstelling in strijd met deze Verklaring
en tegen ieder ophitsing tot een dergelijke achterstelling."

Ik verzoek u dan ook namens mijn cliënten over te gaan tot vervolging van
J. Carp en mij daaromtrent te berichten.

hoogachtend,

N.M.P. Steijnen

LIJST VAN PERSONEN VAN JOEGOSLAVISCHE AFKOMST NAMENS WELKE
OP PERSOONLIJKE TITEL AANGIFTE WORDT GEDAAN

JOLTON BANICEVIC, wonende te Amsterdam
SLAVKO BOZIC, wonende te Amsterdam
JORDANKA TOMIC, wonende te Amsterdam
PAVLE SPASIC, wonende te Diemen
NATASJA SPASIC, wonende te Amsterdam
RADIVOJE BIBEROZIC, wonende te Amsterdam
SLILUTIN TEOTILOVIC, wonende te Amsterdam
ILINIKA TEOTILOVIC, wonende te Amsterdam
ZORKA DEDOVIC, wonende te Amsterdam
GORAN RANKOVIC, wonende te Amsterdam
SONJA RANKOVIC, wonende te Amsterdam
JOVO CAVRAN, wonende te Amsterdam
SMEZONA MANOLIC, wonende te Amsterdam
LJUBICA MITROVIC, wonende te Amsterdam
VORA BONICEVIC, wonende te Amsterdam
DANIJEL BONICEVIC, wonende te Amsterdam
BERLINIKA PESIKAN, wonende te Amsterdam
DRAGONA PESIKAN, wonende te Amsterdam
JENNY LIGTENBERG, wonende te Heerhugowaard
JOLA MAAS, wonende te Heerhugowaard
ROCLICA DRAGIC, wonende te Amsterdam
SAVA BIBEROTZIC, wonende te Amsterdam
VLADIMIR BIBEROTZIC, wonende te Amsterdam
PETAR TOMASEVIC, wonende te Amsterdam
RUZA DESPOTOVIC, wonende te Diemen
NADA STANOJEVIC, wonende te Etten-Leur;
DUSKA VUKASINUVIC, wonende te Etten-Leur;
DRAGA GOSNJIC, wonende te Etten-Leur;
MILICA STARCEVIC, wonende te Etten-Leur;
SRBIJANKA CVETCOVIC, wonende te Etten-Leur;
BORKA RADOICIC, wonende te Etten-Leur;
DUSAN ZIVANOCIC, wonende te Etten-Leur;
BLAGOJA ILIEVSKI, wonende te Etten-Leur;
DIVNA ILIEVSKI, wonende te Etten-Leur;
DIVNA MALINOVA, wonende te Etten-Leur;
DANICA MILUTINOVIC, wonende te Etten-Leur;
SLOBODANKA NEDELJKOVIC, wonende te Etten-Leur;
DIVNA KALANJA, wonende te Etten-Leur;
CORNELIS RICHARD NANNES, wonende te Etten-Leur;
MILKA NANNES-NIKOLIC, wonende te Etten-Leur;
GERARDUS BERNARD, wonende te Etten-Leur;
ZORICA BERNARD-DJORDJEVIC, wonende te Etten-Leur;
DINAS MORIMOV, wonende te Rotterdam;
SNEZANA BOGDANOVIC, wonende te Amsterdam;
SEKA MARKOVIC, wonende te Amsterdam;
MONIR BATRICEVIC, wonende te Amsterdam
ZAGORKA BATRICEVIC, wonende te Amsterdam
DRAGOMIR BATRICEVIC, wonende te Amsterdam
GORAN BATRICEVIC, wonende te Amsterdam,

Advocaat en Prokureur
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist
tel XXXXXXXXXX

$\pi = 2 + 10 \cdot 2^{10} \cdot 3^{10} \cdot 5^{10} \cdot 7^{10}$
 $\pi(2) = 1 + 10 \cdot 2^{10} \cdot 3^{10} \cdot 5^{10} \cdot 7^{10}$
 $\text{Coprime}(a,b) = \pi - 2 + 10 \cdot 2^{10} \cdot 3^{10} \cdot 5^{10} \cdot 7^{10}$

Dat we in onze beschaafde maatschappij geen collectieve schuldigverklaringen accepteren, geldt natuurlijk nog in versterkte mate voor enig daadwerkelijk handelen op basis van het principe van collectieve schuldtoemeting.

Zodanig handelen is a fortiori onduldbaar in een beschaafde maatschappij.

Het is tegen uitlatingen en daden van volstrekt discriminatoire aard, gebaseerd op het fascistische principe van collectieve schuldtoemeting, dat deze aangifte is gericht.

Tot zover deze inleiding. Nu de strafbare handelingen waartegen deze aangifte zich richt.

Op 22 maart 1999 werd door een Servische studente, Jelena Dacic, vanuit Novi Sad een brief verzonden aan de Academie van Bouwkunst te Arnhem, waarin door haar toelating tot de Academie werd verzocht. Deze brief kwam in handen van J. Carp op een moment dat de NAVO-agressie tegen de FRY reeds was begonnen.

Door directeur Carp werd deze aanvraag om toelating vervolgens, buiten elk overleg om, persoonlijk afgehandeld en afgedaan.

Aan de betrokken Servische studente werd door directeur Carp per brief meegedeeld dat zij - en deze reden werd primair aangevoerd - om formele redenen niet in aanmerking zou komen voor toelating tot de Academie.

Hieromtrent dient het volgende te worden gesteld.

In de eerste plaats geldt hier dat ook als deze formele afwijzing op zichzelf volkomen juist zou zijn geweest, dan nog dit op geen enkele wijze af doet aan de ontoelaatbaarheid van het handelen van Carp, zoals dat hierna zal worden belicht.

Maar in de tweede plaats bestonden ook al voor deze directe en onvoorwaardelijke afwijzing van de betrokken Servische studente geen deugdelijke gronden. Ook de toelatingscriteria werden jegens haar zo gearrangeerd dat een afwijzing op formele gronden als onvermijdelijk kon worden voorgesteld.

Op dit laatste zal nu allereerst nader worden ingegaan.

Voor een reeds aanstonds als definitief en onvoorwaardelijk te presenteren afwijzing op formele gronden was geen plaats, omdat de toelatingscriteria meer ruimte bieden als door Carp en het bevoegd gezag wordt voorgesteld en bovendien noodzakelijke gegevens van belang voor toelating bij deze aanvraag vooreerst nog ontbraken.

Zo behoeft het aangevoerde bezwaar van onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal geen bezwaar te zijn. Studenten uit het buitenland kunnen een jaar de tijd krijgen om zich het Nederlands voldoende eigen te maken. Wat betreft de noodzaak van het vinden van een stageplaats bestond er voor Carp op voorhand geen zekerheid dat deze door de betrokken Servische niet zou kunnen worden gevonden, terwijl evenzeer zich aan zijn onmiddellijke beoordeling onttrok of zij over voldoende financiële garanties zou kunnen beschikken.

Ook was hem uit de stukken bij de aanvraag niet meteen duidelijk of zij over de benodigde diploma's beschikte, zo blijkt uit het door hem aan het studentenblad van de Hogeschool "Profiel &" gegeven interview, waaruit het volgende wordt ontleend:

"Volgens Carp werd het uit de toegestuurde stukken van Jelena niet duidelijk of zij over een gevalideerd diploma beschikte."

Voorts staat Carp in datzelfde interview zijn formele afwijzing nog met het volgende argument:

"En dan is er nog een ander aspect; wij hebben een numerus fixus. Dus wij kunnen maar een aantal studenten toelaten, van wie wij denken dat ze geschikt zijn voor het vak.", legt hij uit."

Nergens uit blijkt echter dat hij de geschiktheid van deze Servische studente ergens op enigerlei wijze heeft getoetst.

Onjuist is dan ook het commentaar van de voorzitter van het College van Bestuur van de Hogeschool J. Tuysel, gegeven in het vervolgnummer van "Profiel & :

"Voorzitter van het college van bestuur, Jasper Tuysel: "Op de eerste formele reden is niks aan te merken. Je moet werk hebben om een opleiding op deeltijdbasis te volgen."

Op de eerste formele reden is dus van alles aan te merken. Allereerst is het weliswaar moeilijk, maar niet onmogelijk voor een niet-EU onderdaan om een werkvergunning te krijgen, maar niet onmogelijk, zoals Carp zelf in het interview met "Profiel &" aangeeft. En bovendien is een onbetaalde stageplaats, gecombineerd met andere vormen van financiële zekerheid evenzeer voldoende voor toelating voor verblijf om studieredenen.

Carp had dan ook bij wijze van formele reactie niet verder kunnen gaan dan jegens haar te stellen dat op basis van de gegevens waarover hij naar aanleiding van haar aanvraag beschikte vooralsnog niet tot toelating kon worden overgegaan.

Impliciet wordt dit bevestigd door de secretaresse bij de unit algemene beroepsvaardigheden in het vervolg-artikel in "Profiel &" :

Secretaresse bij de unit algemene beroepsvaardigheden, Snezana Sarac: "Doordat John Carp er zo emotioneel bij betrokken is, vind ik hem niet correct handelen. Hij kijkt hierdoor een richting uit en rekent Jelena Dadić de Servische repressie toe, terwijl zij ook een oorlogsslachtoffer is. Het is ook onprofessioneel om haar op deze manier af te wijzen als je bedenkt dat ze bij een ander meer geluk had gehad."

Nota bene : "... als je bedenkt dat ze bij een ander meer geluk had gehad" !

Dat wil zeggen: als anderen over een formele beoordeling waren gegaan, had ze wellicht wel een kans gekregen.

Ook bij het arrangeren van de formele toelatingscriteria heeft derhalve al bij Carp de behoefte voorop gestaan om haar, anders dan alle toelatingsmogelijkheden ruim te benutten, al aanstonds op formele gronden uit te sluiten voor toelating tot de academie.

Maar, zoals al opgemerkt, ook als de formele gronden eenduidig tot weigering zouden indiceren - hetgeen dus allerm minst het geval is - zou dit voor de kern van de zaak geen enkel verschil maken. Die kern van de zaak is schending in woord en handeling van de leidende anti-discriminatiebeginselen.

In zijn afwijzingsbrief aan de betrokken Servische studente geeft Carp, na zijn formele afwijzingsredenen te hebben uiteengezet, nog een tweede afwijzingsgrond aan.

Hij stelt dan: "Secondly, there is a personal reason (...)" en komt dan met een verhaal dat hij, zolang het Servische regime bestaat, niets voor haar kan doen.

Over dat tweede argument zegt Carp in het interview:

"Welk argument telt het zwaarst ?

De persoonlijke reden gaf voor mij inderdaad de doorslag. Ik denk dat deze op dit moment ook een groot draagvlak heeft in Nederland en dus objectieverbaar is."

Als u het over zou mogen doen ?

Dan zou ik weer precies hetzelfde doen. (...)"

Voorts vermeldt dit artikel in "Profiel &":

"Ergens was Carp ook wel boos om het verzoek van de Servische studente.

"Ik vond het eerlijk gezegd een brutale actie. Het is moeilijk om een volk

te beoordelen op grond van wat het mij persoonlijk doet. Maar ik kan nauwelijks onder de gedachte uit dat het Servische volk de grootste schuld heeft aan deze oorlog. Het is misschien hard om zo'n uitspraak te doen. Vooral ook omdat ik eigenlijk niet zo in elkaar zit. Maar het maakt me zo kwaad om de Serviërs te zien demonstreren tegen de NAVO. Deze mensen hebben toegang tot de objectieve media, maar maken er geen gebruik van. Ik heb ze nooit horen zeggen dat ze zich schamen voor hun volk."

En op een andere vraag in het interview antwoordt hij onder meer nog:

"Ik zou het simpelweg hypocriet gevonden hebben om te schuilen achter een bureaucratische reden. Het is moeilijk voor mij om objectief te denken over de Serviërs."

En op de vraag :

"U beschikt over een machtspositie waar de Kosovaarse vluchteling bij u thuis nooit over zal beschikken. Is het een wraakactie geweest om Jelena de toegang tot de school te ontfangen ?

"Nee dat niet. Ik had natuurlijk kunnen volstaan met de eerste reden. Maar ik wil dat zij die persoonlijke reden vooral als een waarschuwing ziet." In zijn brief schrijft Carp dat hij hoopt dat zij onafhankelijk van geest kan blijven gedurende de oorlog en er met een schoon geweten uit kan komen. (..)"

En op weer een andere vraag :

"Als het voor Jelena formeel gezien wel mogelijk was geweest om toegelaten te worden, zouden uw principes u dan nog tegenhouden ?

"Dan zou ik haar zeggen dat het niet om principes gaat maar dat het er de tijd niet voor is. (...)

Ik wil wel toegeven dat ik hier emotioneel bij betrokken ben en dat de aanvraag van Jelena Dadic bij mij aan het verkeerde adres was. Misschien had ze bij een ander inderdaad meer geluk gehad. Maar mijn persoonlijke reden is dat ik hoop en verwacht dat iedereen net als ik zou reageren."

Kortom, de hoop en verwachting van deze verdachte persoon is dat iedereen zoveel mogelijk overgaat tot uitsluiting van personen van Servische afkomst.

Daarmee maakt hij zich schuldig aan regelrechte hetze tegen het Servische volk.

Op grond hiervan doe ik aangifte van de volgende strafbare feiten:

- het discrimineren, zoals gedefinieerd in artikel 90quater van het Wetboek van Strafrecht, van Serviërs als bevolkingsgroep;
- het in het openbaar aanzetten van haat tegen en discriminatie van Serviërs als bevolkingsgroep bij geschrift, als bedoeld in artikel 137d Wetboek van Strafrecht;
- het, in de uitoefening van zijn ambt als directeur, opzettelijk discrimineren van personen wegens hun Serviër zijn, als bedoeld in artikel 137g Wetboek van Strafrecht en artikel 429quater Wetboek van Strafrecht;
- het schenden van het recht van Serviërs om, zonder onderscheid naar nationale afstamming, te delen in het recht op onderwijs en opleiding, zoals dat is verzekerd in het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie;
- het schenden van het discriminatieverbod op basis van nationale afkomst, zoals vervat in het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (art. 26 IVBPR);
- handelen in strijd met artikel 7 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, luidende :

"Allen zijn gelijk voor de wet en hebben zonder onderscheid aanspraak op gelijke bescherming door de wet. Allen hebben aanspraak op gelijke be-

scherming tegen iedere achterstelling in strijd met deze Verklaring en tegen ieder ophitsing tot een dergelijke achterstelling."

Ik verzoek u dan ook namens mijn cliënten over te gaan tot vervolging van J. Carp en mij daaromtrent te berichten.

hoogachtend,

N.M.P. Steijnen

LIJST VAN PERSOENEN VAN JOEGOSLAVISCHE AFKOMST NAMENS WELKE
OP PERSOONLIJKE TITEL AANGIFTE WORDT GEDAAN

JOLTON BANICEVIC, wonende te Amsterdam
SLAVKO BOZIC, wonende te Amsterdam
JORDANKA TOMIC, wonende te Amsterdam
PAVLE SPASIC, wonende te Diemen
NATASJA SPASIC, wonende te Amsterdam
RADIOVOJE BIBEROZIC, wonende te Amsterdam
SLILUTIN TEOTILOVIC, wonende te Amsterdam
ILINIKI TEOTILOVIC, wonende te Amsterdam
ZORKA DEDOVIC, wonende te Amsterdam
GORAN RANKOVIC, wonende te Amsterdam
SONJA RANKOVIC, wonende te Amsterdam
JOVO GAVRAN, wonende te Amsterdam
SMEZONA MANOLIC, wonende te Amsterdam
LJUBICA MITROVIC, wonende te Amsterdam
VORA BONICEVIC, wonende te Amsterdam
DANIJEL BONICEVIC, wonende te Amsterdam
BERLINIKA PESIKAN, wonende te Amsterdam
DRAGONA PESIKAN, wonende te Amsterdam
JENNY LIGTENBERG, wonende te Heerhugowaard
JOLA MAAS, wonende te Heerhugowaard
ROCLICA DRAGIC, wonende te Amsterdam
SAVA BIBEROTZIC, wonende te Amsterdam
VLADIMIR BIBEROTZIC, wonende te Amsterdam
PETAR TOMASEVIC, wonende te Amsterdam
RUZA DESPOTOVIC, wonende te Diemen

NADA STANOJEVIC, wonende te Etten-Leur;
DUSKA VUKASINUVIC, wonende te Etten-Leur;
DRAGA GOSNJIC, wonende te Etten-Leur;
MILICA STARCEVIC, wonende te Etten-Leur;
SRBIJANKA CVETCOVIC, wonende te Etten-Leur;
BORKA RADOICIC, wonende te Etten-Leur;
DUSAN ZIVANOCIC, wonende te Etten-Leur;
BLAGOJA ILIEVSKI, wonende te Etten-Leur;
DIVNA ILIEVSKI, wonende te Etten-Leur;
DIVNA MALINOVA, wonende te Etten-Leur;
DANICA MILUTINOVIC, wonende te Etten-Leur;
SLOBODANKA NEDELJKOVIC, wonende te Etten-Leur;
DIVNA KALANJA, wonende te Etten-Leur;
CORNELIS RICHARD NANNES, wonende te Etten-Leur;
MILKA NANNES-NIKOLIC, wonende te Etten-Leur;
GERARDUS BERNARD, wonende te Etten-Leur;
ZORICA BERNARD-DJORDJEVIC, wonende te Etten-Leur;
DINAS MORIMOV, wonende te Rotterdam;
SNEZANA BOGDANOVIC, wonende te Amsterdam;
SEKA MARKOVIC, wonende te Amsterdam;
MONIR BATRICEVIC, wonende te Amsterdam
ZAGORKA BATRICEVIC, wonende te Amsterdam
DRAGOMIR BATRICEVIC, wonende te Amsterdam
GORAN BATRICEVIC, wonende te Amsterdam,

Openbaar Ministerie

Arrondissementsparket te Rotterdam

Postadres: Postbus 50956, 3007 BT Rotterdam

Aan de weledelgestrengde heer
Mr N.M.P. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist

Bezoekadres
Wilhelminaplein 100
Rotterdam
Telefoon zie doorkiesnummer
Fax (010) 297 2530
Postbankrekening 507623

Onderdeel
Contactpersoon
Doorkiesnummer(s)
Datum
Ons kenmerk
Onderwerp

Team Centrum & Waterweg
I.R.H. Kuipers-Esser
010 - 297 1526
23 september 1999
163051
aangifte o.g.v. schending anti-discriminatie-

Bij beantwoording de
datum en het kenmerk
vermelden.
Wilt u slechts één zaak
in uw brief behandelen.

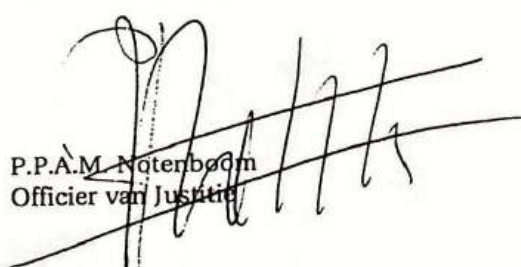
Geachte heer Steijnen,

In antwoord op uw brief van 25 juni jl. bied ik u vooreerst mijn bijzondere verontschuldiging aan dat ik niet eerder uw brief heb beantwoord. Een en ander heeft te maken met de late binnenkomst van uw brief op mijn afdeling, mijn vakantie gedurende de maand augustus en drukke werkzaamheden op het parket alhier.

Ik heb kennis van uw brief genomen en zal deze voor verdere behandeling aan mijn ambtgenoot te Arnhem, de officier van justitie J.C. Stikkelman zenden.

Ik vertrouw u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd

Met vriendelijke groet,

P.P.A.M. Noterboom
Officier van Justitie

Openbaar Ministerie te Arnhem
t.a.v. de heer/mevrouw C. Helmink
Walburgstraat 2-4
6811 CD Arnhem

betreft: openlijk aanzetten tot discriminatie
door directeur Hogeschool voor Bouwkunst
te Arnhem

7 februari 2000

uw brief van 8 oktober 1999 - kenmerk
Ah.3350 20545/99

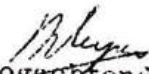
Geachte heer/mevrouw Helmink,

Namens een groot aantal in Nederland woonachtige Joegoslaven en een aantal rechtspersonen deed ik al op 25 juni 1999 aangifte tegen de heer Carp wegens discriminatoir handelen, alsmede aanzetten daartoe. Dit bij het OM te Rotterdam.

Behoudens het transponeren van de zaak naar het Parket in Arnhem ziet het er niet naar uit dat in deze zaak inmiddels enige voortgang is gemaakt. Cliënten nemen daarmee geen genoegen.

Ik verneem thans gaarne zo snel mogelijk van u wanneer het OM deze zaak denkt te behandelen, alsmede verneem ik graag wie de behandelend officier is.

Behalve het afleggen van een tijdspad binnen ~~thans~~ een redelijke termijn, waaromtrent uitsluitel, verzoek ik u ook om een ontvangstbevestiging van deze brief.

hoogachtend,

N. Steijnen

Openbaar Ministerie
Arrondissementsparket Arnhem

Postadres Postbus 9032, 6800 EP Arnhem

Advocaat en Prokureur
Mr N.M.P. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist

Bezoekadres
Paleis van Justitie
Walburgstraat 2-4
6811 CD Arnhem
Telefoon (026) 359 2000
Telefax (026) 359 3752

Team
Kontaktpersoon
Doorkiesnummer
Datum
Ons kenmerk
Uw kenmerk
Bijlage(n)
Onderwerp

Bijzondere wetten
C. Helmink
026 - 359 3531
7 maart 2000
Ah.3350 20545/99

--
Uw aangifte t.a.v. schending anti-discriminatiebepalingen

Bij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden.
Wilt u slechts één zaak in
uw brief behandelen.

Geachte heer/mevrouw,

Als gebiedsofficier van justitie ontvang ik uw aangifte van 25 juni 1999, eind september 1999. Bij mijn schrijven van 2 november 1999 verzocht ik de politie nader onderzoek te verrichten.
Naar aanleiding van uw schrijven van 7 februari jl. heb ik geïnformeerd naar de stand van zaken.
Ik vernam dat tengevolge van personeelwisselingen uw aangifte "is blijven liggen", maar dat de zaak vervolgens met voorrang is opgepakt. U zult in het kader van het onderzoek nog benaderd worden.

Deze vertraging betreur ik. U kunt uiteraard met mij contact opnemen indien gewenst.

Hoogachtend,
De officier van justitie,

M.J.M. van der Mark

Mr. N.M.P. Steijnen

Advocaat en Prokureur
Couwenhoven 52-05

3703 ER Zeist

tel. 030-6956867

030-6956867

Voorzitter College van Bestuur
Hogeschool Rotterdam & Omstreken
de heer drs. J.A.C. Tuytel
faxnr. 010-2414500

betreft: discriminatie studente van Servische afkomst datum 24 juni 1999

Geachte heer Tuytel,

De privé-aktie van de directeur van de Academie voor Bouwkunst te Arnhem J. Carp om de Servische studente Jelena Dadic als studente te weigeren vormt een grove schending van de geldende anti-discriminatiebepalingen van het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie, het Wetboek van Strafrecht en de Algemene Wet Gelijke Behandeling. Hij heeft zich daarmee schuldig gemaakt aan zeer ernstige strafbare feiten.

Het is natuurlijk in alle opzichten onaanvaardbaar dat Carp zijn positie binnen nota bene een onderwijs-instelling - waarvan toch een voorbeeld-werking zou moeten uitgaan! - misbruikt om op deze wijze hetze te voeren tegen het Servische volk.

Dit geldt overigens ook voor zijn uitlatingen in het interview met het studentenblad "Profiel".

Tot nu toe blijkt nergens uit dat uw College van Bestuur de ernst van de feiten en de daardoor ontstane situatie onderkent.

Behoudens een gesprek "met een berispelijk karakter" zijn verdere maatregelen uwerzijds uitgebleven.

Overigens wil ik u al op voorhand aangeven dat ik mij terzake al terdege heb laten informeren. Enige voorstelling van zaken dat de door Carp aangevoerde formele weigeringsgrond in de algemeenheid waarin dat door hem is gesteld wel correct zou zijn geweest en alleen de derde alinea van zijn brief aan de betrokken studente, aanvangende met de bewoordingen: "Secondly, there is a personal reason (..)" tot de conclusie zal kunnen leiden dat hier sprake is van discriminatoir handelen, vindt bij mij dan ook geen weerklank.

Namens een aantal organisaties die de belangen van personen van Joegoslavische afkomst in Nederland behartigen, waaronder de Stichting Nederland Joegoslavië, voorts de Vereniging van Anti-Fascistische Oud-Verzetssrijders; Bond van Anti-Fascisten en namens een aantal personen van Joegoslavische afkomst op persoonlijke titel, sommeer ik u dan ook om mij uiterlijk vrijdag 25 juni 1999 om 12.00 uur kenbaar te maken dat u op zeer korte termijn:

1. een nader disciplinair onderzoek tegen de betrokken directeur entameert, uitmondend in maatregelen tegen de betrokkene, die in de openbaarheid zullen worden gebracht;
2. komt tot het opstellen en verzenden van een door mij, of mijn vertegenwoordigers, te fiatteren excuusbrief aan de betrokken studente, welke bij wijze van advertentie, op kosten van de Hogeschool, zal dienen te worden geplaatst in een landelijk dagblad.

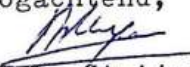
Bij gebreke hiervan heb ik opdracht tegen uw onderwijsinstelling de geëigende juridische maatregelen te treffen.

Dit zal dan op de eerste plaats zijn het doen van aangifte wegens schending van de geldende anti-discriminatiebepalingen, waaronder met name ook artikel 5 van het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie en de bepalingen van het Wetboek van Strafrecht.

Voorts zal ik dan uw instelling in kort geding betrekken, waarbij passende maatregelen tegen de betrokken directeur zullen worden gevorderd, waaronder een onmiddellijke op non aktief - stelling.

Ik verzoek u uw reactie kenbaar te maken middels faxnr. 020-6151120.

hoogachtend,

N.M.P. Steijnen

Mevrouw E. Despotovic
Rode Kruislaan 709
1111 NX Diemen

24 juni 1979

Beste Rosa,

Hierbij de nominatie die ik gestuurd heb aan het bestuur van de Academie in Arnhem (dat zit in Rotterdam) vanwege het weigeren van de Servische studente uit Novi Sad, om dat zij Servische is.

Ik ga er verder tegenaan met Nico Varkevisser en als jij erin geslaagd bent om met Jelena Dadic persoonlijk in kontakt te treden, dan hoor ik dat graag.

Nog bedankt voor je stukken !

beste groeten,

Nico

P.S.: Als je tijd hebt en mogelijkheden ziet om ook andere Joegoslavische organisaties achter mijn optreden te krijgen, dan zou dat natuurlijk niet verkeerd zijn !

'Weigeren van Servische studente is ontoelaatbaar'

Van onze onderwijsredactie
ARNHEM - De directeur van de Arnhemse academie voor bouwkunst is teruggefloten nadat hij een Servische studente - die toch al niet voor plaatsing in aanmerking kwam - een brief schreef waarin hij haar weigert 'op emotionele gronden'.

23-6-94
Het hogeschoolblad Profielen meldde onlangs dat de directeur, J. Carp, de 22-jarige studente niet op zijn opleiding wil, omdat zij uit een land komt waarmee Nederland op dat moment in oorlog was. Formeel had die verklaring weinig betekenis: de studente mocht toch al niet komen, want ze heeft niet de verblijfsvergunning die nodig is om te werken in Nederland. Werk in het vakgebied is voorwaarde voor het volgen van de opleiding.

Carp stuurde de Servische daarbij een brief waarin hij zei dat het hem bijzonder stoorde dat ze in haar aanmeldingsbrief niets vertelde over de wandaden die haar volk op dat moment in Kosovo beging. Ze wilde volgens Carp ook niet in aanmerking komen voor de vluchtelingenstatus.

Carps actie komt voort uit zijn betrokkenheid bij vluchtelingen uit Kosovo. Bestuurder J. Tuytel van de hogeschool noemt zijn actie „ontoelaatbaar. Wij hebben honderd nationaliteiten op de hogeschool en we gaan geen individuele studenten weigeren omdat hun land van afkomst ons niet bevalt. Iedereen is welkom.”

Bestuur: weigeren Servische onterecht

Door onze redactie onderwijs
ROTTERDAM, 23 JUNI. Het weigeren van een Servische studente, Jelena Dadic, op grond van haar afkomst is ontoelaatbaar, vindt bestuursvoorzitter J. Tuytel van de Hogeschool Rotterdam. J. Carp, directeur van de academie van bouwkunst in Arnhem, onderdeel van de Hogeschool Rotterdam, wees de Servische af omdat haar land op dat moment in een oorlogssituatie verkeerde waar ook Nederland bij betrokken was. Bovendien repte ze in haar brief met een woord over de wandaden van haar volk in Kosovo.

Iedereen is welkom op de Hogeschool Rotterdam, ongeacht ras,

geloof, sexe of nationaliteit, zegt Tuytel.

„Binnen de hogeschool hebben we tientallen verschillende nationaliteiten. We zullen nooit individuele studenten weigeren omdat ze uit een land komen waar een onzuiver regime aan het bewind is.”

De Servische studente kwam op formele gronden niet in aanmerking voor een plaats op de academie, zegt

94
Tuytel. „Dat heeft Carp haar ook geschreven in zijn afwijzingsbrief. Ze woont in een land dat niet tot de Europese Unie behoort, waardoor het vrijwel onmogelijk is om aan een werkvergunning te komen. Relevante werkervaring opdoen is echter een verplicht onderdeel van de opleiding. Bovendien is het een numerus fixusopleiding met veel meer aanmeldingen dan plaatsen waardoor er

heel streng wordt geselecteerd.”

Volgens Tuytel had Carp het in zijn afwijzingsbrief bij die argumenten moeten laten. „Ik respecteer zijn privémening, maar die mag hij niet ventileren als directeur van de academie van bouwkunst.” Carp kreeg het verzoek tot toelating van Dadic terwijl Nederland midden in de oorlog zat met Servië. Hij voelde zich bijzonder bij die oorlog betrokken omdat hij en zijn vrouw gedurende vijf jaar een gevluchte Kosovaarse student in huis hadden.

SP-Kamerlid Van Bommel zal vragen stellen aan minister Hermans (Onderwijs). Volgens Van Bommel geeft de directeur met deze actie een verkeerd signaal af.

Pam. van Luttikhuisen
Kondebergweg 55
7351 PS Hoenderloo

22 juni 1999

Beste Alie en Henk,

Ik ben nog steeds flink in de weer met Joegoslavië. Van alle korte gedingen die ik gevoerd heb om de oorlog aan de kaak te stellen ben ik in hoger beroep, de APVN is daar ook bij. Ik stuur jullie nog een keer de stukken.

Ik hoop natuurlijk dat er een keer een rechter komt die durft uit te spreken dat de NAVO-agressie onrechtmatig was. Dan hangen ze, want dan kan ik vervolgens schadevergoeding eisen voor de aangerichte schade door de NAVO. Ook bij Kok en al die anderen persoonlijk.
Ik blijf dus op het vinkentouw zitten !

Intussen hoop ik dat jullie het goed maken.
Het geld is in elk geval goed angekommen. Bedankt daarvoor, het was hard nodig

Dan ben ik maar gelijk in een nieuwe kwestie gedoken, di er zat aan te komen. Na al die haatzaaijerij tegen de Serviërs moest het natuurlijk van komen dat Serviërs gediscrimineerd gaan worden omdat ze Serviërs zijn. Ik weet niet of het ook in jullie krant heeft gestaan, maar het eerste geval heeft zich nu voorgedaan bij de Academie voor Bouwkunst in Arnhem, waar de directeur een Servische vrouw toelating tot de opleiding heeft geweigerd omdat ze Servische is.

Ik ben er maar meteen opgesrongen om te proberen dat de kop in te drukken, en heb maar meteen de vrijheid genomen dat ook namens de APVN te doen, want ik kan me niet voorstellen dat jullie daar niet achter zouden staan !

De verdere ontwikkelingen geef ik uiteraard door.

beste groeten,

Wico

ADRESSEN

OM ROTTERDAM 010-2971234 TEL.
010-2972580 FAX

REDAKTIE NRC
SHEILA KAMERMAN : 06-50607532
010-4067382
FAX OVERDAG 020-4198954
FAX NA 17.30 UUR:
010-4066962

HOGESCHOOL
ROTTERDAM 010-2414141

DIRECTEUR COMMUNICATIE DHR. NETTINGA

REDAKTIE PROTIECT : 010-2414575 OF 2414577
FIDAN EKIC FAX: 010-2414580

DIRECTEUR "IN STRUORT" GUIDO VAUVIER

Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen
van rassendiscriminatie (uittreksel)

Datum en plaats van sluiting:
Tekst is bekendgemaakt in:

Gegevens:
Goedkeuring:
Inwerkingtreding voor Nederland:
Parlementaire geschiedenis:

Zie voor volledige tekst en verdere gegevens SJ,
deel 74-Ib

Art. 5. Overeenkomstig de fundamentele verplichtingen vervat in artikel 2 van dit Verdrag nemen de Staten die partij zijn bij dit Verdrag de verplichting op zich rassendiscriminatie in al haar vormen te verbieden en uit te bannen en het recht van een ieder, zonder onderscheid naar ras, huidskleur of nationale of etnische afstamming, op gelijkheid voor de wet te verzekeren, in het bijzonder wat het genot van de navolgende rechten betreft:

a. het recht op gelijke behandeling door de rechterlijke instanties en alle andere organen die zijn belast met de rechtsbedeling;

b. het recht op persoonlijke veiligheid en bescherming door de Staat tegen geweld of lichamelijk letsel, hetzij toegebracht door overheidsdienaren, hetzij door enige andere persoon, groep of instelling;

c. de politieke rechten, in het bijzonder het recht deel te nemen aan verkiezingen – het actieve en passieve kiesrecht –, dat wordt uitgeoefend op grond van een algemeen en gelijk kiesrecht, het recht deel te nemen aan de Regering, alsmede aan het bestuur van het land op elk niveau, en op voet van gelijkheid te worden toegelaten tot de landsbediening;

d. andere burgerrechten, met name:

International Convention on the elimination of
all forms of racial discrimination

7 maart 1966 New York
Trb. 1966, 237; UNTS 660, 195; Nederlandse vertaling in *Trb.* 1967, 48.

Trb. 1966, 237; 1972, 38; 1983, 31; 1993, 94.
Rijkswet van 10 december 1971, *Stb.* 81.

9 januari 1972

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:
Bijl. Hand. II 67/68, 9723 (R 663); 68/69, 9723 (R 663);

Bijl. Hand. II 69/70, 9723 (R 663); Hand. II 69/70, bladz. 4333-4350;

Bijl. Hand. I 70/71, 9723 (R 663) (22, 22a);
Hand. I 70/71, bladz. 550-559.

Art. 5. In compliance with the fundamental obligations laid down in article 2 of this Convention, States Parties undertake to prohibit and to eliminate racial discrimination in all its forms and to guarantee the right of everyone, without distinction as to race, colour, or national or ethnic origin, to equality before the law, notably in the enjoyment of the following rights:

a. The right to equal treatment before the tribunals and all other organs administering justice;

b. The right to security of person and protection by the State against violence or bodily harm, whether inflicted by government officials or by any individual, group or institution;

c. Political rights, in particular the rights to participate in elections – to vote and to stand for election – on the basis of universal and equal suffrage, to take part in the Government as well as in the conduct of public affairs at any level and to have equal access to public service;

d. Other civil rights, in particular:

- (i) het recht zich vrijelijk te verplaatsen en te verblijven binnen de grenzen van een Staat;
- (ii) het recht elk land, ook het eigen land, te verlaten en naar het eigen land terug te keren;
- (iii) het recht op een nationaliteit;
- (iv) het recht te huwen en zich een echtgenoot te kiezen;
- (v) het recht op eigendom, hetzij alleen, hetzij te zamen met anderen;
- (vi) het recht te erven;
- (vii) het recht op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst;
- (viii) het recht op vrijheid van mening en meningsuiting;
- (ix) het recht op vrijheid van vreedzame vergadering en vereniging;
- e. economische, sociale en culturele rechten, met name:
 - i. het recht op arbeid, op vrije keuze van arbeid, op rechtvaardige en gunstige arbeidsvoorwaarden, op bescherming tegen werkloosheid, op een gelijk loon voor gelijke arbeid, op rechtvaardige en gunstige beloning;
 - ii. het recht vakverenigingen op te richten en zich daarbij aan te sluiten;
 - iii. het recht op huisvesting;
 - iv. het recht op openbare gezondheidszorg, geneeskundige verzorging, sociale zekerheid en sociale diensten;
 - v. het recht op onderwijs en opleiding;
 - vi. het recht op gelijke deelneming aan culturele activiteiten;
 - f. het recht van toegang tot elke plaats of dienst bestemd voor gebruik door het publiek, zoals vervoermiddelen, hotels, restaurants, café's, theaters en parken.

- i. The right to freedom of movement and residence within the border of the State;
- ii. The right to leave any country, including one's own, and to return to one's country;
- iii. The right to nationality;
- iv. The right to marriage and choice of spouse;
- v. The right to own property alone as well as in association with others;
- vi. The right to inherit;
- vii. The right to freedom of thought, conscience and religion;
- viii. The right to freedom of opinion and expression;
- ix. The right to freedom of peaceful assembly and association;
- e. Economic, social and cultural rights, in particular:
 - i. The rights to work, to free choice of employment, to just and favourable conditions of work, to protection against unemployment, to equal pay for equal work, to just and favourable remuneration;
 - ii. The right to form and join trade unions;
 - iii. The right to housing;
 - iv. The right to public health, medical care, social security and social services;
 - v. The right to education and training;
 - vi. The right to equal participation in cultural activities;
 - f. The right of access to any place or service intended for use by the general public, such as transport, hotels, restaurants, cafés, theatres and parks.

- Hoewel bij de toevoeging van de grond nationaliteit ingevolge de zesde NvW daarvoor geen expliciete voorziening is getroffen, mag worden aangenomen dat deze wet eveneens onverlet laat art. 5 van de Wet van 2 december 1982 tot uitvoering van het Europees Verdrag inzake de rechtspositie van migrerende werknemers, alsmede met betrekking tot de arbeidsvoorwaarden van buitenlandse werknemers, *Stb.* 1982, 679 (opgenomen onder Overige regelgeving). Op die specifieke wetsbepaling is gewezen in de *MvA II*, blz. 20 (voetnoot 11).

Onderdeel c

- In artikel 3 (bedoeld is: artikel 4, *Bew.*) is ook bepaald dat deze wet onderscheid dat gemaakt wordt bij of krachtens enige eerder in werking getreden andere wet, onverlet laat. Het betreft hier onderscheid dat in een wet in formele zin wordt gemaakt, dan wel daar rechtstreeks uit voortvloeit. Daarbij kan bijvoorbeeld gewezen worden op de regeling van het huwelijk in het BW, van de geestelijke verzorging in de Beginselenwet gevangeniswezen en de Gevangenismaatregel, alsmede de Dienstplichtwet en het Dienstplichtbesluit. (*MvT*, blz. 11)

- Op zich is het juist dat, indien twee wettelijke bepalingen tot een verschillende uitkomst leiden, het beginsel „lex specialis derogat legi generali” uitkomst kan bieden: het bepaalde in de bijzondere wet gaat vóór de algemene wet. Het is echter de vraag of de Algemene wet gelijke behandeling in alle gevallen als de algemene wet aangemerkt dient te worden. Wij kunnen ons voorstellen dat onder omstandigheden (en ondanks de titel van deze wet) deze wet juist als de bijzondere wet moet worden aangemerkt. Voor dergelijke gevallen biedt onderdeel c uitkomst. (*MvA II*, blz. 79)

- Dit onderdeel bepaalt met het oog op de rechtszekerheid dat onderscheid dat gemaakt wordt bij of krachtens een eerdere wet onverlet wordt gelaten. De zinsnede „onderscheid dat gemaakt wordt bij of krachtens enige andere wet” slaat op onderscheid dat is neergelegd in een wet in formele zin en de daarop gebaseerde lagere regelgeving. Indien niet in de wet of in de daarop gebaseerde regelgeving het onderscheid is neergelegd, is de uitzondering in artikel 4, onderdeel c,

niet van toepassing. Bestuurshandelen waarbij onderscheid wordt gemaakt zonder dat dit onderscheid noodzakelijk volgt uit de toepasselijke regelgeving, valt niet onder deze uitzonderingsbepaling. (*Nota nav EV II*, blz. 30)

Art. 5. - 1. Onderscheid is verboden bij:

- a. de aanbidding van een betrekking en de behandeling bij de vervulling van een openstaande betrekking;
- b. het aangaan en het beëindigen van een arbeidsverhouding;
- c. het aanstellen tot ambtenaar en het beëindigen van het dienstverband van een ambtenaar;
- d. arbeidsvoorwaarden;
- e. het laten volgen van onderwijs, scholing en vorming tijdens of voorafgaand aan een arbeidsverhouding en
- f. bevordering.

- 2. Het eerste lid laat onverlet:

a. de vrijheid van een instelling op godsdienstige of levensbeschouwelijke grondslag om eisen te stellen, die gelet op het doel van de instelling, nodig zijn voor de vervulling van een functie, waarbij deze eisen niet mogen leiden tot onderscheid op grond van het enkele feit van politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat;

b. de vrijheid van een instelling op politieke grondslag om eisen te stellen, die gelet op het doel van de instelling, nodig zijn voor de vervulling van een functie, waarbij deze eisen niet mogen leiden tot onderscheid op grond van het enkele feit van ras, geslacht, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat en

c. de vrijheid van een instelling van bijzonder onderwijs om eisen te stellen

HOOFDSTUK 1

Gelijke behandeling van personen ongeacht hun godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat

Art. 1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a. onderscheid: direct en indirect onderscheid;

b. direct onderscheid: onderscheid tussen personen op grond van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat;

c. indirect onderscheid: onderscheid op grond van andere hoedanigheden of gedragingen dan die bedoeld in onderdeel b, dat direct onderscheid tot gevolg heeft.

Algemeen

- De in artikel 1 van het wetsvoorstel neergelegde omschrijving van het begrip onderscheid heeft een drietal functies. Artikel 1, onderdeel a, geeft aan dat (behoudens indien uitdrukkelijk anders is bepaald, zoals in artikel 2, eerste lid) in het wetsvoorstel het begrip „onderscheid” ook indirect onderscheid omvat.

Onderdeel b is meer van wetstechnische aard en beoogt te voorkomen dat telkens de zinsnede „tussen personen op grond van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat” moet worden herhaald. Onderdeel c dient ter verduidelijking van het begrip indirect onderscheid. Ook in de bestaande wetgeving inzake de gelijke behandeling wordt het begrip indirect onderscheid gedefinieerd.

De definitie van direct onderscheid, neergelegd in onderdeel b, heeft ook een inhoudelijke betekenis. Het onderdeel geeft immers aan dat onder di-

rect onderscheid in de zin van dit wetsvoorstel uitsluitend onderscheid *tussen personen* moet worden verstaan. (*MvA I*, blz. 20-21)

- Minister van Binnenlandse Zaken: Het discriminatieverbod is in het wetsvoorstel uitgewerkt in een verbod van onderscheid. Behoudens de in de wet neergelegde uitzonderingen, gaat het dus om een gesloten systeem. Elk direct onderscheid op de vermelde gronden is verboden, behalve wanneer een in de wet zelf vermelde rechtvaardigingsgrond aanwezig is. Vanuit deze opzet van het wetsvoorstel is een definitie van discriminatie dan ook overbodig. Het gesloten systeem geldt niet voor indirect onderscheid. Indirect onderscheid dat objectief gerechtvaardigd is, is niet verboden. Reden is dat de verschijningsvormen van indirect onderscheid niet zijn te overzien. Zij zijn te verschillend en zijn moeilijk in beeld te brengen, zodat het niet mogelijk is om deze vormen van onderscheid in het gesloten systeem op te nemen. (*Hand. II* 1992/93, blz. 3502)

- Het verbod om onderscheid te maken valt uiteen in een verbod van direct en indirect onderscheid. Elk direct onderscheid, dat wil zeggen onderscheid dat rechtstreeks verwijst naar één van de genoemde non-discriminatiekenmerken, is verboden, tenzij er een specifieke uitzondering is gemaakt. Van indirect onderscheid is sprake, wanneer een onderscheid gebaseerd op een andere hoedanigheid of gedraging dan de in dit wetsvoorstel vermelde discriminatiekenmerken in de toepassingspraktijk leidt tot een benadeling van hoofdzakelijk personen behorend tot een in dit wetsvoorstel beschermde categorie. (*MvT*, blz. 14)

- Het wetsvoorstel verbiedt direct onderscheid, behoudens de in de wet neergelegde uitzonderingen, en indirect onderscheid, indien dit leidt tot onderscheid op de in de wet vermelde gronden, tenzij dit indirect onderscheid objectief gerechtvaardigd is.

Indien onderscheid is gemaakt en een beroep op de in de wet neergelegde uitzonderingsgronden niet mogelijk is, impliceert dit, dat daarvoor geen rechtvaardigingsgrond aanwezig is. (zie *MvA II*, blz. 30)

- Wij kunnen overigens opmerken dat het begrip „onderscheid” ziet op het rechtens relevante verschil dat iemand maakt. (Nadere *MvA I*, blz. 14)

nende tot voortbrenging, geleiding, transformatie of levering van electriciteit en daarmede in verband staande beveiligings-, bevestigings-, ondersteunings- en waarschuwingswerken.

- 2. Onder electriciteitswerken worden niet begrepen telegraaf- en telefoonwerken. (*1) (Sr 161bis v., 351 v.)

Art. 90quater. Onder discriminatie of discrimineren wordt verstaan elke vorm van onderscheid, elke uitsluiting, beperking of voorkeur, die ten doel heeft of ten gevolge kan hebben dat de erkenning, het genot of de uitoefening op voet van gelijkheid van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden op politiek, economisch, sociaal of cultureel terrein of op andere terreinen van het maatschappelijk leven, wordt teniet gedaan of aangetast. (*2) (Sr 137c, 137d, 137e, 137f, 429ter, 429quater)

Art. 90quiquies. - 1. Onder inrichting voor verpleging van ter beschikking gestelden wordt verstaan een inrichting als bedoeld in artikel 37d, eerste lid.

- 2. Onder justitiële inrichting voor verpleging van ter beschikking gestelden wordt verstaan een inrichting als bedoeld in artikel 37d, eerste lid, onder a waarvan de verpleegkosten vanwege de Minister van Justitie worden vergoed op grond van een door hem goed gekeurde inrichtingsbegroting, dan wel een inrichting als bedoeld in artikel 37d, eerste lid, onder b waarvan de algehele

(*1) Dit artikel is ingevoegd bij de wet van 19 mei 1922. *Stb.* 313.

(*2) Dit artikel is gewijzigd bij de wet van 18 februari 1971. *Stb.* 96, en aangevuld bij de wet van 14 november 1991. *Stb.* 623.

exploitatiekosten ten laste van het Ministerie van Justitie komen. (*1)

Art. 90sexies. Onder psychiatrisch ziekenhuis wordt verstaan:

1°. een voor de toepassing van de Ziekenfondswet of de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten als ziekenhuis, verpleeginrichting of zwakzinnigeninrichting erkende of in overeenstemming met de Minister van Justitie aangewezen inrichting of afdeling daarvan, voor zover die inrichting of afdeling blijkens de erkenning of aanwijzing gericht is op de behandeling van psychiatrische patiënten;

2°. een psychiatrische afdeling van een academisch ziekenhuis. (*1)

Art. 90septies. Onder psychiater wordt verstaan een geneeskundige, in het register van erkende specialisten van de daartoe door Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur aangewezen beroepsorganisatie van geneeskundigen, ingeschreven voor het specialisme psychiatrie of voor het specialisme zenuw- en zielsziekten. (*1)

Slotbepaling

Art. 91. De bepalingen van de Titels I-VIII A van dit Boek zijn ook toepasselijk op feiten waarop bij andere wetten of verordeningen straf is gesteld, tenzij de wet anders bepaalt. (*2)

(*1) Deze artikelen werden ingevoegd bij de wet van 19 november 1986. *Stb.* 587.

(*2) Zie ook Wet Oorlogsstrafrecht, onder de Overige regelgeving opgenomen.

baar, mondeling of bij geschrift of afbeelding, opzettelijk beledigend uitlaat over een groep mensen wegens hun ras, hun godsdienst of levensovertuiging of hun hetero- of homoseksuele gerichtheid, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de derde categorie. (*1) (Sr 113, 137d, 137e, 137f, 261)

Art. 137d. Hij die in het openbaar, mondeling of bij geschrift of afbeelding, aanzet tot haat tegen of discriminatie van mensen of gewelddadig optreden tegen persoon of goed van mensen wegens hun ras, hun godsdienst of levensovertuiging of hun hetero- of homoseksuele gerichtheid, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de derde categorie. (*1) (Sr 90quater, 131)

Art. 137e. - 1. Hij die, anders dan ten behoeve van zakelijke berichtgeving:

1° een uitlating openbaar maakt die, naar hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden, voor een groep mensen wegens hun ras, hun godsdienst of levensovertuiging of hun hetero- of homoseksuele gerichtheid beledigend is, of aanzet tot haat tegen of discriminatie van mensen of gewelddadig optreden tegen persoon of goed van mensen wegens hun ras, hun godsdienst of levensovertuiging, hun geslacht of hun hetero- of homoseksuele gerichtheid (Sr 137c);

2° een voorwerp waarin, naar hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden, zulk een uitlating is vervat, aan iemand, anders dan op diens verzoek, doet toe-

(*1) Dit artikel werd vastgesteld bij de wet van 18 februari 1971, *Sib.* 96 en aangevuld bij de wet van 14 november 1991, *Sib.* 623.

komen, dan wel verspreidt of ter openbaarmaking van die uitlating of verspreiding in voorraad heeft (Sr 132); wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie.

- 2. Indien de schuldige een van de strafbare feiten, omschreven in dit artikel, in zijn beroep begaat en er, tijdens het plegen van het feit, nog geen vijf jaren zijn verlopen sedert een vroegere veroordeling van de schuldige wegens een van deze misdrijven onherroepelijk is geworden, kan hij van de uitoefening van dat beroep worden ontzet. (*1) (Sr 28, 31)

Art. 137f. Hij die deelneemt of geldelijke of andere stoffelijke steun verleent aan activiteiten gericht op discriminatie van mensen wegens hun ras, hun godsdienst, hun levensovertuiging, hun geslacht of hun hetero- of homoseksuele gerichtheid, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie. (*2)

Art. 137g. Hij die, in de uitoefening van een ambt, beroep of bedrijf personen opzettelijk discrimineert wegens hun ras, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie. (*2)

Art. 138. - 1. Hij die in de woning of het besloten lokaal of erf, bij een ander in gebruik, wederrechtelijk binnendringt of, wederrechtelijk aldaar vertoevende, zich niet op de vordering van of vanwege de rechthebbende aanstonds

(*1) Dit artikel werd vastgesteld bij de wet van 18 februari 1971, *Sib.* 96. Bij de wet van 14 november 1991, *Sib.* 623 werd het eerste lid, onder 1°, aangevuld en onder 2° ingevoegd.

(*2) Ingevoegd bij de wet van 14 november 1991, *Sib.* 623.

hoogste een maand of geldboete van de tweede categorie. (*1) (Sr 147)

Art. 429ter. *Vervallen* (bij wet van 14 november 1991, *Stb.* 623).

Art. 429quater. – 1. Hij die in de uitoefening van een ambt, beroep of bedrijf personen discrimineert wegens hun ras, hun godsdienst, hun levensovertuiging, hun geslacht of hun hetero- of homoseksuele gerichtheid, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van de derde categorie. (Sr. 90quater, 137c v.) (*2) (*3)

Art. 429quinquies. Hij die zonder daartoe gerechtigd te zijn zich op een verboden plaats bevindt, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie. (*4) (Sr 80ter, 98c, 3°; Wet Besch. Staatsgeh.)

Art. 429sexies. – 1. Hij die een door hem wederrechtelijk in gebruik genomen woning of gebouw, waarvan het gebruik door de rechthebbende niet meer dan twaalf maanden voorafgaande aan die wederrechtelijke ingebruikname is beëindigd, op vordering van of vanwege de rechthebbende niet aanstonds ontruimt, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste vier maanden of geldboete van de derde categorie.

– 2. Met dezelfde straf wordt gestraft hij die, vertoevende in een wederrechte-

(*1) Dit artikel is ingevoegd bij de wet van 4 november 1932, *Stb.* 524.

(*2) Artikel 429quater is ingevoegd bij de wet van 18 februari 1971, *Stb.* 96, artikel 429quater is opnieuw vastgesteld bij de wet van 22 mei 1981, *Stb.* 306 en aangevuld bij de wet van 14 november 1991, *Stb.* 623, inwerkingtreding 1 februari 1992.

(*3) Zie de overgangsbepaling onder Overgangsbepalingen.

(*4) Dit artikel is ingevoegd bij de wet van 5 april 1951, *Stb.* 92 en gewijzigd bij die van 20 mei 1955, *Stb.* 207.

lijk in gebruik genomen woning of gebouw, waarvan het gebruik door de rechthebbende niet meer dan twaalf maanden voorafgaande aan die wederrechtelijke ingebruikname is beëindigd, zich op de vordering van of vanwege de rechthebbende niet aanstonds verwijdert. (*1)

Art. 430. Hij die zonder verlof van het bevoegd gezag een opnemingsfoto, een tekening of beschrijving maakt van enig militair werk, of die openbaar maakt, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van de derde categorie. (Sr 98, 272, 463)

Art. 430a. Hij die zich buiten een door de gemeenteraad als geschikt voor ongeklede openbare recreatie aangewezen plaats, ongekleed bevindt op of aan een voor het openbaar verkeer bestemde plaats die voor ongeklede recreatie niet geschikt is, wordt gestraft met geldboete van de eerste categorie. (*2) (Sr 239)

Art. 431. Met geldboete van de eerste categorie wordt gestraft hij die rumoer of burengerucht verwekt waardoor de nachtrust kan worden verstoord. (Sr 142, 426)

Art. 432. Met hechtenis van ten hoogste twaalf dagen of geldboete van de eerste categorie wordt gestraft:

1°. als schuldig aan bedelarij, hij die in het openbaar bedelt;

2°. als schuldig aan landloperij, hij die zonder middelen van bestaan rondzwerft;

(*1) Dit artikel is ingevoegd bij de wet van 1 oktober 1992, *Stb.* 548 (Huisvestingswet). Inwerkingtreding 31 juli 1993, *Stb.* 224.

(*2) Dit artikel werd ingevoegd bij de wet van 3 juli 1985, *Stb.* 385.

Servische niet boos om afwijzing

NRC - 24 juni 1999

De studente Jelena Dacic is niet welkom op de Arnhemse academie voor bouwkunst omdat ze uit Servië komt. Dacic: „Ik wil geen woede of haat voelen, want doordat mensen elkaar haten is deze oorlog begonnen.”

Door onze redacteur
SHEILA KAMERMAN

AMSTERDAM, 24 JUNI. Boos was ze niet, wel een beetje verdrietig, toen de Servische aspirant-studente architectuur Jelena Dacic (19) de afwijzingsbrief kreeg voor de Arnhemse academie van bouwkunst, vertelt ze in het Engels door de telefoon. Academie-directeur Carp schreef dat hij haar niet kon aannemen omdat ze niet aan de toelatingseisen voldeed.

Maar hij voegde er nog een „persoonlijke reden” aan toe. Een studente afkomstig uit een land waarmee Nederland op dat moment in oorlog is, is niet welkom.

De directeur schreef haar dat hij gedurende vijf jaar een gevluchte Kosovaarse student onderdak had geboden. Daardoor had hij alle elende die het Servische regime

voor die jongen had veroorzaakt van dichtbij kunnen volgen. Dacic: „Ik voelde me machteloos toen ik dat las, omdat ik niet het gevoel heb verantwoordelijk te zijn voor de Servische politiek. Je hebt hier in Servië twee partijen. Een deel van de bevolking staat lijnrecht achter Milošević en dus achter de oorlog. Een ander deel houdt zich liefst verre van politiek, en daartoe behoort ik.”

jongere zussen in de Servische stad Novi Sad. Een deel van de stad is gebombardeerd, maar haar huis staat er nog, zegt Dacic. Ze bracht de afgelopen twee maanden grotendeels door in de schuilkelder. „Als er werd gebombardeerd, gingen we naar beneden. Ik probeerde zoveel mogelijk aan andere dingen te denken door me te concentreren op een boek of door te tekenen. Het liefst luisterde ik naar mu-

een tijdje in Nederland studeren. Vlak voordat de oorlog begon, schreef ze vanuit Novi Sad de Arnhemse academie aan met een verzoek om toelating. Ze had van vrienden gehoord dat het een goede academie was. Waarom ze juist naar Nederland wilde, vindt ze lastig te verklaren. „Ik hoorde dat jullie prachtige huizen hebben en goede docenten. Bovendien hebben een paar familieleden een aantal jaar in Nederland gewoond. Zij waren heel enthousiast.”

Novi Sad heeft sinds enkele jaren ook een academie voor architectuur, al is die volgens Dacic niet erg bekend. „Het is heel moeilijk om goede docenten te vinden. De salarissen zijn zo abominabel slecht dat ze, als het even kan, naar het buitenland vertrekken.”

Toch heeft Dacic zich nu daar aangemeld. Ze wil zoveel mogelijk leren en dan proberen om volgend jaar opnieuw tot een Nederlandse academie toegelaten te worden, al zal ze dan niet voor Arnhem kiezen.

Een ding weet ze zeker: „In Servië zullen architecten voorlopig broodnodig zijn om te helpen het land weer op te bouwen.”

En in Kosovo? „Als de Kosovaren het accepteren, werk ik graag ook voor hen.”

‘In Servië zullen architecten broodnodig zijn om te helpen bij de wederopbouw’

Toch verwijt ze Carp zijn standpunt niet.

„De schuld ligt bij degenen die deze oorlog hebben veroorzaakt. Ik wil geen woede of haat voelen, want doordat mensen elkaar haten, is de oorlog begonnen. Bovendien, als hij me wel had aangenomen, zou dat voor ons allebei een zeer ongemakkelijke situatie hebben opgeleverd.”

Ze woont met haar ouders — haar vader geeft karateles en haar moeder is huisvrouw — en drie

ziek, maar dat kon alleen als er elektriciteit beschikbaar was.”

Tot de NAVO begon met het bombarderen van Joegoslavië ging Dacic naar de middelbare school, waar ze de afgelopen vier jaar naast ‘gewone’ vakken ook verschillende vakken op het gebied van architectuur volgde. Ondanks de oorlog heeft ze het eindexamen gehaald en het eindwerkstuk ingeleverd. Trots: „Voor dat werkstuk had ik een tien.”

Het was haar droom om daarna

NRC 23/6/99

Door onze redactie onderwijs
ROTTERDAM, 23 JUNI. Het weigeren van een Servische studente, Jelena Dadic, op grond van haar afkomst is ontoelaatbaar, vindt bestuursvoorzitter J. Tuytel van de Hogeschool Rotterdam. J. Carp, directeur van de academie van bouwkunst in Arnhem, onderdeel van de Hogeschool Rotterdam, wees de Servische af omdat haar land op dat moment in een oorlogssituatie verkeerde waar ook Nederland bij betrokken was. Bovendien repte ze in haar brief met geen woord over de wandaden van haar volk in Kosovo.

Iedereen is welkom op de Hogeschool Rotterdam, ongeacht ras,

Bestuur: weigeren Servische onterecht

geloof, sexe of nationaliteit, zegt Tuytel.

„Binnen de hogeschool hebben we tientallen verschillende nationaliteiten. We zullen nooit individuele studenten weigeren omdat ze uit een land komen waar een onzuiver regime aan het bewind is.”

De Servische studente kwam op formele gronden niet aanmerking voor een plaats op de academie, zegt

Tuytel. „Dat heeft Carp haar ook geschreven in zijn afwijzingsbrief. Ze woont in een land dat niet tot de Europese Unie behoort, waardoor het vrijwel onmogelijk is om aan een werkvergunning te komen. Relevante werkervaring opdoen is echter een verplicht onderdeel van de opleiding. Bovendien is het een numerus fixusopleiding met veel meer aanmeldingen dan plaatsen waardoor er

heel streng wordt geselecteerd.”

Volgens Tuytel had Carp het in zijn afwijzingsbrief bij die argumenten moeten laten. „Ik respecteer zijn privémening, maar die mag hij niet ventileren als directeur van de academie van bouwkunst.” Carp kreeg het verzoek tot toelating van Dadic terwijl Nederland midden in de oorlog zat met Servië. Hij voelde zich bijzonder bij die oorlog betrokken omdat hij en zijn vrouw gedurende vijf jaar een gevluchte Kosovaarse student in huis hadden.

SP-Kamerlid Van Bommel zal vragen stellen aan minister Hermans (Onderwijs). Volgens Van Bommel geeft de directeur met deze actie een verkeerd signaal af.

Academie weigert Servische studente

Door onze redacteur

SHEILA KAMERMAN

ARNHEM, 22 JUNI. De Servische studente Jelena Dadić is niet welkom op de academie van bouwkunst in Arnhem. Directeur John Carp liet haar onlangs weten dat hij geen studente kan aannemen afkomstig uit een land dat een ander volk wreed onderdrukt.

Carp onderstreept dat hij geen eenmansactie tegen Serviërs heeft willen ontketen, maar een signaal wil afgeven naar andere hogescholen en universiteiten omdat „ook zij te maken kunnen krijgen met een dergelijk dilemma”.

Voor het feit dat Dadić in haar brief waarin ze solliciteert naar een studieplaats met geen woord repte over de oorlogssituatie waarin haar land verkeerde, schoot Carp in het verkeerde keelgat. „Ik vind dat tamelijk brutaal.” Als ze had geschreven dat ze wil vluchten uit Servië omdat ze het niet eens is met het regime, had Carp geen probleem gehad. „Er studeren hier ook twee Iraakse vluchtelingen. Maar uit niets bleek dat ze in de gaten had wat voor een ellende haar land veroorzaakt.”

Carp geeft toe dat hij zich persoonlijk sterk bij de oorlog in Kosovo betrokken voelt omdat hij en zijn vrouw vijf jaar onderdak hebben geboden aan een Kosovaarse student.

Zijn standpunt heeft veel reacties losgemaakt onder collega's en studenten. Dadić is niet persoonlijk verantwoordelijk te stellen voor de misdaden van haar volk, er zijn zoveel ons onwelgevallige regimes in de wereld, zo kreeg Carp te horen. „Maar met landen als Birma of Soedan hebben we niet net wekenlang oorlog gevoerd”, vindt directeur Carp. „Op het moment dat ik haar brief kreeg was de oorlog in volle gang.”

Verschillende collega's hadden liever gezien dat Carp Dadić op formele gronden had afgewezen. Zo is haar kennis van het Nederlands waarschijnlijk onvoldoende om de studie af te kunnen ronden. Directeur Carp: „Ik vond het lachhartig om me te verschuilen achter bureaucratische regeltjes. Mijn persoonlijke mening is niet te scheiden van de formele kant van de zaak.”

Aangifte Nederlands optreden Orahovac

De Permanente Commissie inzake (Nederlandse) oorlogsmisdrijven in Joegoslavië, de Balkan Vredes Coalitie en de Vereniging van Antifascistische Oud-Verzetssrijders; Bond van Anti-Fascisten hebben gezamenlijk een aanklacht ingediend tegen het Nederlandse optreden in de Orahovac. Op 7 december 1999 hebben zij bij het daarvoor bevoegde parket van het OM te Arnhem de klacht gedeponereerd jegens de commandant van de Gele Ridders T. van Loon:

verantwoordelijkheid voor en medeplichtigheid aan misdrijven tegen de menselijkheid vanwege het Nederlandse optreden in Orahovac. Hieronder publiceren we de tekst van de aanklacht.

Het optreden van de Nederlandse Gele Ridders in Orahovac is catastrofaal geweest. Zij laten een grotendeels van alle niet-Albanese elementen etnisch gezuiverde stad achter. Waarbij de resterende Servische bevolking in een getto opeengepakt leeft, onderhevig aan vergaande beperkingen van hun bewegingsvrijheid.

De niet-Albanese minderheden in Orahovac staan vanaf het moment dat de Gele Ridders het gezag in stad overnamen bloot aan een voortdurende en systematische terreur van de zijde van het UCK, van elementen uit het UCK en van deze terreurbende afgeleide mantelorganisaties.

Hun huizen en andere eigendommen zijn gebrandschat, verwoest, geroofd en geplunderd en aan hen door weder-rechtelijke toe-eigening onttrokken. Geweld en anarchie tegen minderheden regeren de stad.

Het Nederlands militair gezag is hiervoor verantwoordelijk en medeplichtig.

Voor deze met alle mensenrechten spottende situatie is het Nederlandse militaire gezag in Orahovac deels rechtstreeks verantwoordelijk, deels is het daaraan medeplichtig.

Deze verantwoordelijk valt (ook) toe te rekenen aan de commandant van de Gele Ridders in Orahovac T. van Loon.

Het gaat hierbij om misdrijven tegen de menselijkheid, waarvoor commandant van Loon (ook) persoonlijk verantwoordelijk en individueel strafrechtelijk aansprakelijk is.

Mitsdien is namens de Vereniging van Anti-Fascistische Oud-Verzetssrijders; Bond van Anti-Fascisten, de Balkan Vredescoalitie en de Permanente Commissie inzake (Nederlandse) Oorlogsmisdrijven in Joegoslavië, het Woman's Humanitarian Committee in Orahovac, het Committee for National Solidarity te Belgrado, alsmede een zestal vrouwen van het Woman's Humanitarian Committee, woonachtig in Orahovac, die echter deze stad en het Servische getto aldaar hebben weten te ontvluchten en thans elders verblijven

houden, alsmede namens domir Princevic, wonende te Pristina, maar thans verblijvende te Belgrado, aangifte gedaan tegen commandant T. van Loon bij het inzake oor-logsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid bevoegde parket van het OM te Arnhem en wordt verzocht om tot vervolging van hem over te gaan.

Dit vanwege de rechtstreekse verantwoordelijkheid voor, dan wel medeplichtigheid aan de navolgende misdrijven tegen de menselijkheid op de zeven navolgende punten.

1. Het door zich in bestuurlijk opzicht te verbinden met de bandietenbende van het UCK, met leidinggevende personen daarvan of met daaruit gevormde mantelorganisaties, door daarmee bestuurlijke overeenkomsten te sluiten of andere vormen van bestuurlijke samenwerking aan te gaan, zich medeplichtig en medeschuldig maken aan de stelselmatige en systematische vervolging en terreuruitoefening waarvan de bovenbedoelde Organisatie(s) en/of personen zich jegens de niet-Albanese bevolkingsgroepen in het gebied bedienen met het oogmerk dit etnisch te zuiveren van Servische en an-dere niet-Albanese bevolkingsgroepen - waarbij dit beoogde resultaat thans al vrijwel geheel bereikt is -.
2. Het, door het aangaan van en de uitoefening van de onder 1 bedoelde vormen van bestuurlijke verbintenis met (elementen van) het UCK of mantelorganisaties daarvan, zich medeplichtig en medeschuldig maken aan de bij de bovengenoemde stelselmatige en systematische vervolging en terreuruitoefening gepleegde vormen van systematische moord op, mishandeling van, en tevens alle denkbare vormen van systematische bedreiging van de niet-Albanese burgerbevolking in het gebied, alsmede de stelselmatige brandschatting, verwoesting, plundering, roof en wederrechtelijke toe-eigening van hun eigendommen en bezittingen.
3. Het, ook geheel los van de onder 2 bedoelde vormen van bestuurlijke verbintenis met (elementen van) het UCK en/of mantelorganisaties daarvan, zich medeplichtig en medeschuldig maken aan de onder 2 genoemde misdrijven tegen de menselijkheid, door als militair gezag en als autoriteit verantwoordelijk voor orde en veiligheid in het gebied deze misdrijven in hoge mate te gedogen, dan wel, optredende als de officiële gezagsdrager in het gebied, volstrekt in gebreke te blijven daartegen op adequate wijze op te treden en bescherming te bieden.
4. Het, door bestuurlijke verbindingen aan te gaan en te onderhouden met UCK-elementen als onder 1 en 2 aangegeven, alsmede door ook los van het sluiten van bestuurlijke verbanden met deze UCK-elementen volstrekt in gebreke blijven om als militair gezag en als autoriteit verantwoordelijk voor orde en veiligheid tot enig adequaat optreden te komen tegen de ongebreidelde systematische terreuruitoefening jegens de niet-Albanese bevolkingsgroepen, als onder 3 bedoeld, in combinatie met het feit dat dit Nederlandse militaire gezag het nimmer nodig heeft geoordeeld versterkingen te eisen, dan wel op het treffen van andere passende

maatregelen aan te dringen teneinde alsnog tot een adequaat optreden te kunnen komen, zich daarmee bovendien in hoge mate medeschuldig en medeplichtig maken aan de in hun gebied plaats gevonden hebbende en nog plaatsvindende etnische zuivering.

5. Het zich schuldig maken aan een ernstige vorm van discriminatie door het maken van onderscheid naar etnische afkomst bij het opleggen van wetten en bevelen, met name betrekking het gedwongen inleveren van wapens, zoals hierboven aangegeven.
6. Het zich schuldig maken aan een ernstige vorm van discriminatie door het maken van onderscheid naar etnische afkomst bij de opsporing, vervolging en aanhouding van vermeende oorlogsmisdadigers, zoals in de aangifte nader uiteengezet.
7. Het in een getto systematisch aan allerlei vormen van ernstige beperking van de bewegingsvrijheid onderworpen houden van met name de Servische bevolkingsgroep, zoals in de aangifte wordt aangegeven en nader wordt onderbouwd.

Zoals ook door mr. H. Verrijn Stuart, commentator bij het Joegoslavië Tribunaal en specialist op het gebied van internationaal humanitair recht wordt aangegeven in Trouw van 19 november 1999: "Voor een veroordeling wegens oorlogsmisdaden is niet vereist dat de verdachten zich systematisch en op grote schaal hebben misdragen. Het kan voldoende zijn dat men erbij was, deelnam, hulp of ondersteuning bood. Aansprakelijkheid kan ook bestaan voor een nalaten in te grijpen." namens de aangevers, H. van Luttikhuisen

De complete, meer dan 20 pagina's om-vattende, tekst van de aangifte is op aanvraag verkrijgbaar bij het secretariaat van onze vereniging. De adressen van onze partners luiden:

Permanente Commissie inzake Nederlandse) Oorlogsmisdrijven in Joegoslavië
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist Balkan Vredes Coalitie Sloterkade 20 1058 HE Amsterdam

Herinneringscentrum
Kamp Westerbork

**Viering Bevrijding
Herinneringscentrum
Kamp Westerbork; hele dag open**

Aangifte Nederlands optreden Orahovac

De Permanente Commissie inzake (Nederlandse) oorlogsmisdrijven in Joegoslavië, de Balkan Vredes Coalitie en de Vereniging van Antifascistische Oud-Verzetssrijders; Bond van Anti-Fascisten hebben gezamenlijk een aanklacht ingediend tegen het Nederlandse optreden in de Orahovac. Op 7 december 1999 hebben zij bij het daarvoor bevoegde parket van het OM te Arnhem de klacht gedeponneerd jegens de commandant van de Gele Rijders T. van Loon: verantwoordelijkheid voor en medeplichtigheid aan misdrijven tegen de menselijkheid vanwege het Nederlandse optreden in Orahovac. Hieronder publiceren we de tekst van de aanklacht.

Het optreden van de Nederlandse Gele Rijders in Orahovac is catastrofaal geweest. Zij laten een grotendeels van alle niet-Albanese elementen etnisch gezuiverde stad achter. Waarbij de resterende Servische bevolking in een getto opeengepakt leeft, onderhevig aan vergaande beperkingen van hun bewegingsvrijheid.

De niet-Albanese minderheden in Orahovac staan vanaf het moment dat de Gele Rijders het gezag in stad overnamen bloot aan een voortdurende en systematische terreur van de zijde van het UCK, van elementen uit het UCK en van deze terreurbende afgeleide mantelorganisaties.

Hun huizen en andere eigendommen zijn gebrandschat, verwoest, geroofd en geplunderd en aan hen door wederrechtelijke toe-eigening onttrokken. Geweld en anarchie tegen minderheden regeren de stad.

Nederlands militair gezag verantwoordelijk en medeplichtig

Voor deze met alle mensenrechten spottende situatie is het Nederlandse militaire gezag in Orahovac deels rechtstreeks verantwoordelijk, deels is het daaraan medeplichtig.

Deze verantwoordelijkheid valt met name (ook) toe te rekenen aan de commandant van de Gele Rijders in Orahovac T. van Loon.

Het gaat hierbij om misdrijven tegen de menselijkheid, waarvoor commandant van Loon (ook) persoonlijk verantwoordelijk en individueel strafrechtelijk aansprakelijk is.

Mitsdien is namens de Vereniging van Anti-Fascistische Oud-Verzetssrijders; Bond van Anti-Fascisten, de Balkan Vredescoalitie en de Permanente Commissie inzake (Nederlandse) Oorlogsmisdrijven in Joegoslavië, het Woman's Humanitarian Committee in Orahovac, het Committee for National Solidarity te Belgrado, alsmede een zestal vrouwen van het Woman's Humanitarian Committee, woonachtig in Orahovac, die echter deze stad en het Servische getto aldaar hebben weten te ontvluchten en thans elders verblijf houden, alsmede namens Cedomir Princevic, wonende te Pristina, maar thans verblijvende te Belgrado, aangifte gedaan tegen commandant T. van Loon bij het inzake oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid bevoegde parket van het OM te Arnhem en wordt verzocht om tot vervolging van hem over te gaan.

Dit vanwege de rechtstreekse verantwoordelijkheid voor, dan wel medeplichtigheid aan de navolgende misdrijven tegen de menselijkheid op de zeven navolgende punten.

1. Het, door zich in bestuurlijk opzicht te verbinden met de bandietenbende van het UCK, met leidinggeven- de personen daarvan of met daaruit gevormde mantelorganisaties, door daarmee bestuurlijke overeenkomsten te sluiten of andere vormen van bestuurlijke samenwerking aan te gaan, zich medeplichtig en medeschuldig maken aan de stelselmatige en systematische vervolging en terreuruitoefening waarvan de bovenbedoelde organisatie(s) en/of personen zich jegens de niet-Albanese bevolkingsgroepen in het gebied bedienen met het oogmerk dit etnisch te zuiveren van Servische en andere niet-Albanese bevolkingsgroepen - waarbij dit beoogde resultaat thans al vrijwel geheel bereikt is -.

2. Het, door het aangaan van en de uitoefening van de onder 1 bedoelde vormen van bestuurlijke verbintenis met (elementen van) het UCK of mantelorganisaties daarvan, zich medeplichtig en medeschuldig maken aan de bij de bovengenoemde stelselmatige en systematische vervolging en terreuruitoefening gepleegde vormen van systematische moord op, mishandeling van, en tevens alle denkbare vormen van systematische bedreiging van de niet-Albanese burgerbevolking in het gebied, alsmede de stelselmatige brandschatting, verwoesting, plundering, roof en wederrechtelijke toe-eigening van hun eigendommen en bezittingen.

3. Het, ook geheel los van de onder 2 bedoelde vormen van bestuurlijke ver-

"erflaters van onze beschaving".

In Heerenveen staat het Ferdinand Domela Nieuwenhuis Museum.

"Aan den man van karakter, den onbaatzuchtigen strijder, den eerlijken volksvriend, aan Ferdinand Domela Nieuwenhuis"

(Gedenkboek, 1879 - 1904).

In drie van de vier vertrekken valt er in het FDN-Museum te Heerenveen te luisteren, tegelijk te kijken naar uiterst boeiende stof. Een sensatie. Ontroerend die betogen van Domela, grondlegger van het socialisme in Nederland, tegen die 99 bikkelharde Christelijk-liberale Kamerleden, die hem drie jaar lang, van 1888-1891, als een melaatse hebben bejegend.

Door acteur Tom Jansen voortreffelijk ingesproken teksten. Je waant je getuige van wat honderd jaar geleden zich voordeed. Je ziet schrijnend leed en hoort Domela pleiten vóór de stakers, vóór zwangerschaps-verlof, vóór de achturige werkdag, tegen uitbuiting van vrouwen en van niet-leerplichtige kinderen, tegen de gedwongen winkelnering (winkels en kroegen van de bazen).

P.S. Het FDN-museum is tot stand gekomen, dank zij steun van de Provincie Friesland, de gemeenten Heerenveen en Opsterland, en van stichtingen en fondsen. Het is een uitbreiding van het Van Haren Museum, Mincklersstraat 11. Beide zijn herhaalde bezoeken alleszins waard.

Open di- t/m vrij: 11.00 tot 17.00 uur, za+zo: 13 tot 17 uur.

Wordt donateur van het Ferdinand Domela Nieuwenhuis Museum.

Tel: 0513 - 62 34 08.

Wie staat/stond achter wie?

Van één Vlaamse en drie Nederlandse intellectuelen stonden in de Volkskrant van 30 oktober jl. hun antwoorden op de aan hen door die krant gestelde vraag: "Wie zijn van de eeuw meest in het oog springende honderd wereldburgers, die bij uitstek hun stempel hebben gezet op het aanzien van onze planeet?"

Tussen de vier maal 100 namen prijken die van bokkers, gangster Capone, liedjeszangers, voetballers, wielrenners en wijlen een door hoge omes beminde filmster (USA).

Verder tussen 400: Erich Kästner één keer, Bertolt Brecht één keer, Thomas Mann één keer, Rosa Luxemburg één keer, pardon nul keer, Kurt Tucholsky nul keer, Carl von Ossietzky nul keer en nul keer Heinrich Böll.

Hoeveel vertalingen van dat indrukwekkende aantal boeken van Böll ook bij Nederlandse families zijn aan te treffen, toch is het dus hard nodig, dat de Amsterdamse vestiging van het Goethe Instituut nog meer activiteiten ontplooit.

Voor eerdere tentoonstellingen. gewijd aan o.a. Tucholsky en dit jaar voor die aan Böll alle lof en waardering. Het stadsbestuur van Keulen en de Heinrich Böll Stiftung aldaar droegen samen zorg voor een vertaald, schitterend boekwerk over Bölls leven en streven, prijs f 15,—, uitgegeven met financiële steun van het Europese Parlement. Waar gevolgenrijk werk door Van Buitenen is gedaan.

Het wachten is nu, na die 9 novemberheisa, op aandacht voor vertegenwoordig(st)ers van Oostduitse cultuur, ter nagedachtenis aan vrouwen b.v., zoals Rosa Luxemburg, Anna Seghers, Käthe Kollwitz en Clara Zetkin.

Wie ook Günter Grass de Nobel-prijs voor literatuur, die hij onlangs, mag misgunnen, als er ook maar één Duitse schrijver van na de oorlog deze prijs toekwam, dan was het m.i. toch wel zeker Heinrich Böll (1917-1985), gelauwerd in 1972, mede om de fiere stellingname van zijn vrouw en hem in de jaren van de Koude Oorlog. Het echtpaar Böll heeft wat losgemaakt in hoofden en harten van tallozen, gezorgd voor ontroering en heftige beroering, zeker ook bij Rooms Katholieken. Uiteindelijk brak hij met de Rooms Katholieke Kerk. Zeer tegen zijn zin werd Böll het geweten van Duitsland genoemd. Hij werd geboren te Keulen en woonde en werkte daar in (de omgeving van) deze stad,

na zijn terugkeer uit krijgsgevangenschap.

Rinus Ferdinandusse schreef in "Vrij Nederland" van 16 oktober jl. over CIA en de Culturele Koude Oorlog naar aanleiding van een boek "Who paid the piper". Mijn vertaling van deze titel: Wie betaalde de vogelaar met zijn zoet gefluit? (Het antwoord van politici en militairen op "Who is to pay the piper? = Wie betaalt dat? is: de belastingbetaler, die staat achter ons, WE.):

Ferdinandusse noemt meer dan vijf en twintig befaamde schrijvers en journalisten, die ten tijde van de Koude Oorlogsjaren goed betaalde artikelen en/of illustraties leverden aan fraai uitgevoerde Westeuropese tijdschriften, die via via door de geheime Amerikaanse diensten rijkelijk gefinancierd werden.

Sie haben es nicht gewusst?

Natuurlijk, Koestler staat vermeld, niet Böll, wèl Gunter Grass, die bovendien eens zorgde voor de geïllustreerde omslag van een Duitslandnummer.

Al werden Nobel-prijzen betaald van de winst uit investeringen in de wapenindustrieën van al of niet twijfelachtige faam, toch viel in de loop der jaren in Stockholm, om aan de Nobel-prijs voor de vrede voorbij te gaan, de keus, behalve op Böll en Dario Fo (op deze Italiaan in 1997), op schrijvers als Romain Rolland, Sinclair Lewis, Bertrand Russell, Sjolochov, Pablo Neruda en García Márquez.

Jean Paul Sartre aanvaardde de Nobel-prijs niet, Böll wel. "Dat had hij nou niet moeten doen," vonden sommigen, "als je aan de goede kant staat, de linkse, dan doe je zo'n knieval niet." Bij Böll was daar nooit sprake van. Hoe aardig van Böll en Fo (deze is nog altijd actief in Italië), dat zij er voor uitkwamen hoeveel zij te danken hadden aan hun echtgenotes-medewerksters. Brecht was niet zo gul dit toe te geven.

□ Wiemer Emmelkamp

tenis met (elementen van) het UCK en/of mantelorganisaties daarvan, zich medeplichtig en medeschuldig maken aan de onder 2 genoemde misdrijven tegen de menselijkheid, door als militair gezag en als autoriteit verantwoordelijk voor orde en veiligheid in het gebied deze misdrijven in hoge mate te gedogen, dan wel, optredende als de officiële gezagsdrager in het gebied, volstrekt in gebreke te blijven daartegen op adequate wijze op te treden en bescherming te bieden.

4. Het, door bestuurlijke verbanden aan te gaan en te onderhouden met UCK-elementen als onder 1 en 2 aangegeven, alsmede door ook los van het sluiten van bestuurlijke verbanden met deze UCK-elementen volstrekt in gebreke blijven om als militair gezag en als autoriteit verantwoordelijk voor orde en veiligheid tot enig adequaat optreden te komen tegen de ongebreidelde systematische terreuroefening jegens de niet-Albanese bevolkingsgroepen, als onder 3 bedoeld, in combinatie met het feit dat dit Nederlandse militaire gezag het nimmer nodig heeft geoordeeld versterkingen te eisen, dan wel op het treffen van andere passende maatregelen aan te dringen teneinde alsnog tot een adequaat optreden te kunnen komen, zich daarmee bovendien in hoge mate medeschuldig en medeplichtig maken aan de in hun gebied plaats gevonden hebbende en nog plaatsvindende etnische zuivering.

5. Het zich schuldig maken aan een ernstige vorm van discriminatie door het maken van onderscheid naar etnische afkomst bij het opleggen van wetten en bevelen, met name betrekking het gedwongen inleveren van handwapens, zoals hierboven aangegeven.

6. Het zich schuldig maken aan een ernstige vorm van discriminatie door het maken van onderscheid naar etnische afkomst bij de opsporing, vervolging en aanhouding van vermeende oorlogsmisdadigers, zoals in de aangifte nader uiteengezet.

7. Het in een getto systematisch aan allerlei vormen van ernstige beperking van de bewegingsvrijheid onderworpen houden van met name de Servische bevolkingsgroep, zoals in de aangifte wordt aangegeven en nader

wordt onderbouwd.

Zoals ook door mr. H. Verrijn Stuart, commentator bij het Joegoslavië Tribunaal en specialist op het gebied van internationaal humanitair recht wordt aangegeven in Trouw van 19 november 1999:

"Voor een veroordeling wegens oorlogsmisdaden is niet vereist dat de verdachten zich systematisch en op grote schaal hebben misdragen. Het kan voldoende zijn dat men erbij was, deelnam, hulp of ondersteuning bood. Aansprakelijkheid kan ook bestaan voor een nalaten in te grijpen."

namens de aangevers,
H. van Luttikhuisen

De complete, meer dan 20 pagina's omvattende, tekst van de aangifte is op aanvraag verkrijgbaar bij het secretariaat van onze vereniging. De adressen van onze partners luiden:

*Permanente Commissie inzake (Nederlandse) Oorlogsmisdrijven in Joegoslavië
Coutenhoven 52-05
3703 ER Zeist
Balkan Vredes Coalitie
Sloterkade 20
1058 HE Amsterdam*

□ red.

Getransformeerde NAVO, een wolf in schaapskleren

(ingezonden) Bij zijn afscheid als secretaris-generaal van de NAVO, blikte Javier Solana zeer tevreden terug op de afgelopen vier jaar, waarin het bondgenootschap is omgebouwd van een defensiemacht in een humanitaire interventie- of vredesmacht. Ongetwijfeld zullen de Verenigde Naties daar dankbaar gebruik van maken. Niet alleen om te interveniëren bij ernstige mensenrechtenschendingen, maar mogelijk ook (zoals o.a. minister Van Aartsen voorstaat) in geval van verouderde en onveilige nucleaire installaties, massale milieuvervuiling, tekort aan water of grootschalige productie en distributie van verdovende middelen.

Hoewel dit stuk voor stuk grensoverschrijdende problemen zijn die ons allemaal persoonlijk aangaan, acht ik voor de oplossing daarvan humanitaire interventie totaal ongeschikt.

Allereerst zijn schendingen van mensenrechten gewapenderhand niet adequaat te bestrijden, dus zullen vredesoperaties de vrede nimmer één stap dichterbij kunnen(!) brengen. Daarnaast zijn wereldproblemen, zoals massale milieuvervuiling, niet los te zien van de diabolische macht van het geld, welke de wereld(-markt) draaiende en ons allen gevangen houdt. Vredesoperaties zullen dit onmenselijke proces nooit kunnen(!) doorbreken. Integendeel, daar zij gigantisch veel kosten versterken zij juist de ongrijpbare macht van het geld en daarbij de mondiale gevangen- of ballingschap, waardoor zij het onrecht en het daaruit voortvloeiende geweld wereldwijd periodiek doen toenemen.

Op de keper beschouwd komt de ombouw van de NAVO van defensiemacht in humanitaire interventie- of vredesmacht, dan ook neer op de transformatie van een egel in een wolf in schaapskleren. Aan deze unieke gedaante-terwisseling kleefte geen wenkend vredesperspectief, maar het overbekende kaartje van de moedeloos makende uitzichtloosheid, die het VN-ideaal en daarmee de hoop op een betere wereld langzaam maar zeker in bloed (van vredesoperaties) doet smoren.

□ Wouter ter Heide - Zwolle

Er groeit een fascistische wereldmacht en wij brave anti-fascisten zien het niet

De redactie ontving een ingezonden stuk van Harry Fransen uit Rilland. Haarscherp weet hij de vinger op de zere plek te leggen bij enkele opmerkelijke ontwikkelingen in de hedendaagse samenleving.

Opus Dei

Eerst even vaststellen dat de coudillo Franco een fascistische misdadiger was. Hij was dik bevriend met Paus Pius XII. Het Vaticaan wond er geen doekjes om, en nog steeds niet. Openlijk werd hij als redder van Spanje gezien binnen Vaticaanse kringen. Nu was Spanje conservatief katholiek daarin kon een religieus politiek woekerplantje groeien, waarbij politiek en religie tot één stelsel samengroeide. Het Franco-fascisme was het bloempje waarin de pseudo-religieuze beweging "Opus Dei" door de priester Monseigneur Josemaria Escrivá de Balaguer y Albas markies van Peralta, geplant, waaruit intussen een wereldmacht is gegroeid. Hij was een doodgewone kapelaan die door aankoop zichzelf van allerhande titels voorzag. Een onvoorstelbare ijdel-tuit dus. In het Vaticaan waren ze gek op hem en zijn beweging. Toen hij dood ging was het alsof er een heilig man of generaal dood was gegaan.

De huidige Paus, afkomstig uit Polen was "iets" in de beweging door Escrivá gesticht. Dat het binnen het Vaticaan stikt van fascistische kardinalen is geen geheim. De Roomse kerk ziet het fascisme als het éniig zaligmakende politieke systeem en uit die kringen is de huidige fascistenvriend tot Paus gekozen. En de volgende Paus zal ook uit die kringen worden gekozen. De opengevallen kardinalenplaatsen, zijn door benoemingen allemaal opgevuld door gelijkgezinden. Al jaren wordt er in de Pers en door boekenschrijvers gewaarschuwd tegen de religieuze fascistische beweging "Opus Dei".

De militaire machthebbers en economische grootmachten staan welwillend tegenover deze religieuze fascistische beweging. De opvolging van deze Paus is al geregeld, er is intussen een meerderheid van kardinalen die als hondjes achter de club van opus dei lopen.

Bij de Pauskeuze, na het overlijden van de Poolse Paus, weten ze al op wie ze moeten stemmen.

Het jaar 2000 en de jaren eropvolgend, zullen de jaren worden van een herlevend fascisme, dat nu al wortels heeft in vrijwel alle landen van Europa en Noord- en Zuid-Amerika. Dus niet zo knullig als Mussolini het deed, nee, ook niet met het wapengekletter van Adolf Hitler.

Bijna geruisloos, samen met het "Onze Vader" en het "Wees Gegroet", maar door de in het uiterste geheim werkende beweging van Opus Dei. De vroomheid verhinderde niet dat de Spaanse staatskas bij het overlijden van de coudillo via Zwitserse banken overging naar Opus Dei.

Deze Paus heeft van de geniepige sekte een vast deel van de katholieke kerk gemaakt, zodat ze t.z.t. niet meer als sekte, maar als Roomse kerk kunnen optreden.

Het nieuwe fascisme is het fascisme met de rozenkrans.

Wordt het niet eens tijd dat de verontruste schrijvers over

het gezwel dat ze in boek en geschrift naar buiten brachten - notabene in katholieke kringen - gelezen worden? In feite heeft de sekte Opus Dei langs slinkse wegen de gehele Rooms-Katholieke kerk overgenomen. Zij beschikken nu over een enorm machtig instituut met diplomaten in vrijwel alle landen. Anti-fascistenwordt eens wakker!

(De katholieke historicus Michael Walsh over de geheime macht van Opus Dei, uitg. Torion-Baarn. ISBN 90 5121-207-0. De Belgische schrijfster Aster Berkhof, goot het in roman vorm, Verbluffend levensecht hoe Opus Dei de macht veroverd. Het is uitgekomen onder de treffende naam Octopus Dei. ISBN 90 5240-156-x.)

Wie betaalt?

In de maatschappij van nu is organisatie-misdaad een algemeen aanvaarde criminaliteit, dat wil zeggen, in kringen van bestuur en politiek. Eigenlijk zou bijvoorbeeld het gehele gemeentebestuur van Reimerswaal op de mat moeten komen, er is duidelijk sprake van wetsovertreden als we de Provinciale Zeeuwse Courant kunnen geloven.

Dat Provinciebesturen belastinggeld uitlenen om er aan te verdienen, bankiertje spelen is een crimineel handelen, eigenlijk zouden die provincie-bestuurders persoonlijk aansprakelijk gesteld moeten worden voor de geleden verliezen aan belastinggeld.

Bij de processen van Neurenberg tegen de nazi-kopstukken werd nergens gesproken van het leeghalen van de kassen van de bezette landen, diefstal ten behoeve van personen. Dat de Christelijke wereld een geheim verlangen heeft naar oorlog, is gelegen in de uitspraak van hun heilige Augustinus, de architect van de christelijke leer, hij vergoelijkte het oorlogsgeweld en het daarmee gepaard gaande vermoorden van de tegenstander met de uitspraak:

Wat hebben de mensen toch tegen oorlog?

dat er vele jonge mensen sterven?

Zouden ze inplaats van in hun jeugd te sterven

een lang leven vol zonden hebben,

dan is de kans op het hellevuur veel groter.

Dus wie jong sterft heeft het voordeel

geen kwaad meer te kunnen doen.

Dus is oorlog zegenrijk.

Door dat soort vrome drogredeningen was het mogelijk dat het Vaticaan ca. 30.000 reispassen kon verstrekken aan de meest misdadige oorlogsmisdadigers uit het nazi-rijk van Adolf Hitler. En nog steeds worden staatshoofden die zwaar crimineel zijn, daardoor beschermd.

Gelezen: De Anti-Fascist 1999-3

Het doet me wat als ik zo'n bericht lees over Lucas Hessels. In ons rotte nazi-gezinde land was Lucas Hessels vast burgemeester of zo iets geworden als hij op zijn knieën voor de nazi's had gelegen, of het uniform van de S.S. had gedragen, zoals onze Prins genoemd naar de heilige Bernardus.

Openbaar Ministerie
Arrondissementsparket Arnhem
Hoofdofficier van Justitie

Postadres Postbus 9032, 6800 EP Arnhem

Bezoekadres
Walburgstraat 2-4
6811 CD ARNHEM
Telefoon (026) 359 2000
Telefax (026) 359 3500

Aan: de heer mr. N.M.P. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER ZEIST

Afdeling	Staf
Kontaktpersoon	P. de Vries
Doorkiesnummer	3582
Datum	10 mei 2000
Ons kenmerk	1K287/99
Uw kenmerk	--
Bijlage(n)	--
Onderwerp	aangifte tegen de commandant T. van Loon

Bij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden.
Wilt u slechts één zaak in
uw brief behandelen.

Geachte heer Steijnen,

Bij brief van 1 mei 2000 liet u mij weten geen inhoudelijke reactie te hebben ontvangen op uw brief van 10 februari 2000. Uw brief van 10 februari 2000 is aan de behandelend officier van justitie noch aan mij voorgelegd. Ik beschouw dat als een omissie dezerzijds. Bij deze bevestig ik u de ontvangst van uw brief van 10 februari 2000.

Bij brief van 5 januari 2000 heb ik u laten weten uw nadere brieven onbeantwoord te laten, indien deze onvoldoende aanknopingspunten bevatten om een strafrechtelijk onderzoek te rechtvaardigen. Ik meen dat uw brief van 10 februari 2000, onvoldoende nieuwe aanknopingspunten bevat voor zo'n onderzoek. Hetzelfde geldt voor de inhoud van uw brief van 1 mei 2000. Ook van deze brief bevestig ik u hierbij de ontvangst, onder mededeling dat ik geen aanleiding zie een strafrechtelijk onderzoek in te stellen.

Naar ik mij bewust ben wijs ik u volstrekt ten overvloede op uw bevoegdheid u over deze beslissing te beklagen bij het gerechtshof in Arnhem.

De hoofdofficier van justitie,

J.Th. de Wit

Mr. N.M.P. Steijnen

Advocaat en Prokureur
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist
~~tel. 03424 236867~~
030-6956867

het College van PG's
t.a.v. de Procureur-Genraal mb.t.
het ressort Arnhem
de Heer Mr. J.A. Hulsenbek
Postbus 20305
2500 EH Den Haag

betreft: klacht inzake optreden Mr.
J.Th. de Wit

datum 1 mei 2000

geachte heer Hulsenbek,

Hierbij doe ik bij u mijn beklag tegen Mr. J.Th. de Wit, hoofdofficier van Justitie te Arnhem, wegens het niet afgeven van een ontvangstbevestiging, zoals dat is voorgescreven.

Gaarne ontvang ik, benevens een ontvangstbevestiging van dit schrijven, van u een reactie op deze klacht.
Het gaat om de in copie bijgaande brief.

hoogachtend,

N.M.P. Steijnen

TEL. NR.
030-2318306

JOSÉ HÖRNE
SPAR BORTH

er van Justitie van het
parket Arnhem
Th. de Wit

Mr. N.M.P. Steijnen
Advocaat en Prokureur
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist
tel. 030-6256867
030-6256867

e tegen de commandant T.
n vanwege misdrijven tegen
elijkheid

datum 1 mei 2000

lit,

Tot op heden ontvang ik van u geen inhoudelijke reactie op mijn brief van 10 februari 2000 in de bovengenoemde kwestie, noch ontvang ik van of namens u een ontvangstbevestiging.

Wat dit laatste aangaat, deel ik u mee daarmee geen genoegen te nemen. Ik zal dan ook daaromtrent mijn beklag doen te bestender plaatse en maak er tevens uitdrukkelijk aanspraak op alsnog een ontvangstbevestiging terzake van dit schrijven van 10 februari 2000 te krijgen. Naast een ontvangstbevestiging van dit onderhavige schrijven. Een en ander zoals het ook u betaamt.

Wat betreft de inhoudelijke kant van de zaak thans het volgende. Bovendien de aanvullende argumentatie van mijn brief van 10 februari 2000, waarop tot op heden een reactie uwerzijds dus is uitgebleven en die ik namens cliënten onverkort staande houdt, thans - verder aanvullend - nog het volgende.

Voor u is de zaak kennelijk zo klaar als een klontje. Voor mijn cliënten, die door toedoen en door nalaten van de Nederlandse militaire macht in Orahovac thans gedwongen onder erbarmelijke en mensonwaardige omstandigheden moeten leven, ligt dat volledig anders.

Uw -formele - motivering om geen strafrechtelijk onderzoek in te stellen, was gebouwd op de redenering dat Nederland geen strafbaarstelling van misdrijven tegen de menselijkheid in algemene zin zou kennen, buiten een oorlogssituatie om.

Zodat alleen al daarom enig nader onderzoek niet aan de orde zou kunnen zijn. Afgezien van de reeds in mijn brief van 10 februari 2000 aangegeven formele en feitelijke onjuistheid van dit standpunt, komt daar thans als argument nog het volgende bij.

Begin maart 2000 bepaalde het Gerechtshof te Amsterdam in de aangifte-kwestie tegen Bouterse, dat deze - ondanks het verlies van de Nederlandse nationaliteit bij de soevereiniteitsoverdracht - wellicht vervolgd zou kunnen worden voor folter of misdrijven tegen de menselijkheid.

Koudebergweg 55
Postbus 1
7350 AA Hoenderloo
Tel. 055-3781258
b.g.g. 026-4951058

antifascistische oud verzetsstrijders nederland
bond van anti fascisten

*Nico Steijnen
Couwenhoven 5205
3703 ER Zeist*

Hoenderloo, 15 febr. 2000,

Lieve José,

Misschien heb je in het laatste nr. van ons blad gelezen van de aangifte van het optreden, of liever gezegd, niet optreden van de Gele Rijders. De indieners daarvan hebben vergadering gehad in Amsterdam. Wij kunnen dat allemaal niet bijsloffen en dat is ook niet nodig. Henk fungeert soms als woordvoerder en schriftelijk kunnen we een en ander doen. (Mocht jij die vergaderingen willen bijwonen dan zullen ze dat altijd fijn vinden.)

De laatste vergadering, is er besloten te onderzoeken of het mogelijk zou zijn een delegatie naar Orahovac te sturen om uit eigen ervaring een verslag te maken van de toestand in Orahovac. Het plan is met een bus, of busje te gaan. Een belangrijk punt is met officiële toestemming en begeleiding. Enkele mensen hebben zich in principe al opgegeven. Ons is ook gevraagd of we iemand of een paar geschikte personen wisten. Wij hebben in de eerste plaats gedacht aan jou. Bij Toos hebben we geïnformeerd of je daarvoor weer gezond genoeg was. Dat beantwoordde ze met een blij: Ja. Zij vond je ook reuze geschikt, gezien de verslagen die je in ons blad schreef is duidelijk gebleken hoe goed je opmerkingsgave is, en je talen. De advocaat die als jurist bij de uitvoerders is, is Mr. Steijnen, Couwenhoven 5205, 3703 ER ZEIST, TEL. 030-6956867. Hij zal van jou leeftijd zijn. (die weten we van beiden niet. In ieder geval, nog jong). Voor ieder van ons is het "Nico". Wij hebben hem leren kennen bij het proces tegen het pensioen van mevr. Rost van Tonningen. En hij is onze vriend geworden. Hij heeft veel in de mars, alleen geen geld in de zak. Dat pleit voor hem.

José, als je er wat voor voelt, zou dat erg fijn zijn. Schrijf dan s.v.p. naar Nico. Dan ben je rechtstreeks bij de bron en hoeft er geen heen en weer geschrijf zijn via ons. Van deze brief krijgt hij een copie, zonder adres. Je bent vrij.

We hebben ook nog gedacht aan Pim Ligtoet. Als je hem ontmoet pols hem dan maar eens. Hart. groeten, Henk en Alie.

Mr. N.M.P. Steijnen

Advocaat en Prokureur
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist
tel. ~~030-624-6047~~
030-6256867

de Hoofdofficier van Justitie van het
Arrondissementsparket Arnhem
de Heer Mr. J. Th. de Wit
Postbus 9032
6800 EP Arnhem

betreft: aangifte tegen de commandant T.
van Loon vanwege misdrijven tegen
de menselijkheid

datum 1 mei 2000

geachte heer de Wit,

Tot op heden ontving ik van u geen inhoudelijke reactie op mijn brief van 10 februari 2000 in de bovengenoemde kwestie, noch ontving ik van of namens u een ontvangstbevestiging.

Wat dit laatste aangaat, deel ik u mee daarmee geen genoegen te nemen. Ik zal dan ook daaromtrent mijn beklag doen te bestender plaatse en maak er tevens uitdrukkelijk aanspraak op alsnog een ontvangstbevestiging terzake van dit schrijven van 10 februari 2000 te krijgen. Naast een ontvangstbevestiging van dit onderhavige schrijven. Een en ander zoals het ook u betaamt.

Wat betreft de inhoudelijke kant van de zaak thans het volgende. Benevens de aanvullende argumentatie van mijn brief van 10 februari 2000, waarop tot op heden een reactie uwerzijds dus is uitgebleven en die ik namens cliënten onverkort staande houdt, thans - verder aanvullend - nog het volgende.

Voor u is de zaak kennelijk zo klaar als een klontje. Voor mijn cliënten, die door toedoen en door nalaten van de Nederlandse militaire macht in Orahovac thans gedwongen onder erbarmelijke en mensonwaardige omstandigheden moeten leven, ligt dat volledig anders.

Uw -formele - motivering om geen strafrechtelijk onderzoek in te stellen, was gebouwd op de redenering dat Nederland geen strafbaarstelling van misdrijven tegen de menselijkheid in algemene zin zou kennen, buiten een oorlogssituatie om.

Zodat alleen al daarom enig nader onderzoek niet aan de orde zou kunnen zijn.

Afgezien van de reeds in mijn brief van 10 februari 2000 aangegeven formele en feitelijke onjuistheid van dit standpunt, komt daar thans als argument nog het volgende bij.

Begin maart 2000 bepaalde het Gerechtshof te Amsterdam in de aangifte-kwestie tegen Bouterse, dat deze - ondanks het verlies van de Nederlandse nationaliteit bij de soevereiniteitsoverdracht - wellicht vervolgd zou kunnen worden voor folter of misdrijven tegen de menselijkheid.

Daaruit blijkt dat het Hof, anders dan uw aanvankelijke standpunt, van oordeel is dat misdrijven tegen de menselijkheid niet strikt beperkt zijn tot situaties van gewapend conflict en dat Nederland wél strafbaarstelling kent van dergelijke misdrijven in algemene zin.

Ook dit zou voor u aanleiding dienen te zijn om u nogmaals op deze zaak te bezinnen, nu uw - formele - argumentatie van 5 januari 2000 in alle opzichten ondeugdelijk blijkt te zijn.

hoogachtend,

N.M.P. Steijnen

Mr. N.M.P. Steijnen

Advocaat en Procureur
Cauwenhoven 52 05
3703 ER Zeist
tel 03404 - 5 68 67

de Hoofdofficier van Justitie van het
Arrondissementsparket Arnhem
de Heer Mr. J.Th. de Wit
Postbus 9032
6800 EP Arnhem

betreft: aangifte misdrijven tegen de mense-
lijkheid, gepleegd door commandant
T. van Loon
uw brief van 5 januari 2000, kenmerk
1K287/99

datum 10 februari 2000

geachte heer de Wit,

Uw standpunt dat Nederland geen strafbaarstelling van misdrijven tegen de menselijkheid zou kennen in niet-oorlogssituaties, behoudens hetgeen is neergelegd in de Uitvoeringswet Folteringsverdrag en in de Uitvoeringswet Genocideverdrag, is natuurlijk onhoudbaar.

De recente Duitse jurisprudentie inzake de veroordelingen van voormalige Oost-Duitse grenswachten en hun politieke superieuren, die strafrechtelijk verantwoordelijk worden gehouden voor het doden of verwonden van personen die poogden de oost-Duitse grens over te komen, alsmede de jurisprudentie van het Joegoslavië Tribunaal, waarbij inmiddels verdachten werden veroordeeld voor misdrijven tegen de menselijkheid, gepleegd op momenten waarop van een feitelijke oorlogssituatie geen sprake was, tonen afdoende aan dat het strafrecht inzake misdrijven tegen de menselijkheid inmiddels onmiskenbaar zodanig is geëvolueerd dat er ook in algemene zin sprake is van strafbaarheid en strafwaardigheid - ook voor "domestic courts" - naar geschreven en ongeschreven strafrechtelijke normen van dwingend recht.

Bovendien is uw conclusie dat er in Kosovo thans geen sprake zou zijn van een oorlogssituatie snel gemaakt en - hetgeen meer zegt - bovendien geheel ongefundeerd gelaten.

In de eerste plaats is het begrip oorlog ruim en zo dient het ook te worden geïnterpreteerd. De afwezigheid van gewapende conflicten tussen geregelde leger-eenheden betekent nog allerminst dat er dan ipso facto geen oorlog meer zou zijn.

Na afloop van de Tweede Wereldoorlog is er dan ook bij de Tribunalen van Neurenber en Tokio geen enkel onderscheid gemaakt tussen misdrijven tegen de menselijkheid die door de bezettende as-mogendheden zijn bedreven tijdens de periodes dat de Duitsers, respectievelijk de Japanners in de bezette gebieden in Europa en Azië heer en meester waren en er op dat moment niet meer werd gevochten en misdrijven tegen de menselijkheid die in die tijd zijn bedreven gedurende de periodes dat er feitelijke gewapende conflicten plaatsvonden.

Uit het feit dat er thans geen gevechtshandelingen tussen geregelde legers plaatsvinden in Kosovo kan dan ook niet worden afgeleid dat er geen sprake is van oorlog. Kosovo bevindt zich daarentegen in een permanente situatie van burgeroorlog.

Daaraan is door de VN-macht geen einde gemaakt, gelet op het feit dat sinds de stationering van deze VN-macht in Kosovo ongeveer 350.000 mensen van niet-Albanese identiteit uit Kosovo zijn verdreven, ruim 850 mensen, grotendeels om etnische redenen, zijn vermoord en vele duizenden om die reden zijn verwond. Duizenden huizen zijn in die tijd om etnische redenen gebrandschat en geplunderd en tallozen zijn uit hun werk verdreven en van hun bezittingen beroofd.

Dit kwalificeren als een situatie van niet-burgeroorlog mist iedere grondslag in de feiten. Onomstotelijk en onloochenbaar voltrekt zich in Kosovo een proces van etnische zuivering zonder weerga, waarvan niet alleen de Servische bevolkingsgroep het slachtoffer is, maar permanent ook alle andere niet-Albanese bevolkingsgroepen de dupe zijn. Al deze bevolkingsgroepen, waaronder de zigeuners, Turken, Gorazi, Roemenen, Egyptenaren en noem alle volkeren die voorheen het bonte palet vormden van het multi-etnische Kosovo verder maar op, wordt thans een verder bestaan in Kosovo in deze situatie van constante burgeroorlog grondig onmogelijk gemaakt en aldus ook verder ontzegd.

Indien het al de opzet zou zijn van de NAVO-troepen die zich in Kosovo bevinden om hieraan een einde te maken, dan blijkt in ieder geval uit het onverdroten doorgaan van het etnische geweld en de etnische zuivering, dag in dag uit, dat zij daarin niet slagen.

Nog afgezien van het feit derhalve dat uw opvatting dat er slechts dan sprake zou kunnen zijn van strafbaarstelling van misdrijven tegen de menselijkheid in algemene zin in een situatie van "gewapend conflict" op zichzelf al geen steek houdt, moet bovendien de toestand in Kosovo worden betiteld als een situatie van - voortgezette - permanente burgeroorlog en mitsdien als een onmiskenbare oorlogssituatie. 350.000 ontheemden, honderden doden en duizenden verdrevenen vormen daar het schrijnende bewijs van.

Er is dus voor het OM in dezen geen enkele grond om de toetsing te beperken tot de vraag of er sprake is van strafbare feiten in de zin van de Uitvoeringswet Genocideverdrag en de Uitvoeringswet Folteringverdrag.

De dezerzijds naar voren gebrachte feiten zijn daarvoor ook te ernstig:

1. het in een getto systematisch aan allerlei vormen van ernstige bewegingsvrijheid onderworpen houden van met name de Servische bevolkingsgroep;
2. het zich schuldig maken aan een ernstige vorm van discriminatie door het maken van onderscheid naar etnische afkomst bij het opsporings- en vervolgingsbeleid en bij het opleggen van maatregelen en bevelen onder strafdreiging;
3. het zich medeplichtig maken aan het plaatsvinden van het etnische geweld tegen alle niet-Albanese minderheden door:
 - I. zich bestuurlijk te verbinden met degenen die voor dit geweld verantwoordelijk zijn;
 - II. deze bestuurlijke verbintenissen, ondanks de thans vaststaande verantwoordelijkheid van deze elementen voor de systematische moord op, mishandeling van, alle denkbare vormen van bedreiging van, alsmede voor de stelselmatige brandschatting, verwoesting, plundering, roof en wederrechtelijke toeëigening van de eigendommen en bezittingen van de getroffen bevolkingsgroepen, in stand te houden;

III. als commandant van militair gezag in het gebied en als de aangewezen autoriteit voor orde en veiligheid aldaar de hierboven genoemde misdrijven in hoge mate te gedogen en elk treffen van maatregelen tot versterken van het gezag aldaar achterwege te laten.

Een en ander conform de aangifte van 6 december 1999.

Gelet op de ernst van gebeurtenissen die zich in Kosovo voltrekken en de specifieke Nederlandse verantwoordelijkheid in een deel daarvan - het gaat om vele duizenden die permanent onderworpen zijn aan bestaansomstandigheden die een bespotting vormen voor de mensenrechten die het Nederlandse militaire gezag aldaar zou moeten handhaven - is de luchthartigheid waarmee u meent de aangifte van 7 december 1999 te kunnen afdoen ronduit verbijsterend.

Bepaald getuigend van een fundamenteel gebrek aan respect voor de meest minimale standaard van bestuurlijke en strafrechtelijke zorgvuldigheid is dan tenslotte uw impliciete aankondiging om niet meer op deze kwestie te willen terugkomen.

Ik roep u op om in elk geval deze positie te verlaten en mij, behalve een ontvangstbevestiging van dit schrijven, tevens tenminste een inhoudelijke reactie hierop te doen toekomen.

Mocht u dit desalniettemin niet van zins zijn, dan verzoek ik u dit bij uw ontvangstbevestiging duidelijk aan te geven.

Hoogachtend,

N.M.P. Steijnen

Openbaar Ministerie
Arrondissementsparket Arnhem
Hoofdofficier van Justitie

Postadres Postbus 9032, 6800 EP Arnhem

Bezoekadres
Walburgstraat 2-4
6811 CD ARNHEM
Telefoon (026) 359 2000
Telefax (026) 359 3500

Aan: De Heer mr. N.M.P. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER ZEIST

Afdeling
Kontaktpersoon
Doorkiesnummer
Datum
Ons kenmerk
Uw kenmerk
Bijlage(n)
Onderwerp

Stafbureau
P. Gollenbeek
3576
5 januari 2000
1K287/99
--
--
aangifte van misdrijven tegen de menselijkheid

Bij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden.
Wilt u slechts één zaak in
uw brief behandelen.

In uw brief van 7 december 1999 doet u aangifte van het plegen van misdrijven tegen de menselijkheid, c.q. medeplichtigheid aan misdrijven tegen de menselijkheid, door de commandant van de Nederlandse artillerie-eenheid de Gele Ridders te Orahovac in de Federale Republiek Joegoslavië.

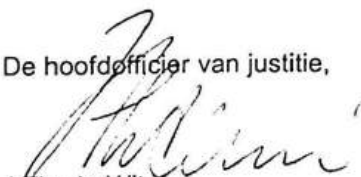
Nederland kent geen strafbaarstelling van misdrijven tegen de menselijkheid in algemene zin. Als zodanig zijn strafbaar gesteld ingevolge de Wet oorlogsstrafrecht (Wos), handelingen gepleegd in een oorlogssituatie welke gekwalificeerd kunnen worden als "schending van de wetten en gebruiken van de oorlog". In Kosovo is thans geen sprake van een gewapend conflict, dus de Wos is niet van toepassing. Buiten een oorlogssituatie zijn misdaden tegen de menselijkheid in Nederland slechts strafbaar gesteld als "foltering" als bedoeld in de Uitvoeringswet folteringverdrag en "genocide" als bedoeld in de Uitvoeringswet genocideverdrag.

Uw aangifte bevat geen aanwijzingen dat bedoelde commandant, T. van Loon, betrokken zou zijn bij het plegen van concrete strafbare feiten, zoals omschreven in de artikelen 1 en 2 van de Uitvoeringswet folteringverdrag en de Uitvoeringswet genocideverdrag.

Ik zie dan ook geen redenen een strafrechtelijk onderzoek in te stellen.

Ik behoud mij het recht voor uw eventuele nadere brieven - indien deze onvoldoende aanknopingspunten bevatten om een strafrechtelijk onderzoek te rechtvaardigen - onbeantwoord te laten.

De hoofdofficier van justitie,

J. Th. de Wit

Mr. N.M.P. Steijnen

Advocaat en Prokureur
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist
tel. 03404 - 5 68 67

de Hoofdofficier van Justitie van het
Arrondissementsparket Arnhem
de Heer Mr. J.Th. de Wit
Postbus 9032
6800 EP Arnhem

betreft: aangifte misdrijven tegen de mense-
lijkheid, gepleegd door commandant
T. van Loon

datum 10 februari 2000

uw brief van 5 januari 2000, kenmerk
1K287/99

geachte heer de Wit,

Uw standpunt dat Nederland geen strafbaarstelling van misdrijven tegen de menselijkheid zou kennen in niet-oorlogssituaties, behoudens hetgeen is neergelegd in de Uitvoeringswet Folteringsverdrag en in de Uitvoeringswet Genocideverdrag, is natuurlijk onhoudbaar.

De recente Duitse jurisprudentie inzake de veroordelingen van voormalige Oost-Duitse grenswachten en hun politieke superieuren, die strafrechtelijk verantwoordelijk worden gehouden voor het doden of verwonden van personen die poogden de oost-Duitse grens over te komen, alsmede de jurisprudentie van het Joegoslavië Tribunaal, waarbij inmiddels verdachten werden veroordeeld voor misdrijven tegen de menselijkheid, gepleegd op momenten waarop van een feitelijke oorlogssituatie geen sprake was, tonen afdoende aan dat het strafrecht inzake misdrijven tegen de menselijkheid inmiddels onmiskenbaar zodanig is geëvolueerd dat er ook in algemene zin sprake is van strafbaarheid en strafwaardigheid - ook voor "domestic courts" - naar geschreven en ongeschreven strafrechtelijke normen van dwingend recht.

Bovendien is uw conclusie dat er in Kosovo thans geen sprake zou zijn van een oorlogssituatie snel gemaakt en - hetgeen meer zegt - bovendien geheel ongefundeerd gelaten.

In de eerste plaats is het begrip oorlog ruim en zo dient het ook te worden geïnterpreteerd. De afwezigheid van gewapende conflicten tussen geregelde leger-eenheden betekent nog allerm minst dat er dan ipso facto geen oorlog meer zou zijn.

Na afloop van de Tweede Wereldoorlog is er dan ook bij de Tribunalen van Neurenber en Tokio geen enkel onderscheid gemaakt tussen misdrijven tegen de menselijkheid die door de bezettende as-mogendheden zijn bedreven tijdens de periodes dat de Duitsers, respectievelijk de Japanners in de bezette gebieden in Europa en Azië heer en meester waren en er op dat moment niet meer werd gevochten en misdrijven tegen de menselijkheid die in die tijd zijn bedreven gedurende de periodes dat er feitelijke gewapende conflicten plaatsvonden.

Uit het feit dat er thans geen gevechtshandelingen tussen geregelde legers plaatsvinden in Kosovo kan dan ook niet worden afgeleid dat er geen sprake is van oorlog.

Kosovo bevindt zich daarentegen in een permanente situatie van burgeroorlog.

Daaraan is door de VN-macht geen einde gemaakt, gelet op het feit dat sinds de stationering van deze VN-macht in Kosovo ongeveer 350.000 mensen van niet-Albanese identiteit uit Kosovo zijn verdreven, ruim 850 mensen, grotendeels om etnische redenen, zijn vermoord en vele duizenden om die reden zijn verwond. Duizenden huizen zijn in die tijd om etnische redenen gebrandschat en geplunderd en tallozen zijn uit hun werk verdreven en van hun bezittingen beroofd.

Dit kwalificeren als een situatie van niet-burgeroorlog mist iedere grondslag in de feiten. Onomstotelijk en onloochenbaar voltrekt zich in Kosovo een proces van etnische zuivering zonder weerga, waarvan niet alleen de Servische bevolkingsgroep het slachtoffer is, maar permanent ook alle andere niet-Albanese bevolkingsgroepen de dupe zijn.

Al deze bevolkingsgroepen, waaronder de zigeuners, Turken, Gorazi, Roemenen, Egyptenaren en noem alle volkeren die voorheen het bonte palet vormden van het multi-etnische Kosovo verder maar op, wordt thans een verder bestaan in Kosovo in deze situatie van constante burgeroorlog grondig onmogelijk gemaakt en aldus ook verder ontzegd.

Indien het al de opzet zou zijn van de NAVO-troepen die zich in Kosovo bevinden om hieraan een einde te maken, dan blijkt in ieder geval uit het onverdroten doorgaan van het etnische geweld en de etnische zuivering, dag in dag uit, dat zij daarin niet slagen.

Nog afgezien van het feit derhalve dat uw opvatting dat er slechts dan sprake zou kunnen zijn van strafbaarstelling van misdrijven tegen de menselijkheid in algemene zin in een situatie van "gewapend conflict" op zichzelf al geen steek houdt, moet bovendien de toestand in Kosovo worden betiteld als een situatie van - voortgezette - permanente burgeroorlog en mitsdien als een onmiskenbare oorlogssituatie. 350.000 ontheemden, honderden doden en duizenden verdrevenen vormen daar het schrijnende bewijs van.

Er is dus voor het OM in dezen geen enkele grond om de toetsing te beperken tot de vraag of er sprake is van strafbare feiten in de zin van de Uitvoeringswet Genocideverdrag en de Uitvoeringswet Folteringverdrag.

De dezerzijds naar voren gebrachte feiten zijn daarvoor ook te ernstig:

1. het in een getto systematisch aan allerlei vormen van ernstige bewegingsvrijheid onderworpen houden van met name de Servische bevolkingsgroep;
2. het zich schuldig maken aan een ernstige vorm van discriminatie door het maken van onderscheid naar etnische afkomst bij het opsporings- en vervolgingsbeleid en bij het opleggen van maatregelen en bevelen onder strafdreiging;
3. het zich medeplichtig maken aan het plaatsvinden van het etnische geweld tegen alle niet-Albanese minderheden door:
 - I. zich bestuurlijk te verbinden met degenen die voor dit geweld verantwoordelijk zijn;
 - II. deze bestuurlijke verbintenissen, ondanks de thans vaststaande verantwoordelijkheid van deze elementen voor de systematische moord op, mishandeling van, alle denkbare vormen van bedreiging van, alsmede voor de stelselmatige brandschatting, verwoesting, plundering, roof en wederrechtelijke toeëigening van de eigendommen en bezittingen van de getroffen bevolkingsgroepen, in stand te houden;

III. als commandant van militair gezag in het gebied en als de aangewezen autoriteit voor orde en veiligheid aldaar de hierboven genoemde misdrijven in hoge mate te gedogen en elk treffen van maatregelen tot versterken van het gezag aldaar achterwege te laten.

Een en ander conform de aangifte van 6 december 1999.

Gelet op de ernst van gebeurtenissen die zich in Kosovo voltrekken en de specifieke Nederlandse verantwoordelijkheid in een deel daarvan - het gaat om vele duizenden die permanent onderworpen zijn aan bestaansomstandigheden die een bespotting vormen voor de mensenrechten die het Nederlandse militaire gezag aldaar zou moeten handhaven - is de luchthartigheid waarmee u meent de aangifte van 7 december 1999 te kunnen afdoen ronduit verbijsterend.

Bepaald getuigend van een fundamenteel gebrek aan respect voor de meest minimale standaard van bestuurlijke en strafrechtelijke zorgvuldigheid is dan tenslotte uw impliciete aankondiging om niet meer op deze kwestie te willen terugkomen.

Ik roep u op om in elk geval deze positie te verlaten en mij, behalve een ontvangstbevestiging van dit schrijven, tevens tenminste een inhoudelijke reactie hierop te doen oekomen.

Nocht u dit desalniettemin niet van zins zijn, dan verzoek ik u dit bij uw ontvangstbevestiging duidelijk aan te geven.

Hoogachtend,

N.M.P. Steijnen

XXXXXXXXXX

Erik Hummels & Tiny Wiertz
Postbus 407
3700 AK Zeist

betreft: -(fact-finding mission)Orahovac
- bestemmingsplan Buitengebied Uden

7 februari 2000

Beste Erik & Tiny,

Vanuit het "kristallisatiepunt" voor acties in Amsterdam komen we met een nieuwe krant, een maandblad om "niet coustante" / "niet correcte" informatie te geven.

Met 800 abonnees is zo'n krant tegenwoordig al te doen. Ik zet me in voor werving van abonnees en hoop op jullie !
hierbij de eerste editie. Een bon voor de opgave zit erbij.

In verband met de in deze krant uitvoerig beschreven situatie in Orahovac willen we in de komende tijd een "fact finding mission" sturen naar Orahovac. Wanneer precies is nog niet bekend, maar wel zo snel mogelijk.
Dit vergezeld van een film-c.q. video-ploeg. Daarvoor worden ook juristen gezocht met benul van mensenrechten.
Is het iets voor jullie om te overwegen om mee te gaan ? Laat me dat dan even weten.

Dan de kwestie van het bestemmingsplan Buitengebied Uden.
Hoewel laat, heb ik daar toch nog wat over op te merken, want interessant genoeg ! Ik improviseer, met je welnemen, maar een eind weg:

Wat me vooral trof was de opmerking in de brief van 30 september 1999 dat als er kernwapens liggen, de Kernenergiewet van toepassing is.
Die KEW is in de kern van de zaak een "vergunningen-wet". Dat betekent dan m.i. dat als de gemeente Uden naar de KEW verwijst, daarmee impliciet wordt aangegeven dat als er kernwapens liggen, Defensie daarvoor een KEW-vergunning op voet van art. 15 KEW nodig zou hebben. Dat is trouwens, achteraf, ook logisch: het zijn per slot "splijtstoffen" conform art. 15 en het Definitie besluit Kernenergiewet (art. 1 Def. Besl.).
Als er geen KEW-vergunning is, dan zijn er twee mogelijkheden: de wet is geschonden of die vergunning is er wel, maar is in het geheim tot stand gekomen en wordt ook ultra-geheim gehouden, dan wel er liggen geen kernwapens.

Die kernwapens liggen er natuurlijk wél, dus ~~als~~ is er een geheime KEW-vergunning of de opslag gebeurt, instrijd met de KEW, zonder vergunning. Aangenomen moet worden dat het laatste het geval is, met een beroep op het Vrijstellingsbesluit landsverdediging. Maar is het dan niet zo dat niet zomaar bij Besluit de Wet opzij gezet kan worden. Tenzij de Wet daar

zelf aanknopingspunten voor geeft ? Nou zie ik in de Kernenergiewet geen enkel aanknopingspunt dat daarin de wetgever de besluitgever de mogelijkheid heeft gegeven een regeling te maken om af te wijken van art. 15 KEW. Als mijn theorie en mijn waarneming kloppen, dan zou het vrijstellingsbesluit landsverdediging (art. 2) onverbindend zijn c.q. buitentoepassing moeten blijven.

En zou dus toch gewoon een KEW-vergunning nodig zijn. Want "splijtstoffen" in de zin van art. 15 KEW zijn het in elk geval ! De enige grond waarop dan wellicht geen KEW-vergunning nodig zou kunnen zijn (toch !) zou dan een (geheim) verdrag kunnen zijn.

Het lijkt me dat je, dus waarschijnlijk anderszins kernwapens liggen (desgewenst na een WOB-procedure ontrent de eventuele aanwezigheid van een KEW-vergunning), zou kunnen eisen dat er alsnog aan art. 15 KEW wordt voldaan en er een KEW-vergunning komt, dan wel die kernwapens alsnog verwijderd worden. Nou zal in een WOB-procedure om erachter te komen of er een KEW-vergunning is, zeker een beroep worden gedaan op het Geheimhoudingsbesluit Kernenergiewet. Maar het wil er, na een vluchtige bestudering, bij mij niet in dat zelfs de vraag of er eventueel een KEW-vergunning is of niet - dus niet de inhoud maar louter de aanwezigheid van zo'n vergunning, zou (kunnen) vallen onder de gegevens die bedoeld worden in het Geheimhoudingsbesluit KEW en de regeling van 6 maart 1989 inzake toepassing Geheimhoudingsbesluit. M.I. kan wel (desnoods) de inhoud van zo'n vergunning daaronder vallen (wellicht), maar niet de vraag of er zo'n vergunning is of niet.

Daarover zou dus in het kader van de WOB uitsluitel te krijgen moeten zijn.

Ervan uitgaande dat (in een WOB-procedure blijkt dat) zo'n KEW-vergunning ontbreekt, zou dan geëist kunnen worden dat hetzij zo'n vergunning (alsnog) tot stand wordt gebracht, hetzij de kernwapens verwijderd worden. Het niet voldoen daaraan biedt dan weer mogelijkheden om de handhaving van art. 15 KEW in dit verband voor de rechter te brengen.

Dit alles is snel en al bladerend in de wet opgeschreven, dus wellicht is het onzin. Maar goed (bedoeld).

Overigens, en dit over de kwestie van (de mogelijkheid voor de gemeente Uden om)voorwaarden (te)stellen in het bestemmingsplan (brief van 13 jan.): als er geen KEW-vergunning is, dan zijn er ook geen voorwaarden in het kader van die dan non-existente KEW-vergunning, zodat jou dan ook niet kan worden tegengeworpen dat er (op jouw punten) geen voorwaarden te stellen zouden zijn in het bestemmingsplan, omdat die bestreken zouden zijn door de KEW. Dat kon je al onmogelijk worden tegengeworpen, omdat het hele gekoketteer met de Kernenergiewet al innerlijk tegenstrijdig is. Want tegelijkertijd beroept de gemeente zich immers op het Vrijstellingsbesluit Landsverdediging, dat nu juist zou bepalen dat het vergunningen-kader van dat KEW5nM juist buiten werking blijft in dit geval.

M.I. kan, althans vanuit dit gezichtspunt, niet worden volgehouden dat de gemeente geen nadere voorwaarden zou kunnen stellen in het bestemmingsplan.

hartelijke groeten,

Nico

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

Mr N.M.P. Steijnen
Advocaat en Prokureur
Couwenhoven 52-05
3703 ER ZEIST

Kenmerk : 99M374259

's-Gravenhage, 11 januari 2000

Zeer geachte heer Steijnen,

Hierbij zend ik u zoals verzocht mede een ontvangstbevestiging van uw brief d.d. 7 december 1999 inzake het optreden van de Gele Rijders in Orahovac. Uw brief is doorgezonden aan de minister van Defensie, de heer De Grave. Voor de volledigheid geef ik u het adres van het ministerie van Defensie: Postbus 20701, 2500 ES 's-Gravenhage. Ook minister van Aartsen heeft een afschrift van uw brief ontvangen.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met de meeste hoogachting,

W. Kok

Openbaar Ministerie
Arrondissementsparket Arnhem
Hoofdofficier van Justitie

Postadres Postbus 9032, 6800 EP Arnhem

Bezoekadres
Walburgstraat 2-4
6811 CD ARNHEM
Telefoon (026) 359 2000
Telefax (026) 359 3500

Aan: De Heer mr. N.M.P. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER ZEIST

Afdeling
Kontaktpersoon
Doorkiesnummer
Datum
Ons kenmerk
Uw kenmerk
Bijlage(n)
Onderwerp

Stafbureau
P. Gollenbeek
3576

5 januari 2000
1K287/99

--

--

aangifte van misdrijven tegen de menselijkheid

Bij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden.
Wilt u slechts één zaak in
uw brief behandelen.

In uw brief van 7 december 1999 doet u aangifte van het plegen van misdrijven tegen de menselijkheid, c.q. medeplichtigheid aan misdrijven tegen de menselijkheid, door de commandant van de Nederlandse artillerie-eenheid de Gele Ridders te Orahovac in de Federale Republiek Joegoslavië.

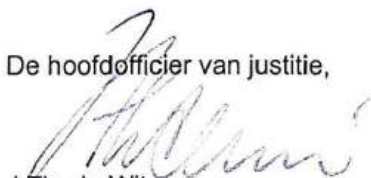
Nederland kent geen strafbaarstelling van misdrijven tegen de menselijkheid in algemene zin. Als zodanig zijn strafbaar gesteld ingevolge de Wet oorlogstrafrecht (Wos), handelingen gepleegd in een oorlogssituatie welke gekwalificeerd kunnen worden als "schending van de wetten en gebruiken van de oorlog". In Kosovo is thans geen sprake van een gewapend conflict, dus de Wos is niet van toepassing. Buiten een oorlogssituatie zijn misdaden tegen de menselijkheid in Nederland slechts strafbaar gesteld als "foltering" als bedoeld in de Uitvoeringswet folteringverdrag en "genocide" als bedoeld in de Uitvoeringswet genocideverdrag.

Uw aangifte bevat geen aanwijzingen dat bedoelde commandant, T. van Loon, betrokken zou zijn bij het plegen van concrete strafbare feiten, zoals omschreven in de artikelen 1 en 2 van de Uitvoeringswet folteringverdrag en de Uitvoeringswet genocideverdrag.

Ik zie dan ook geen redenen een strafrechtelijk onderzoek in te stellen.

Ik behoud mij het recht voor uw eventuele nadere brieven - indien deze onvoldoende aanknopingspunten bevatten om een strafrechtelijk onderzoek te rechtvaardigen - onbeantwoord te laten.

De hoofdofficier van justitie,

J.Th. de Wit

's-Gravenhage, 21 december 1999

De heer mr. N.M.P. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER ZEIST

Ons kenmerk: Def 99-258
Uw brief van: 7 december 1999

Geachte heer Steijnen,

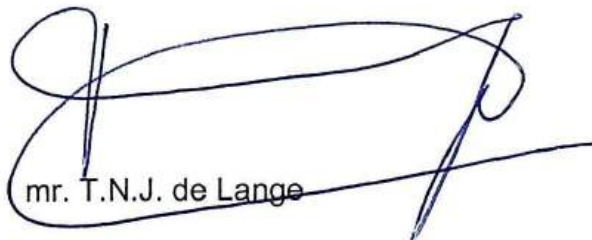
Namens de vaste commissie voor Defensie bevestig ik de goede ontvangst van uw bovenvermelde brief.

Een afschrift van uw brief is ter kennis gebracht aan de leden van de commissie en door de commissie, tijdens haar vergadering van 16 december 1999, voor kennisgeving aangenomen. Dit houdt in dat de commissie als zodanig meent op uw brief geen actie te moeten nemen. Dit laat echter onverlet dat de individuele leden van de commissie naar aanleiding van de inhoud van uw brief zelf initiatieven kunnen nemen.

Namens de commissie zeg ik u dank voor de toezending van uw brief.

Hoogachtend,

de griffier van de vaste commissie voor
Defensie,

mr. T.N.J. de Lange

TWEEDE KAMER, Postbus 20018, 2500 EA Den Haag, Commissiebureau
Internationaal Beleid, tel.: (070) 318 2019, fax: (070) 318 3435

XXXXXXXXXX
030-6956867

de heer Marzel van Dam
t.a.v. Redaktie Volkskrant
Postbus 1000 BA Amsterdam

betreft: Nederlandse medeverantwoordelijkheid
voor het lot van de niet-Albanese
bevolking in Orahovac

16 december 1999

Geachte heer van Dam,

Onze vrije, gedifferentieerde pers kleeft als bezwaar aan dat nogal eens nogal wat geluiden weggedifferentieerd worden. Zoals de bijgaande kwestie, in de vorm waarin u het ontvangt aangeboden aan alle redakties van alle Nederlandse dagbladen. Met als reactie een kollektief en sereen stilzwijgen !

U bent een van de weinigen met én een afwijkend geluid over de Kosovo-oorlog én toegang tot de media, een bijna unieke en tevens ook jaloers makende positie !

Ik heb deze schrifturen aan u toegestuurd in een gesloten envelop langs de weg van de redaktie van de Volkskrant, met als opschrift "vertrouwelijk". Zou u me willen laten weten dat u een en ander (in die vertrouwelijke staat) heeft ontvangen via een telefoontje ? Ik zou u daar zeer erkentelijk voor zijn !

hoogachtend,

N. Steijnen

6-12-99

Persverklaring

"Ze zitten in een getto, dat ga ik niet bestrijden. (...) Hun bewegingsvrijheid is beperkt, tot er weer een normale situatie is ontstaan."

Luitenant-kolonel Tony van Loon, commandant van de Nederlandse artillerie-eenheid De Gele Ridders in Orahovac, geciteerd in Trouw van 11 november 1999.

NEDERLANDSE TROEPEN IN ORAHOVAC BESCHULDIGD VAN SCHENDING VAN MENSENRECHTEN EN HET INTERNATIONAAL RECHT!

Op 7 december worden de Gele Ridders terug verwacht in Nederland uit Orahovac, Kosovo. Waarschijnlijk worden zij als helden onthaald. Maar dat zou niet terecht zijn. Vijf jaar na het debacle in Srebrenica keren er weer Nederlandse militairen terug van een vredesmissie, terwijl er beschuldigingen tegen hen worden geuit door de mensen die zij beschermd zouden hebben.

Zoals luitenant-kolonel van Loon al in een interview met Trouw van 11 november jl. toegeeft, houden de Gele Ridders de niet-Albanese bevolking van Orahovac feitelijk in een getto gevangen. Wie uit het getto wil is overgeleverd aan de genade van het UÇK. Door het weigeren van bescherming aan de niet-Albanese bevolking door de Nederlandse KFOR-troepen, overleven de meeste vluchtelingen het niet.

De bevolking is grotendeels verstoken van elektriciteit en water, voedsel is slechts in beperkte mate verkrijgbaar en er bestaat een grote kans op het uitbreken van besmettelijke ziektes, omdat ze met veel mensen op een kleine oppervlakte opgesloten zitten. Is dat het beeld van humanitair vredeswerk door Nederlandse militairen?

Als argument wordt naar voren gebracht, dat de bevolking gevangen gehouden wordt zodat de Gele Ridders kunnen bekijken of er oorlogsmisdadigers tussen zitten. In feite wordt zelfs toegegeven dat de bevolking gegijzeld wordt: "Zij weten wie het gedaan hebben, maar ze vertellen het ons niet" (Trouw, 11-11-99).

Al enige tijd proberen Servische vrouwen, die het wel gelukt zijn om naar Belgrado te vluchten, de kinderen uit het getto van Orahovac te krijgen. Elke keer worden nieuwe argumenten opgeworpen om het vertrek van de kinderen tegen te houden. Verdenken de Gele Ridders deze kinderen van oorlogsmisdaden? Of worden de kinderen als gijzelaars gebruikt tegen hun ouders en familieleden?

De opdracht van de Gele Ridders staat omschreven in resolutie 1244 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties. Het zorgen voor openbare orde en veiligheid tot internationale aanwezigheid deze taak kan overnemen.

Daar is niets van terechtgekomen. De niet-Albanese bevolkingsgroepen zijn vanaf de aankomst van de Gele Ridders het slachtoffer geweest van stelselmatige terreur en intimidatie door Albanezen. Daarbij zijn honderden gewond geraakt of gedood, mensen zijn ontvoerd, hun huizen zijn geplunderd en in brand gestoken en duizenden Serviërs en zigeuners zijn op de vlucht gedreven.

Uit recente interviews met mensen uit Orahovac komen niet alleen beschuldigen aan het adres van de Nederlands/Duitse KFOR-troepen voor het gevangen houden van de niet-Albanese bevolking, in strijd met de officiële VN-politiek, maar ook van intimidatie en zelfs diefstal bij huiszoekingen.

Eén van de laatste trieste wapenfeiten van de Gele Ridders bij hun 'vredesmissie' is het verhinderen op 3 december jl. van een ingrijpen van Italiaanse KFOR-troepen tegen Albanese terreurdaden. Italiaanse KFOR-troepen hadden een delegatie van het Patriarchaat van Pec naar Velika Hoca geëscorteerd toen zij vanuit een nabij gelegen bos schoten hoorden. Bij een poging om naar de plaats van

Balkan Vredescoalitie

Per adres:
Sloterkade 20
1058 HE Amsterdam
Telefoon 020 615 1122 - Fax 020 615 1120

Aan de deelnemers van de Balkan Vredescoalitie

Amsterdam, 10 december 1999

Beste vrienden,

Er zijn al weer enige weken verstreken sinds de oktober-bijeenkomst in Amsterdam en gezien de ontwikkelingen van de afgelopen tijd is het van belang om bijeen te komen om een ieder te informeren over de huidige stand van zaken en welke initiatieven genomen moeten worden.

De bijdragen van Cedomir Princevic en Jared Israel op 23 oktober, met name wat betreft de situatie in Orahovac, hebben zowel nationaal als internationaal geen geringe weerklank gevonden. Op diverse internationale bijeenkomsten is de mensonterende situatie als gevolg van het Duits/Nederlandse optreden tegen de niet-Albanese bevolking van Orahovac, aan de orde gekomen. Zowel in ons land, als ook daarbuiten, begint zich een beweging tegen het getto van Orahovac te ontwikkelen.

Om op een adequate manier op de ontwikkelingen te kunnen reageren hebben we een stuurgroep gevormd, die tussen de algemene bijeenkomsten van de coalitie de ontwikkelingen volgen. In de stuurgroep zitten: Paul en Tanja Magnée, Nico Steijnen, Annemiek Vermeulen, Ruza Despotovic, Hans Hupkes, Monica van Dam en Nico Varkevisser.

We willen op zondag 19 december a.s. met de gehele Coalitie bijeenkomen, met als agenda:

- * de huidige situatie m.b.t. Orahovac
- * een plan de campagne voor de komende maanden
- * de uitbreiding en versterking van de Coalitie.

De bijeenkomst is van 12.00 tot 15.00 uur en vindt plaats in het centrum LINX Internationaal, Sloterkade 20 te Amsterdam.

We hopen dat jullie in staat zijn om te komen. Indien dit niet mogelijk is laat het ons dan weten.
Met vriendelijke groet,

Nico Varkevisser

de heer Jan Beentjes
Kapteinstraat 8
2313 RN Leiden

betreft: de PC

10 december 1999

Beste Jan,

Enige tijd geleden stuurde je per e-mail Report 1 van Balkans Task Force. Ik was daarmee erg in mijn schik, omdat hieruit blijkt dat steeds weer andere VN- en andere internationale organisaties steeds weer andere cijfers hanteren over verwoestingen, slachtoffers e.d. in Kosovo.

Zodat daaruit zich in elk geval de onbetrouwbaarheid van dit "officiële" cijfermateriaal laat afleiden, als dit al niet de conclusie wettigt dat ze er gewoon op los liegen.

Voor de komende juridische akties is dat een waardevol ingrediënt.

Nu kreeg ik alleen "Report 1", daterend van 10 mei 1999. Zou je voor mij willen kijken of je ook de vervolgrapporten van de Balkans Task Force boven water kunt krijgen en zou je die dan deze kant op kunnen sturen ?

Van Roza kreeg ik verbeterde Engelse teksten, ik had geen tijd om het daar verder nog met haar over te hebben.

Als jij daar de hand in hebt gehad, wil ik je in ieder geval bedanken !

Intussen zit ik natuurlijk niet stil. In het kader van de Orahovac-kwestie zijn een aantal stukken geproduceerd. Hierbij stuur ik er je enkele.

Zodra deze kwestie minder aandacht vergt, gaan we door met de oprichting van de PC. En het RTS-proces, waarvoor Roza een prachtige servische vertaling heeft gemaakt (voor het manifest daarover dan !)

hartelijke groeten,

Nico

Tweede Kamer PvdA-fractie
Postbus 20018 2500 EA Den Haag
Bezoekadres Plein 2
Telefoon 070-3182749
Fax 070-3182797

Margaretha de Boer

Mr. N.M.P. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist

Den Haag, 09-12-99

Geachte heer Steijnen,

Hiermede bevestig ik de ontvangst van uw brief d.d. 7 december jl.

Op uw verzoek heb ik heden uw schrijven doorgezonden aan het secretariaat van de vaste kamercommissie Buitenlandse Zaken met het verzoek om voor verspreiding onder de leden van deze commissie zorg te dragen.

Met vriendelijke groet,

Margreeth de Boer

Postbus 20018
2500 EA Den Haag
tel. 070 318 30 66
fax. 070 318 36 25

Den Haag, 9 december 1999

Mr. N.M.P. Steijnen
Couwenhovenlaan 52-05
3703 ER Zeist

Geachte heer Steijnen,

Dank voor uw schrijven van 7 december jl. betreffende het optreden van de Gele Rijders in Orahovac .

Wij zullen aan deze problematiek de nodige aandacht besteden.

Met vriendelijke groet,

M. Bruinsma
Beleidsmedewerker Justitie

xxxxxxxxxx
030-6956969

Mevrouw S. Vrinds-Stajcic
Ridderstraat 44
5021 DW Tilburg

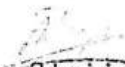
betreft: de PC

8 december 1999

Beste Smicja,

Ik hoop de naam goed te schrijven !
Het was geweldig fijn om de vertaling van u te krijgen in het Servisch !
En ook nog de adressen van de RTS ! We kunnen nu weer een stap verder komen.
Binnenkort maken we een nieuwe brief voor de RTS-medewerkers persoonlijk.
In de hoop dat zij het zullen kunnen opbrengen om mee te doen !
Intussen hebben we ook de kwestie van het optreden van de Nederlandse bezet-
tingsmacht aangekaart bij de regering en de Tweede Kamer en aanklachten hier-
tegen ingediend bij de Officier van Justitie. Het gaat hier om de mensonwaar-
dige toestand van de Serviërs in Orahovac.
Ik stuur u hiervan de stukken.
Nogmaals mijn dank voor uw hulp !

met vriendelijke groeten,

Nico Steijnen

XXXXXXX
030-6956867

Fractie SP
t.a.v. de heer H. van Bommel
Postbus 20016
2500 EA Den Haag

betreft: ontreden van de Gole Rijders in
Oranovac

7 december 1990

Beste Harry,

Hoewel ik er niet helemaal zeker van ben, meen ik te weten dat jij woordvoerder bent in defensiezaken.

Bijgaande brief, die ik ook aan de (onder) voorzitters van de commissies voor Defensie, Justitie en Buizaa stuurde, stuur ik je ter kennisname.

met vriendelijke groeten,

Nico Steijnen

xxxxxxx
030-6956867

de Hoofdofficier van Justitie
Mr. J. Th. de Wit
Postbus 9032
6800 AP Arnhem

Betreft: aangifte tegen de commandant van
de Gede Ridders T. van Loon wegens
het plegen van en medeverantwoordelijkheid
voor misdrijven tegen de menselijkheid

7 december 1979

Namens mijn cliënten doe ik hierbij aangifte tegen de commandant van de
Gede Ridders T. van Loon wegens het plegen van en medeverantwoordelijkheid
voor misdrijven tegen de menselijkheid. Ik verzoek u terzake een onderzoek
in te stellen en over te gaan tot vervolging.

Gaarne ontvang ik een ontvangstbevestiging van dit schrijven.

hoogachtend,

N.M.P. Steijnen

xxxxxxx
030-6956867

de Minister van Algemene Zaken
de heer M. Kok
Postbus 20031
2500 EA Den Haag

Over het het optreden van de Gele Ridders in
Orakovac

7 december 1999

Bijgaande brief ik de opgemelde kwestie, tevens bedoeld voor uw collega's
van Buitenlandse Zaken, van Defensie en van Justitie doe ik u hierbij namens
mijn cliënten toekomen.

Gaarne ontvang ik een ontvangsbevestiging van dit schrijven.

M.M.P. Steijnen

xxxxxxx
030-6956867

de Vaste Commissie voor Defensie
de heer drs. G. Valk

betreft: het optreden van de Cele Ridders in
Orahovac

7 december 1999

Geachte heer Valk,

Ik verzoek u de inhoud van bijgaand schrijven ter kennis te brengen van de
Commissie.

Gaarne ontvang ik een ontvangstbevestiging van dit schrijven.

hoofachtend,

M.H.P. Steijnen

xxxxxxx
030-6956867

de Vaste Commissie voor Buitenlandse
Zaken
t.o.v. mevrouw M. de Boer
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

betreft: het optreden van de Gole Ridders in
Orahovac

7 december 1988

Geachte mevrouw de Boer,

Ik verzoek u de inhoud van bijgaand schrijven ter kennis te brengen van
de Commissie.

Gaarne ontvang ik een ontvangstbevestiging van dit schrijven.

hoogachtend,

N.M.P. Steijnen

Bijgaand stuk wordt als ingezonden stuk aan uw courant aangeboden namens de Permanente Commissie inzake (Nederlandse) Oorlogsmisdrijven in Joegoslavië

mr. N.M.P. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist
tel. 030-6956867

DE BOEMERANG IS OP DE TERUGTOCHT

Humanitaire catastrofe

Het optreden van de Nederlandse Gele Rijders in Orahovac in Kosovo is uitgelopen op een humanitaire catastrofe.

Nu zij afgelost worden, laten zij het gebied waar zij de bezettingsmacht uitoefenden vrijwel geheel etnisch gezuiverd achter.

Niet alleen vele duizenden Serviërs zijn tijdens de bezettingsperiode van de Gele Rijders uit Orahovac en omgeving op de vlucht gedreven, maar ook vrijwel alle andere minderheden, waaronder vele tenminste vele honderden zigeuners. Hun huizen zijn gebrandschat, geplunderd en wederrechtelijk in beslag genomen, hun eigendommen en bezittingen geroofd of vernield. Leden van alle niet-Albanese minderheden in het gebied zijn vanaf het moment dat de Gele Rijders het gezag in het gebied overnamen stelselmatig bedreigd, mishandeld en op alle denkbare manieren geterroriseerd. Waarbij er ook velen zijn vermoord.

Teruggedrongen in een ghetto

De in de stad nog resterende Serviërs, geschat op zo'n 3000, leven teruggedrongen in een ghetto. Terwijl ze door de Gele Rijders in hoge mate in bewegingsvrijheid worden beperkt. Zoals dat in Trouw van 11 november j.l. ook openlijk door de commandant van de Gele Rijders Van Loon wordt erkend. Velen in het ghetto zijn afkomstig van andere delen van de stad. Beroofd van hun huis, hun werk, zonder inkomsten, afhankelijk van hulpverlening. Op straat kunnen zij zich nauwelijks vertonen. Buiten het ghetto wachten hen controleposten van de Gele Rijders en moord en doodslag van de kant van Albanese elementen. Zonder konvooi en militaire begeleiding kunnen zij zich niet verplaatsen en de Gele Rijders bepalen wie waar heen mogen. Dat is de realiteit vandaag de dag in Orahovac.

Een georganiseerde campagne van ethnische zuivering

Hoe afschuwelijk de onderdrukking ook wordt voorgesteld waaraan de Albanese bevolkingsgroep vóór de NAVO-oorlog onderhevig zou zijn geweest, elke objectieve waarnemer zal moeten erkennen dat de graad van dierlijkheid die thans, onder Nederlands militair gezag, jegens de niet-Albanese bevolkingsgroepen regeert, daar veelvuldig bovenuit stijgt. Geen enkel lid van de niet-Albanese bevolkingsgroepen is zij

leven zeker. Alleen al het laten horen van een andere taal op straat dan Albanees betekent een vrijwel zekere lychpartij.

Natuurlijk zou het even naïef zijn om te veronderstellen dat dit streven naar totale ethnische schoonmaak spontaan zou plaatsvinden, als het dom zou zijn om de grondslag daarin te zoeken voor in een meer dan gemiddelde racistische instelling bij de Albanese bevolkingsgroep.

Duidelijk is dat het hier gaat om een doelbewuste campagne, opgezet door het UCK, elementen van dat UCK, dan wel mantelorganisaties van deze terreurbeweging.

Racistisch geïnspireerde opstelling

Ondanks de vanuit humanitair oogpunt rampzalige toestand in Orahovac, hebben we van de Gele Rijders daar nooit een ander geluid gehoord dan dat zij "voortreffelijke resultaten" boekten, "fantastisch werk" afleverden en optraden "met een hoog professioneel gehalte". Dit althans naar hun eigen zeggen.

In het licht van der objectieve en voor een ieder manifeste realiteit van een in hoge mate ethnisch gezuiverd Orahovac zijn er dan maar twee mogelijkheden. Of ze zijn vanaf het eerste begin het spoor bijster geraakt bij het verzorgen van de eigen propaganda. Hetgeen op zich al bedenkelijk genoeg zou zijn. Maar de tweede mogelijkheid is nog veel ernstiger. Die houdt dan in dat het lot van de Servische bevolkingsgroep en andere minderheden voor de Gele Rijders geen enkel gewicht is de schaal legt. En dat als het goed gaat met de Albanese bevolkingsgroep, zonder meer wordt aangenomen dat het goed gaat.

Een opstelling die overigens niet los staat van wat door andere NAVO-militairen en -politici aan puur racistische bejegening aan de dag wordt gelegd. Iedereen heeft in het recente verleden immers kennis kunnen nemen van de interviews met Solana, Clark, Clinton, Blair, de Grave en noem ze maar op. Waarin ze allemaal de uitkomst van de NAVO-oorlog tegen Joegoslavië als een groot succes aanprezen. Allemaal klopten ze zich daarin op de borst en spraken uit dat het doel, namelijk het stoppen van de ethnische zuivering in Kosovo, toch maar bereikt was.

Blijkbaar is er sprake van een geheime consensus, waarvan het moment van totstandkomen mij is ontgaan. Die luidt: ethnische zuiveringen zijn in Kosovo alleen ethnische zuiveringen als het Albanezen betreft. Ethnische schoonmaak van alle andere bevolkingsgroepen in Kosovo doet er niet toe.

Dat is dan wel een diep racistische consensus.

Bestuurlijke samenwerking met het UCK leidt tot medeverantwoordelijkheid

Vanaf het eerste uur heeft het commando van de Gele Rijders samengewerkt met het UCK. Nog steeds vindt er brede bestuurlijke samenwerking plaats met UCK-elementen.

Diezelfde UCK-elementen zijn verantwoordelijk voor de gerichte terreur-campagne tot ethnische zuivering van het gebied van niet-Albanese bevolkingsgroepen.

Door deze nauwe bestuurlijke samenwerking met deze terreurbende zijn de Gele Rijders op zijn minst medeverantwoordelijk voor en medeschuldig aan deze etnische zuivering.

Nimmer een kik gegeven voor de nood van niet-Albanese bevolkingsgroepen

Hieraan in hoge mate medeplichtig zijn zij ook doordat zij nimmer enig signaal hebben afgegeven dat zij niet in staat waren de primaire taak die resolutie 1244 hun oplegt, namelijk om de openbare orde te handhaven, naar behoren te vervullen. Altijd gaven zij te kennen dat zij daar naar omstandigheden voortreffelijk in slaagden.

Door nooit een signaal af te geven dat zij niet in staat waren om de niet-Albanese bevolkingsgroepen die aan hen waren toevertrouwd adekwaat te beschermen en nimmer versterkingen of anderszins maatregelen te eisen, lieten zij de niet-Albanese bevolkingsgroepen vallen als bakstenen. Uiteindelijk treft de verantwoordelijkheid voor het lot van deze minderheden de Gele Rijders daarmee in hoge mate. Zij zijn daarmee rechtstreeks medeschuldig aan de misdrijven tegen de menselijkheid die jegens de niet-Albanese bevolkingsgroepen in Orahovac zijn en worden begaan.

Juridische stappen en stappen bij de politiek

Inmiddels is door een aantal organisaties in Nederland en in Joegoslavië en door een aantal personen afkomstig uit Orahovac aangifte gedaan tegen de commandant van de Gele Rijders T. van Loon bij het met oorlogsmisdaden belaste OM te Arnhem. Dit wegens medeplichtigheid aan en medeverantwoordelijkheid voor misdrijven tegen de menselijkheid waaraan de niet-Albanese minderheden in Orahovac nu al maanden onderhevig zijn. Ook zijn aanklachten tegen hem ingediend wegens zijn directe verantwoordelijkheid voor de situatie in het Servische ghetto in Orahovac.

Daarnaast zijn inmiddels van de regering en de Tweede Kamer onmiddellijke stappen geëist om aan de menonwaardige situatie in het Servische ghetto in Orahovac terstond een einde te maken, alsmede om passende maatregelen te treffen die moeten leiden tot adekwate bescherming van de minderheden in het gebied dat onder Nederlands militair gezag staat.

Wordt hieraan niet tegemoet gekomen, dan zullen namens de leden van de getroffen bevolking in Orahovac processen tot schadevergoeding tegen de Nederlandse Staat worden gestart.

Als voorlopers overigens van de komende processen tot schadevergoeding, die Joegoslavische slachtoffers van de NAVO-bombardementen thans voorbereiden tegen Nederlandse Staat, ministers, parlementariërs en betrokken militairen op persoonlijke titel. Want één ding moet duidelijk zijn: oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid mogen nooit lonen. Ook niet als degenen die voor dergelijke misdadigheid de verantwoordelijkheid dragen zichzelf tot overwinnaars hebben uitgeroepen.

namens de Permanente Commissie inzake
(Nederlandse) oorlosmisdrijven in
Joegoslavië

mr. N.M.P. Steijnen

advocaat

PERSVERKLARING

van de Permanente Commissie inzake (Nederlandse) oorlogsmisdrijven in Joegoslavië, de Balkan VredesCoalitie en de Vereniging van Anti-fascistische Oud-Verzetsstrijders; Bond van Anti-Fascisten

SERVIERS IN ORAHOVAC IN VERZET TEGEN HUN MISDADIG LOT ONDER NEDERLANDSE MILITAIRE BEZETTINGSMACHT

Permanente Commissie inzake (Nederlandse)
Oorlogsmisdrijven in Joegoslavië
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist
tel. 030-6956867

Balkan VredesCoalitie
Sloterkade 20
1058 HE Amsterdam
tel. 020-6151122

Vereniging van Anti-Fascistische Oud-Verzetsstrijders; Bond van Anti-Fascisten
Koudebergweg 55
7351 TJ Hoenderloo
tel. 055-3781258

7 december 1999

onderwerp: Aangifte bij het daarvoor bevoegde parket van het OM te Arnhem wegens verantwoordelijkheid voor en medeplichtigheid aan misdrijven tegen de menselijkheid jegens de commandant van de Gele Rijders T. van Loon vanwege het Nederlandse optreden in Orahovac.

Correspondentieadres: H. van Luttikhuizen
Koudebergweg 55
7351 TJ Hoenderloo
tel. 055-3781258

Ethnische zuiveringen onder Nederlands militair bevel naderen voltooiing

Het optreden van de Nederlandse Gele Rijders in Orahovac is catastrofaal geweest.

Zij laten een grotendeels van alle niet-Albanese elementen ethnisch gezuiverde stad achter. Waarbij de resterende Servische bevolking in een ghetto opeengepakt leeft, onderhevig aan vergaande beperkingen van hun bewegingsvrijheid.

De niet-Albanese minderheden in Orahovac staan vanaf het moment dat de Gele Rijders het gezag in stad overnamen bloot aan een voortdurende en systematische terreur van de zijde van het UCK, van elementen uit het UCK en van deze terreurbende afgeleide mantelorganisaties.

Hun huizen en andere eigendommen zijn gebrandschat, verwoest, geroofd en geplunderd en aan hen door wederrechtelijke toeëigening onttrokken.

Geweld en anarchie tegen minderheden regeren de stad.

Nederlands militair gezag verantwoordelijk en medeplichtig

Voor deze met alle mensenrechten spottende situatie is het Nederlandse militaire gezag in Orahovac deels rechtstreeks verantwoordelijk, deels is het daaraan medeplichtig.

Deze verantwoordelijk valt met name (ook) toe te rekenen aan de commandant van de Gele Rijders in Orahovac T. van Loon.

Het gaat hierbij om misdrijven tegen de menselijkheid, waarvoor commandant van Loon (ook) persoonlijk verantwoordelijk en individueel strafrechtelijk aansprakelijk is.

Mitsdien is namens de Vereniging van Anti-Fascistische Oud-Verzetssrijders; Bond van Anti-Fascisten, de Balkan Vredescoalitie en de Permanente Commissie inzake (Nederlandse) Oorlogsmisdrijven in Joegoslavië, het Woman's Humanitarian Committee in Orahovac, het Committee for National Solidarity te Belgrado, alsmede een zestal vrouwen van het Woman's Humanitarian Committee, woonachtig in Orahovac, die echter deze stad en het Servische ghetto aldaar hebben weten te ontvluchten en thans elders verblijf houden, alsmede namens Cedomir Prlincevic, wonende te Pristina, maar thans verblijvende te Belgrado, aangifte gedaan tegen commandant T. van Loon bij het inzake oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid bevoegde parket van het OM te Arnhem en wordt verzocht om tot vervolging van hem over te gaan.

Dit vanwege de rechtstreekse verantwoordelijkheid voor, dan wel medeplichtigheid aan de navolgende misdrijven tegen de menselijkheid :

1. Het, door zich in bestuurlijk opzicht te verbinden met de bandietenbende van het UCK, met leidinggevende personen daarvan en/of met daaruit gevormde mantelorganisaties, door daarmee bestuurlijke overeenkomsten te sluiten en/of andere vormen van bestuurlijke samenwerking aan te gaan, zich medeplichtig en medeschuldig maken aan de

stelselmatige en systematische vervolging en terreuruitoefening waarvan de bovenbedoelde organisatie(s) en/of personen zich jegens de niet-Albanese bevolkingsgroepen in het gebied bedienen met het oogmerk dit ethnisch te zuiveren van Servische en andere niet-Albanese bevolkingsgroepen - waarbij dit beoogde resultaat thans al vrijwel geheel bereikt is -.

2. Het, door het aangaan van en de uitoefening van de onder 1 bedoelde vormen van bestuurlijke verbintenis met (elementen van) het UCK en/of mantelorganisaties daarvan, zich medeplichtig en medeschuldig maken aan de bij de bovengenoemde stelselmatige en systematische vervolging en terreuruitoefening gepleegde vormen van systematische moord op, mishandeling van, en tevens alle denkbare vormen van systematische bedreiging van de niet-Albanese burgerbevolking in het gebied, alsmede de systematische en stelselmatige brandschatting, verwoesting, plundering, roof en wederrechtelijke toeëigening van hun eigendommen en bezittingen.
3. Het, ook geheel los van de onder 2 bedoelde vormen van bestuurlijke verbintenis met (elementen van) het UCK en/of mantelorganisaties daarvan, zich medeplichtig en medeschuldig maken aan de onder 2 genoemde misdrijven tegen de menselijkheid, door als militair gezag en als autoriteit verantwoordelijk voor orde en veiligheid in het gebied deze misdrijven in hoge mate te gedogen, dan wel, optredende als de officiële gezagsdrager in het gebied, volstrekt in gebreke te blijven daartegen op adekwate wijze op te treden en bescherming te bieden.
4. Het, door bestuurlijke verbindingen aan te gaan en te onderhouden met UCK-elementen als onder 1 en 2 aangegeven, alsmede door ook los van het sluiten van bestuurlijke verbanden met deze UCK-elementen volstrekt in gebreke blijven om als militair gezag en als autoriteit verantwoordelijk voor orde en veiligheid tot enig adequaat optreden te komen tegen de ongebreidelde systematische terreuruitoefening jegens de niet-Albanese bevolkingsgroepen, als onder 3 bedoeld, in combinatie met het feit dat dit Nederlandse militaire gezag het nimmer nodig heeft geoordeeld versterkingen te eisen, dan wel op het treffen van andere passende maatregelen aan te dringen teneinde alsnog tot een adequaat optreden te kunnen komen, zich daarmee bovendien in hoge mate medeschuldig en medeplichtig maken aan de in hun gebied plaats gevonden hebbende en nog plaatsvindende ethnische zuivering.
5. Het zich schuldig maken aan een ernstige vorm van discriminatie door het maken van onderscheid naar ethnische afkomst bij het opleggen van wetten en bevelen, met name betrekking het gedwongen inleveren van handwapens, zoals hierboven aangegeven.
6. Het zich schuldig maken aan een ernstige vorm van discriminatie door het maken van onderscheid naar ethnische afkomst bij de opsporing, vervolging en

aanhouding van vermeende oorlogsmisdadigers, zoals in de aangifte nader uiteengezet.

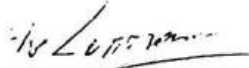
7. Het in een ghetto systematisch aan allerlei vormen van ernstige beperking van de bewegingsvrijheid onderworpen houden van met name de Servische bevolkingsgroep, zoals in de aangifte wordt aangegeven en nader wordt onderbouwd.

Zoals ook door mr. H. Verrrijn Stuart, commentator bij het Joegoslavië Tribunaal en specialiste op het gebied van internationaal humanitair recht wordt aangegeven in Trouw van 19 november 1999:

"Voor een veroordeling wegens oorlogsmisdaden is niet vereist dat de verdachten zich systematisch en op grote schaal hebben misdragen. Het kan voldoende zijn dat men erbij was, deelnam, hulp of ondersteuning bood. Aansprakelijkheid kan ook bestaan voor een nalaten in te grijpen."

De complete, meer dan 20 pagina's omvattende, tekst van de aangifte is op aanvraag verkrijgbaar bij het in de aanhef vermelde correspondentieadres.

namens de aangevers

H. van Luttikhuizen

Openbaar Ministerie
Arrondissementsparket Arnhem
Hoofdofficier van Justitie

Postadres Postbus 9032, 6800 EP Arnhem

Bezoekadres
Walburgstraat 2-4
6811 CD ARNHEM
Telefoon (026) 359 2000
Telefax (026) 359 3500

Aan: De Heer mr. N.M.P. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER ZEIST

Afdeling	Stafbureau
Kontaktpersoon	P. Gollenbeek
Doorkiesnummer	3576
Datum	5 januari 2000
Ons kenmerk	1K287/99
Uw kenmerk	--
Bijlage(n)	--
Onderwerp	aangifte van misdrijven tegen de menselijkheid

Bij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden.
Wilt u slechts één zaak in
uw brief behandelen.

In uw brief van 7 december 1999 doet u aangifte van het plegen van misdrijven tegen de menselijkheid, c.q. medeplichtigheid aan misdrijven tegen de menselijkheid, door de commandant van de Nederlandse artillerie-eenheid de Gele Ridders te Orahovac in de Federale Republiek Joegoslavië.

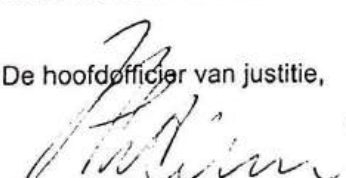
Nederland kent geen strafbaarstelling van misdrijven tegen de menselijkheid in algemene zin. Als zodanig zijn strafbaar gesteld ingevolge de Wet oorlogsstrafrecht (Wos), handelingen gepleegd in een oorlogssituatie welke gekwalificeerd kunnen worden als "schending van de wetten en gebruiken van de oorlog". In Kosovo is thans geen sprake van een gewapend conflict, dus de Wos is niet van toepassing. Buiten een oorlogssituatie zijn misdaden tegen de menselijkheid in Nederland slechts strafbaar gesteld als "foltering" als bedoeld in de Uitvoeringswet folteringverdrag en "genocide" als bedoeld in de Uitvoeringswet genocideverdrag.

Uw aangifte bevat geen aanwijzingen dat bedoelde commandant, T. van Loon, betrokken zou zijn bij het plegen van concrete strafbare feiten, zoals omschreven in de artikelen 1 en 2 van de Uitvoeringswet folteringverdrag en de Uitvoeringswet genocideverdrag.

Ik zie dan ook geen redenen een strafrechtelijk onderzoek in te stellen.

Ik behoud mij het recht voor uw eventuele nadere brieven - indien deze onvoldoende aanknopingspunten bevatten om een strafrechtelijk onderzoek te rechtvaardigen - onbeantwoord te laten.

De hoofdofficier van justitie,

J.Th. de Wit

Mr. N.M.P. Steijnen

Advocaat en Prokureur
Cauwenhoven 52 05
3703 ER Zeist
tel. 03404 - 5 68 67

de Hoofdofficier van Justitie van het
Arrondissementsparket Arnhem
de Heer Mr. J.Th. de Wit
Postbus 9032
6800 EP Arnhem

betreft: aangifte misdrijven tegen de mense-
lijkheid, gepleegd door commandant
T. van Loon

datum 10 februari 2000

uw brief van 5 januari 2000, kenmerk
1K287/99

geachte heer de Wit,

Uw standpunt dat Nederland geen strafbaarstelling van misdrijven tegen de menselijkheid zou kennen in niet-oorlogssituaties, behoudens hetgeen is neergelegd in de Uitvoeringswet Folteringsverdrag en in de Uitvoeringswet Genocideverdrag, is natuurlijk onhoudbaar.

De recente Duitse jurisprudentie inzake de veroordelingen van voormalige Oost-Duitse grenswachten en hun politieke superieuren, die strafrechtelijk verantwoordelijk worden gehouden voor het doden of verwonden van personen die poogden de oost-Duitse grens over te komen, alsmede de jurisprudentie van het Joegoslavië Tribunaal, waarbij inmiddels verdachten werden veroordeeld voor misdrijven tegen de menselijkheid, gepleegd op momenten waarop van een feitelijke oorlogssituatie geen sprake was, tonen afdoende aan dat het strafrecht inzake misdrijven tegen de menselijkheid inmiddels onmiskenbaar zodanig is geëvolueerd dat er ook in algemene zin sprake is van strafbaarheid en strafwaardigheid - ook voor "domestic courts" - naar geschreven en ongeschreven strafrechtelijke normen van dwingend recht.

Bovendien is uw conclusie dat er in Kosovo thans geen sprake zou zijn van een oorlogssituatie snel gemaakt en - hetgeen meer zegt - bovendien geheel ongefundeerd gelaten.

In de eerste plaats is het begrip oorlog ruim en zo dient het ook te worden geïnterpreteerd. De afwezigheid van gewapende conflicten tussen geregelde leger-eenheden betekent nog allerminst dat er dan ipso facto geen oorlog meer zou zijn.

Na afloop van de Tweede Wereldoorlog is er dan ook bij de Tribunalen van Neurenber en Tokio geen enkel onderscheid gemaakt tussen misdrijven tegen de menselijkheid die door de bezettende as-mogendheden zijn bedreven tijdens de periodes dat de Duitsers, respectievelijk de Japanners in de bezette gebieden in Europa en Azië heer en meester waren en er op dat moment niet meer werd gevochten en misdrijven tegen de menselijkheid die in die tijd zijn bedreven gedurende de periodes dat er feitelijke gewapende conflicten plaatsvonden.

Uit het feit dat er thans geen gevechtshandelingen tussen geregelde legers plaatsvinden in Kosovo kan dan ook niet worden afgeleid dat er geen sprake is van oorlog.

Kosovo bevindt zich daarentegen in een permanente situatie van burgeroorlog.

Daaraan is door de VN-macht geen einde gemaakt, gelet op het feit dat sinds de stationering van deze VN-macht in Kosovo ongeveer 350.000 mensen van niet-Albanese identiteit uit Kosovo zijn verdreven, ruim 850 mensen, grotendeels om etnische redenen, zijn vermoord en vele duizenden om die reden zijn verwond. Duizenden huizen zijn in die tijd om etnische redenen gebrandschat en geplunderd en tallozen zijn uit hun werk verdreven en van hun bezittingen beroofd.

Dit kwalificeren als een situatie van niet-burgeroorlog mist iedere grondslag in de feiten. Onomstotelijk en onloochenbaar voltrekt zich in Kosovo een proces van etnische zuivering zonder weerga, waarvan niet alleen de Servische bevolkingsgroep het slachtoffer is, maar permanent ook alle andere niet-Albanese bevolkingsgroepen de dupe zijn.

Al deze bevolkingsgroepen, waaronder de zigeuners, Turken, Gorazi, Roemenen, Egyptenaren en noem alle volkeren die voorheen het bonte palet vormden van het multi-etnische Kosovo verder maar op, wordt thans een verder bestaan in Kosovo in deze situatie van constante burgeroorlog grondig onmogelijk gemaakt en aldus ook verder ontzegd.

Indien het al de opzet zou zijn van de NAVO-troepen die zich in Kosovo bevinden om hieraan een einde te maken, dan blijkt in ieder geval uit het onverdroten doorgaan van het etnische geweld en de etnische zuivering, dag in dag uit, dat zij daarin niet slagen.

Nog afgezien van het feit derhalve dat uw opvatting dat er slechts dan sprake zou kunnen zijn van strafbaarstelling van misdrijven tegen de menselijkheid in algemene zin in een situatie van "gewapend conflict" op zichzelf al geen steek houdt, moet bovendien de toestand in Kosovo worden betiteld als een situatie van - voortgezette - permanente burgeroorlog en mitsdien als een onmiskenbare oorlogssituatie. 350.000 ontheemden, honderden doden en duizenden verdrevenen vormen daar het schrijnende bewijs van.

Er is dus voor het OM in dezen geen enkele grond om de toetsing te beperken tot de vraag of er sprake is van strafbare feiten in de zin van de Uitvoeringswet Genocideverdrag en de Uitvoeringswet Folteringverdrag.

De dezerzijds naar voren gebrachte feiten zijn daarvoor ook te ernstig:

1. het in een getto systematisch aan allerlei vormen van ernstige bewegingsvrijheid onderworpen houden van met name de Servische bevolkingsgroep;
2. het zich schuldig maken aan een ernstige vorm van discriminatie door het maken van onderscheid naar etnische afkomst bij het opsporings- en vervolgingsbeleid en bij het opleggen van maatregelen en bevelen onder strafdreiging;
3. het zich medeplichtig maken aan het plaatsvinden van het etnische geweld tegen alle niet-Albanese minderheden door:
 - I. zich bestuurlijk te verbinden met degenen die voor dit geweld verantwoordelijk zijn;
 - II. deze bestuurlijke verbintenissen, ondanks de thans vaststaande verantwoordelijkheid van deze elementen voor de systematische moord op, mishandeling van, alle denkbare vormen van bedreiging van, alsmede voor de stelselmatige brandschatting, verwoesting, plundering, roof en wederrechtelijke toeëigening van de eigendommen en bezittingen van de getroffen bevolkingsgroepen, in stand te houden;

III. als commandant van militair gezag in het gebied en als de aangewezen autoriteit voor orde en veiligheid aldaar de hierboven genoemde misdrijven in hoge mate te gedogen en elk treffen van maatregelen tot versterken van het gezag aldaar achterwege te laten.

Een en ander conform de aangifte van 6 december 1999.

Gelet op de ernst van gebeurtenissen die zich in Kosovo voltrekken en de specifieke Nederlandse verantwoordelijkheid in een deel daarvan - het gaat om vele duizenden die permanent onderworpen zijn aan bestaansomstandigheden die een bespotting vormen voor de mensenrechten die het Nederlandse militaire gezag aldaar zou moeten handhaven - is de luchthartigheid waarmee u meent de aangifte van 7 december 1999 te kunnen afdoen ronduit verbijsterend.

Bepaald getuigend van een fundamenteel gebrek aan respect voor de meest minimale standaard van bestuurlijke en strafrechtelijke zorgvuldigheid is dan tenslotte uw impliciete aankondiging om niet meer op deze kwestie te willen terugkomen.

Ik roep u op om in elk geval deze positie te verlaten en mij, behalve een ontvangstbevestiging van dit schrijven, tevens tenminste een inhoudelijke reactie hierop te doen toekomen.

Mocht u dit desalniettemin niet van zins zijn, dan verzoek ik u dit bij uw ontvangstbevestiging duidelijk aan te geven.

Hoogachtend,

N.M.P. Steijnen

"Ze zitten in een getto, dat ga ik niet bestrijden. (...) Hun bewegingsvrijheid is beperkt, tot er weer een normale situatie is ontstaan."

Luitenant-kolonel Tony van Loon, commandant van de Nederlandse artillerie-eenheid de Gele Ridders in Orahovac, geciteerd in Trouw van 11 november 1999.

Zolang er een getto is, kan er geen normale situatie ontstaan!

Ik steun de eisen van het steuncomité **VROUWEN ORAHOVAC**

1. Een onafhankelijk onderzoek naar de rol van de Nederlandse militairen in Orahovac, liefst in de vorm van een parlementaire enquête.
2. Hulp van de Nederlandse regering aan niet-Albanese bewoners van het getto in Orahovac en aan de vluchtelingen die Orahovac ontvlucht zijn.

Naam: _____

Adres: _____

Postcode/Woonplaats: _____

Handtekening: _____

☐ Stuur u mij de map met uitgebreide informatie.
(prijs fl. 5.00 + portokosten)
Hiervoor ontvang ik een acceptgiro.

☐ Stuur u de brief + kaart ook naar:

Naam: _____

Adres: _____

Postcode/Woonplaats: _____

Naam: _____

Adres: _____

Postcode/Woonplaats: _____

Naam: _____

Adres: _____

Postcode/Woonplaats: _____

**U kunt deze actie financieel ondersteunen door
uw bijdrage over te maken op giro 12280 t.n.v.
Stichting Nederland Joegoslavië, Amsterdam
o.v.v. VROUWEN ORAHOVAC**

plak
hier een
postzegel

steuncomité
VROUWEN ORAHOVAC

per adres:
Sloterkade 20

1058 HE Amsterdam

Balkan VredesCoalitie
Sloterkade 20
1058 HE Amsterdam
tel. 020-6151122
fax 020-6151120

Permanente Commissie
inzake (Nederlandse)
oorlogsmisdrijven in
Joegoslavië (PC)
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist
tel. 030-6956867

"Ze zitten in een getto, dat
ga ik niet bestrijden. (...)
Hun bewegingsvrijheid is
beperkt, tot er weer een
normale situatie is
ontstaan."

- luitenant-kolonel Tony van
Loon, commandant van
Nederlandse artillerie-
eenheid de Gele Rijders in
Orahovac, geciteerd in Trouw
van 11 november 1999.

6 december 1999

Aan de Hoofdofficier van Justitie
Mr. J. Th. de Wit
Postbus 9032
6800 EP ARNHEM

Namens

1. de Permanente Commissie inzake (Nederlandse)
Oorlogsmisdrijven in Joegoslavië te Zeist
2. de Balkan VredesCoalitie te Amsterdam
3. de Vereniging van Anti-Fascistische Oud-Verzetsstrijders;
Bond van Anti-Fascisten te Hoenderloo
4. het Woman's Humanitarian Committee te Orahovac, Federale
Republiek Joegoslavië
5. het Committee for National Solidarity te Belgrado, Federale
Republiek Joegoslavië
6. Jela Jovanovic te Belgrado, secretaris van het
laatstgenoemde comité op persoonlijke titel

en de volgende personen van het Woman's Humanitarian Committee te Orahovac , wonende te Orahovac, doch thans elders verblijvende, eveneens op persoonlijke titel:

7. Zorica Simic, thans verblijvende te Belgrado

8. Biljana Lambulic, thans verblijvende in Podgoricu, Federale Republiek Joegoslavië

9. Slavica Krstic, thans verblijvende in Jagodinu, Federale Republiek Joegoslavië

10. Olivera Simic, thans verblijvende in Belgrado

11. Biljana Simic, thans verblijvende te Belgrado

12. Natasa Grkovic, thans verblijvende te Belgrado, alsmede

13. Cedomir Prlincevic, wonende te Pristina en thans verblijvende in Belgrado,

doe ik hierbij aangifte van het plegen van misdrijven tegen de menselijkheid, c.q. medeplichtigheid aan misdrijven tegen de menselijkheid, door de commandant van de Nederlandse artillerie-eenheid de Gele Ridders te Orahovac in de Federale Republiek Joegoslavië.

Een Nederlandse militaire eenheid oefent thans al geruime tijd de feitelijke macht en het gezag uit in het gebied rond Orahovac in de Servische provincie Kosovo. Formeel gebeurt dit onder het rechtsmacht van UNMIK.

Voortdurende schending van resolutie 1244(1999)

Vanaf het eerste begin van de bezetting is deze Nederlandse militaire eenheid, die de verantwoordelijkheid op zich heeft genomen om recht en orde te handhaven in haar gebied **stelselmatig** in gebreke gebleven bij het bieden van zelfs maar de meest minimale veiligheid aan niet-Albanese bevolkingsgroepen in het gebied waar zij de macht uitoefent.

Dit is fundamenteel in strijd met resolutie 1244 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, die de macht die in het gebied is gestationeerd als verantwoordelijkheid opdraagt:

"9. Decides that the responsibilities of the international security presence to be deployed and acting in Kosovo will include:

(a) Deterring renewed hostilities (...).

(d) Ensuring public safety and order until the international presence can take responsibility for this task."

Met betrekking tot de niet-Albanese bevolkingsgroepen in het gebied waar de Nederlandse militaire eenheid het gezag uitoefent is van enige vorm van **public safety** al vanaf het allereerste begin in het geheel niets terecht gekomen.

De niet-Albanese bevolkingsgroepen in het gebied onder Nederlandse militaire verantwoordelijkheid zijn daarentegen vanaf het eerste moment van de bezetting zonder onderbreking onderhevig aan een stelselmatige en niet aflatende terreur en intimidatie van de zijde van Albanese elementen.

Honderden niet-Albanese burgers zijn daarbij gewond en een aantal van hen is daarbij gedood of ontvoerd, hun huizen zijn gebrandschat en geplunderd. Meer duizend Serviërs en eveneens meer dan duizend Roma zijn daarbij op de vlucht gedreven.

Ethnische bevooroordeeldheid vanwege Srebrenica

Vanaf het allereerste begin probeerde Nederland op haar beurt het militaire optreden te verkopen als een grote succes-story, na de zogenaamde blamage in Srebrenica. Commandant van Loon begon al te roepen dat het optreden "een groot succes" was op de dag dat de Nederlandse troepen zich in Orahovac installeerden. (Trouw, 15 juni 1999)

Op 16 juni 1999 marcheerden eenheden van het UCK ongehinderd de stad in. Trouw berichtte hierover op 17 juni 1999:

"ORAHOVAC - In de Zuid-Kosovaarse stad Orahovac is de spanning gisteren opgelopen door de toevloed van enkele honderden strijders van het Kosovo Bevrijdingsleger. Vierduizend Serviërs hebben zich doodsbang samengetrokken in een stadswijk."

Op 17 juni 1999 berichtte Trouw onder de kop "Gele Rijders aan de wandel met UCK":

"In Orahovac is de situatie gespannen. Honderden UCK-strijders zijn de stad binnengekomen. In de Servische wijk zitten vierduizend Serviërs opengepakt, doodsbenauwd. Gele Rijders-commandant Van Loon bezocht gisteren de wijk samen met UCK-hoofdman Skender Hoxha, pistool aan de gordel.
(...)

Over deze bandiet Hoxha vermeldt hetzelfde artikel nog:

"De UCK-voorman was woensdagavond minder diplomatiek. Toen beschuldigde hij de Serviërs ervan zeker duizend mensen te hebben vermoord in de regio. Hij waarschuwde dat "degenen die geen schoon geweten hebben, grote risico's lopen als ze vluchten". Er zou een lijst van verdachten zijn. Volgens Hoxha wil het UCK deze overdragen aan het Joegoslavië-Tribunaal. De Gele Rijders zullen niet actief vermeende oorlogsmisdadigers opsporen voor het Tribunaal, zegt Bos."

Ritmeester Bos is een inlichtingen-officier van de Gele Rijders.

Voortzetting van de al ingezette cordiale samenwerking met de UCK-terroristen

Naar al spoedig duidelijk werd, was dat laatste een leugen en is de inlichtingen-sectie van deze Nederlandse eenheid onmiddellijk begonnen met het voorbereiden van opsporing en arrestatie van vermeende Servische oorlogsmisdadigers, conform de lijst van het UCK.

Internet-bronnen berichtten op 19 juni 1999:

"In Orahovac, 10 kilometers west of Prizren, some 3.000 Serb civilians who had stayed in the Albanian-majority town were terrified on Friday by the presence of KLA fighters.

Huddled in the little Serb quarter, they would not even venture out to go to the market and insisted on being accompanied by a German soldier to go and look for some items they had forgotten in the city centre.

"There are KLA roadblocks everywhere. As soon as the Germans turn their backs they fire at us to frighten us and they kidnap us", said a trembling Dana Denic, 63.

"They must all made to turn in their arms".

De Volkskrant berichtte op 19 juni 1999:

"In Orahovac en omgeving - waar de Nederlandse Gele Rijders zijn gestationeerd - zijn volgens het oafhankelijke Joegoslavische persbureau Beta veel Serviërs gewapenderhand uit hun woningen verdreven. Ook zouden zij door de rebellen zijn beroofd."

Aan welke kant de leiding van de Nederlandse eenheid zich opstelt, bleek toen nota bene de persdienst van KFOR zelf op 20 juni 199 melding maakte van het gebrek dat de ingesloten Servische bevolkingsgroep leed.

Trouw meldde op 21 juni 1999:

"Het Rode Kruis is met vier vrachtwagens levensmiddelen en Servische hulpverleners op weg naar de "hongerende" Serviërs. (...) "De Serviërs maken er een drama van, maar als er iemand recht heeft op drama zijn het de Albanen. Op het plein in Orahovac staat het vol met Duitse en Nederlandse Kfor-militairen en ook de Serviërs kunnen daar boodschappen doen. Niemand wordt onder de ogen van mijn mannen in elkaar geslagen", aldus een briesende Van Loon."

Van Loon is commandant van de eenheid Gele Rijders.

Nee, onder de ogen van de Nederlandse militairen zal niemand in elkaar worden geslagen!

Dergelijke uitspraken tekenen de Nederlandse leiding. Die zich kennelijk van de - al dan niet zelf gekozen - opdracht heeft voorzien om, anders dan in Srebrenica, niet voor Serven-vriend te kunnen worden versleten.

Als het met de Albanese bevolkingsgroep goed gaat, gaat het goed - andere bevolkingsgroepen tellen niet mee

Trouw liet op 29 juni 1999 en opgewekte voorlichter Bos van de Gele Rijders aan het woord, die de sfeer in Orahovac omschreef als "naar omstandigheden gemoedelijk".

"Weliswaar heerst in de Servische wijk, waar nog ruim drieduizend Serviërs zitten, nog wel angst", aldus Bos. Maar, zo voegt hij er hoopvol aan toe:

"Ik denk dat een paar honderd Serviërs uiteindelijk toch wel zal vluchten. Sommigen hebben daar belang bij omdat ze iets op hun kerfstok hebben. Wij zullen diegenen die willen vluchten, escorteren. Maar we zullen proberen de verdachten van oorlogsmisdaden er uit te pikken."

Tot zover Trouw van 29 juni 1999.

De Nederlandse legerleiding brengt hier met ongehoorde brutaliteit haar opvatting jegens de aan haar gezag toevertrouwde Servische bevolkingsgroep naar buiten: we arresteren er een aantal, zodra ze het ghetto willen verlaten en wat de rest betreft, opgerot staat netjes !

Hoe gemoedelijk die sfeer in Orahovac op dat moment was, wordt door het Algemeen Dagblad van 2 juli 1999 als volgt weergegeven:

"Buiten het prikkeldraad is de situatie nog steeds verre van rustig. Serviërs en Albanezen schieten elkaar bijna onder de ogen van de KFOR-troepen dood, plunderen huizen, verkrachten vrouwen en weigeren soms hun wapens af te geven."

Wat hier werd voorgesteld als een pariteit van gewelddadigheid tussen de twee genoemde bevolkingsgroepen - impliciet excuserend bedoeld, want waar er twee kijden hebben er immers twee schuld ! -, was in de realiteit van het na-oorlogse Kosovo ook eind juni 1999 natuurlijk een eenzijdige geweldsuitbarsting richting Serviërs. Maar de boodschap is helder: het moorden, plunderen en brandschatten ging onverdroten door.

Deze houding van de Nederlandse militaire eenheid in Orahovac jegens de Servische bevolkingsgroep vormt als het ware een weerspiegeling van de houding van de hoogste Nederlandse politieke en diplomatieke vertegenwoordigers.

Zo reageerde de toenmalige Nederlandse vertegenwoordiger in de Veiligheidsraad Van Walsum in een vraaggesprek met de NRC van 18 september 1999 aldus:

"Gaan de Russische troepen zich eindelijk coöperatief opstellen in Kosovo ? En hoe moet in dit verband het recente doodschieten van Serviërs door Russen worden gezien ?

"Als coöperatief opstellen", grijnst een diplomaat bij wijze van kantoorgrap. Van Walsum grijnst mee."

Let wel, Van Walsum maakte zich hier mede vrolijk over het doodschieten van Serviërs in zijn functie als officiële Nederlandse vertegenwoordiger in de Veiligheidsraad.

De collectieve anti-Servische ploertigheid die Nederlandse functionarissen aan de dag leggen, kreeg in dit optreden van de Nederlandse vertegenwoordiger in het hoogste bestuurlijke orgaan van de wereld zijn bekroning.

De ontwikkeling van de Servische wijk tot een ghetto

Terwijl Gele Rijders-commandant Van Loon maar bleef reppen van "grote sucsessen" die de Nederlandse eenheid in Orahovac behaalde en hoog bleef opgeven van zogenaamde glanzende resultaten van het vrede stichtende werk van zijn eenheid, die "op buitengewoon professionele wijze" haar taken zou uitvoeren, werd de Servische stadswijk intussen steeds meer een afschuwelijk ghetto.

Terwijl de Gele Rijders het UCK overal elders in de stad vrij spel boden.

Met name ook in Orahovac leidde dit tot systematische verwoesting en plundering van Servische huizen, waartegen ieder optreden van de Nederlandse eenheid uitbleef.

Half juli 1999 bracht het Hoge Commissariaat voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties hierover zijn bezorgdheid tot uitdrukking.

Trouw van 17 juli 1999 berichtte daaromtrent:

"Het Hoge Commissariaat voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties is bezorgd over het toenemend aantal gewelddadige incidenten tegen Serviërs in Kosovo. Het gaat om moord, ontvoering en het verjagen van Servische Kosovaren door ethnische Albanezen. Tevens lijkt er volgens de VN sprake van een "systematische" verbranding van huizen van Serviërs, met name in de steden Prizren en Orahovac, waar de Gele Rijders zijn gestationeerd".

Maar volgens de mannen met die vreemde mutsen met die idiote kwastjes eraan ging het allemaal geweldig, zo luidde hun voortdurend getrompetter.

Gedwongen ontwapening in het ghetto in enkele dagen - ongelijke behandeling ten opzichte van het UCK

Op 21 juni 1999 sloten de NAVO en het UCK een akkoord over demilitarisering van het UCK.

De toenmalige bevelhebber van KFOR, de Britse generaal Jackson, kwam met Hashim Thaci, de politiek leider van de UCK-terroristen, overeen dat zij binnen dertig dagen alle zware wapens - uitgezonderd handvuurwapens - zouden inleveren en depots. Binnen negentig dagen zouden zij zich niet langer als UCK mogen manifesteren.

Natuurlijk was de inlevering van wapens door het UCK die daarop volgde maar symbolisch.

Niettemin betoonde generaal Jackson zich een maand later "tevreden" en noemde hij de resultaten "bemoedigend", aldus de NRC van 23 juli 1999. Die daaraan toevoegde:

"Ondanks die dagelijkse schendingen uitte Jackson zich gisteren tevreden. "Ik voel me bemoedigd door de hoeveelheid wapens die de afgelopen dagen is ingeleverd".

(...)

Het UCK hoefde per gisteren nog niet alle wapens te hebben ingeleverd. De volledige ontwapening moet pas op 19 september zijn voltooid. Gisteren moest het zware wapens met een kaliber van meer dan 12.7 millimeter, anti-tankwapens, luchtdoelgeschut, mijnen, granaten en explosieven hebben overhandigd, plus dertig procent van de lichte wapens."

Uit een geheel ander vaatje werd er getapt door de Nederlandse militairen jegens de Serviërs in het ghetto van Orahovac. Eind augustus 1999 werden plotseling pamfletten opgehangen in de Servische wijk, waarin van de Servische bevolkingsgroep werd geëist dat zij binnen enkele dagen al hun wapens, ook de lichte handwapens, zouden inleveren. De Volkskrant van 23 augustus 1999 meldde daarbij:

"De NAVO-troepen hadden gedreigd zondag in de Servische wijk van de stad huis-aan-huis te gaan zoeken naar verboden wapens."

En Metro van 23 augustus 1999 meldde:

"Serviërs in Orahovac leveren massaal hun wapens in bij de militairen van de Gele Rijders. De Nederlanders hadden via posters opgeroepen om het wapentuig vrijwillig af te geven. Wie dat niet doet wordt gearresteerd."

Werd dus met het UCK onderhandeld over het inleveren van hun wapens en werd aan deze terroristen de facto volop de gelegenheid gelaten om grote hoeveelheden wapens achter te houden, de Servische bevolkingsgroep werd geen enkele keus gelaten. Zij werd eenvoudig gesommeerd om binnen enkele dagen alle handwapens in te leveren. Op straffe van een onderzoek huis-aan-huis en arrestatie indien nog wapens zouden worden aangetroffen.

Voor hen bestond geen andere mogelijkheid dan onmiddellijk op het eerste bevel van de Nederlandse bezettingsmacht hun wapens daadwerkelijk in te leveren, hetgeen dan ook massaal gebeurde.

De ongelijke positie waarin zij ten opzichte van hun belagers van het UCK toch al verkeerden, werd daarmee nog versterkt en hun kwetsbaarheid voor terreur aan aanslagen van die kant werd daardoor nog vergroot. Evenals hun afhankelijkheid van hun Nederlandse "beschermers"

Nederlandse jacht op Servische vermeende oorlogsmisdadigers

Inmiddels werden al met een zekere regelmaat Serviërs uit het ghetto door de Nederlanders opgepakt als vermeende oorlogsmisdadigers.

Begin juli 1999 waren dat er zes geweest en eind juli nog eens vier. Eind augustus 1999 nog eens drie, waaronder de voormalige burgemeester van Orahovac, Andjelko Kolasinac. En eind september 1999 werd opnieuw melding gemaakt van arrestatie van ditmaal vier Serviërs.

Al deze arrestaties vonden plaats op eigen initiatief van de Gele Rijders, na verkregen toestemming van het VN-bestuur van Kosovo.

Volgens eigen opgave hebben zij in thans in totaal elf Serviërs gearresteerd op verdenking van oorlogsmisdaden.

De Gele Rijders, die kennelijk, na wat wordt gevoeld als de deblache van Srebrenica, er op uit zijn het Nederlandse blazoën weer op te poetsen door zo hard mogelijk tegen de Serviërs op te treden, hebben een inlichtingen-sectie die als volgt te werk gaat.

Indien er twee onafhankelijke verklaringen van Albanese Kosovaren zijn, die iemand beschuldigen van oorlogsmisdrijven, dan is dat, mits er ook nog sprake is van aanvullend materiaal, voldoende om die persoon als verdachte aan te merken.

Gelet op het hoge Oude Pekela-gehalte van veel verklaringen omtrent massamoorden, dat nu wel onmiskenbaar is gebleken, kan op basis van dit concept dus nog tot in een verre toekomst een schier eindeloze stroom van Servische verdachten van oorlogsmisdrijven gecreëerd worden.

Het UCK hoeft immers niets anders te doen dan voor twee onafhankelijke verklaringen te zorgen en nog wat aanvullend materiaal en klaar is Kees: weer een Serviër wordt door de Nederlandse militairen als oorlogsmisdadiger aangemerkt.

Hoezeer ook een groot deel van de verhalen over Servische gruwelijkheden achteraf uit de lucht gegrepen blijkt te zijn - in plaats van de honderdduizend Albanese burgerslachtoffers, waarvan op basis van Albanese getuigenverklaringen werd uitgegaan, blijken erin Kosovo in totaal slechts tweeduizend doden te zijn gevallen -, de zelfbenoemde Sherlock Holmes van de inlichtingensectie van de Gele Rijders, kapitein Chris Brouns, gelooft niettemin nog steeds maar al te graag wat het UCK hem vertelt.

In Elsevier van 13 november 1999 wordt hij als volgt geciteerd:

"Ik acht het niet uitgesloten dat er geknoeid is - niks is uitgesloten - maar het lijkt me zeer twijfelachtig. Naar ons idee is 90 procent van de dingen hier voorgevallen zoals de mensen het vertellen."

De zelfbenoemde speurneuzen van de Gele Rijders matchen er flink op los, zo blijkt voorts uit dit Elsevier-artikel:

"De inlichtingensectie van de Gele Rijders heeft een uitputtende database samengesteld over de oorlogsmisdaden in de sector. Meer dan 2000 namen zitten er in de computer, verdachten, maar ook getuigen en familieleden."

Aldus houdt dit Nederlandse legeronderdeel zich druk bezig met een taak waar het niet voor is ingehuurd en waar het ook niet competent voor is.

Namelijk het verrichten van recherche-werk, het doen van opsporing en het verrichten van arrestaties inzake uitsluitend door hen vermeende oorlogsmisdrijven.

Ethniciteit bij opsporing van oorlogsmisdadigers door de Nederlandse militairen

Volledig falend - en tot nu toe ook gefaald hebbend - in hun op basis van Veiligheidsraadsresolutie 1244 primaire taak om de verschillende bevolkingsgroepen veiligheid te bieden, hebben zij zich daarentegen gestort op eigen recherche naar vermeende oorlogsmisdadigers.

En dat dan nog alleen van Servische vermeende oorlogsmisdadigers. Hun mogelijke prooien in het Servische ghetto angstvallig bewakend.

Om oorlogsmisdadigers van UCK-kant bekommeren zij zich daarbij niet. Terwijl maar al te zeer bekend is dat juist in het gebied van Orahovac vaak verbitterd is gevochten tussen Servisch eenheden en eenheden van het UCK, waarbij over en weer wreedheden zijn begaan.

Dat was niet alleen in de periode van eind maart tot begin juni 1999 het geval, toen de NAVO-agressie plaatsvond. Maar ook al in juli 1998, toen het UCK in het offensief ging en kortstondig Orahovac innam.

Veel Serviërs zijn gedurende de korte periode dat het UCK toen de baas was in Orahovac verdwenen en een aantal Servische burgers is toen vermoord.

Amnesty International heeft hier eertijds rapport over uitgebracht.

Uit dit rapport over de gevechten en de excessen over en weer wordt hier het volgende ontleend:

I. The fight for Orahovac, 17-21 July

By mid-July, generalized armed activity was occurring across large parts of Kosovo. The KLA was estimated to be in de facto control of up to a third of the province's territory. The KLA was attacking targets (1), and engaging Serbian police forces and ad hoc Serb communal self-defence groups in armed clashes, across a wide area of central Kosovo westwards and southwards from just outside the capital, Pristina (Prishtina in Albanian), as far as the Albanian border.

(1) Apparent KLA tactics included seeking to seize control of or disrupt traffic along key roads, seize and thereby render inoperative key industrial installations (such as the Belacevac open-cast mine near Pristina, held by the KLA from the end of June to mid-July), and attack police stations and police patrols. Civilians from all ethnic groups were also being targeted individually or in small groups by the KLA, including being forced from their homes (Serb villagers in particular), abducted and unlawfully killed - see for example the cases cited in A Human Rights Crisis in Kosovo Province, Series B Document #2: "Disappeared" and "missing" persons - the hidden victims of conflict, AI Index; EUR 70/57/98

Serbian police continued attacks on KLA targets and supply lines, as well as indiscriminate attacks on Albanian-populated villages evidently aimed at emptying the population from areas where the KLA was active and from areas bordering main roads and supply lines.

Although operating close to, and in some cases effectively controlling the countryside outside a number of key towns, as well as rendering major roads in large areas of impassable, the KLA had not up to this time taken control of any significant population centre.

On 17 July the KLA attempted to seize Orahovac (Rahovec in Albanian). A picturesque town with a peacetime population of some 20.000 - estimated to be 80 percent Albanian, the remainder a mix of Turks, Slavic Muslims, Roma and Montenegrins as well as Serbs - it is distinctive for its narrow cobblestone streets and closely packed stone-roofed houses. Located 60 km southwest of Pristina, Orahovac is on the southern edge of a swathe of territory at that time controlled by the KLA, and control of the town was described by observers as key to a supply route to the nearby small town of Malisevo (Malisheva), the temporarily KLA "military Headquarters" (the KLA also subsequently lost control of Malisevo to Serbian police forces on 28 July --see below).

There are no outside observers to events at Orahovac as they unfolded from 17 July until journalists and humanitarian aid workers were allowed to enter the town on the afternoon of 21 July, after the fighting had subsided. What can be deduced from accounts taken afterwards is that on the afternoon of 17 July KLA fighters, having taken positions in or near the surrounding villages, entered Orahovac apparently from several directions and launched an assault on the police station and government offices in the centre of town. Serbian police and Yugoslav military reinforcements were brought in the following day to try to relieve the besieged police station and expel the KLA."

(...)

It has so far proved impossible to determine exactly how many people died at Orahovac.

(...)

Police and local people reportedly cleared the streets of dead bodies on 21 July, but in the following days bodies were still found lying inside buildings, and in courtyards and gardens of homes.

(...)

Voorts beschrijft dit rapport nog dat de eerste delegatie van de UNHCR die Orahovac op 21 juli 1998 binnentrok een groep van 43 zwaar getraumatiseerde, verwaarloosde Servische vluchtelingen aantrof, afkomstig uit Kroatië. Merendeels oude en hulpbehoevende mensen, die in een zodanige toestand verkeerden dat zij onmiddellijk medische bijstand nodig hadden.

Abe de Vries schijft in het eerder genoemde artikel "Telraam van de Dood" in Elsevier van 13-11-1999, dat gedurende de kortstondige verovering van Orahovac door het UCK veertig tot zestig Serviërs uit de stad zijn weggevoerd en "verdwenen".

Ook hij geeft in dit artikel aan dat dit gebied voor beide partijen van groot militair-strategisch belang was en dat dit de reden was dat hier ook tijdens de NAVO-agressie van maart-juni 1999 weer zo hevig en bloedig werd gevochten:

"De kortste weg van de basiskampen van het UCK in het noorden van Albanië naar de bolwerken van het UCK in Drenica, het hart van Kosovo, loopt via Orahovac. Het UCK vocht al een jaar voor deze levenslijn met Drenica. Toen de NAVO-bombardementen begonnen en de guerrilla's er inens een machtige bondgenoot bij kregen, wilden het Joegoslavische leger en de Servische politie de omliggende dorpen zo snel mogelijk ontvolken. Vanuit militair oogpunt mocht het UCK zich in deze streek absoluut niet onder de burgers kunnen verschuilen."

Er is dus voortdurend sprake geweest van een keiharde guerrilla en een keiharde contra-guerrilla, met wreedheden over en weer.

Maar de Gele Ridders maken alleen jacht op vermeende Servische oorlogsmisdadigers. De misdadigers van UCK-kant zijn hun bondgenoten, hun handlangers en hun opdrachtgevers als het erom gaat Serviërs op te pakken. Dat is het gemakkelijkst - zij zitten toch al bij elkaar in een ghetto - en dat ligt politiek ook het beste.

Inmiddels wordt daarmee echter wel aan de verderfelijke ethniciteit, waaraan deze Nederlandse militaire eenheid zich schuldig maakt, een nieuwe dimensie toegevoegd.

Het zelfs falen van de Gele Ridders bij het bieden van bescherming aan Serviërs die uit Kosovo wegluchten

Niet alleen zijn de Nederlandse Gele Ridders op geen enkele wijze bereid of in staat om de niet-Albanese bevolkingsgroepen van Orahovac zelfs maar de meest minimale beveiliging te bieden en houden zij de Servische bevolkingsgroep in feite zelfs opgesloten in een ghetto, in opdracht van het UCK voortdurend op jacht zijnde naar jacht door het UCK geïnstigeerde vermeende Servische oorlogsmisdadigers. Maar bovendien blijven zij ook steeds volkomen in gebreke om Serviërs die het ghetto mogen verlaten op hun vlucht uit Kosovo enige mate van veiligheid te bieden.

Het laatste voorbeeld daarvan deed zich voor op 27 oktober j.l.

Andere voorbeelden van dit ontstellende optreden zullen verderop ter sprake komen.

Op 28 oktober j.l. berichtte de NRC:

"Pec, 28 okt. In het centrum van de stad Pec, in het westen van Kosovo, blokkeren achttien brandende auto's de straat. Het zijn Servische auto's en eromheen liggen kleren, boeken, pannen, een kapotgeslagen televisiew. De Serviërs, uit Orahovac, hadden geprobeerd om weg te komen uit Kosovo. Ze waren op weg naar Montenegro onder begeleiding van de vluchtelingenorganisatie UNHCR en Nederlandse KFOR-militairen.

Nu zitten ze in het gebouw van de Italiaanse militaire politie in Pec, een paar meter van de brandende wrakken. Ze zijn gewond geraakt, hun laatste spullen zijn ze kwijt. Ze huilen.

(...)

De Italiaanse commandant Bergamo staat ook op de stoep. Hij kijkt langs de Nederlanders naar de menigte Albanenzen rond het politiebureau. De Albanen steken vuurwerk af, ze schreeuwen. Met wapenstok en schild worden ze tegen gehouden door zijn mannen. De commandant is woedend: pas die ochtend hoorden de Italianen, die verantwoordelijk zijn voor het westelijk deel van Kosovo, dat er rond lunchtijd een konvooi Servische vluchtelingen door de buitenwijken van Pec zou rijden, naar de grens van Montenegro. Door de buitenwijken, maar nu staat de belangrijkste doorgangsroute in het centrum in brand. Omdat de Nederlanders de weg kwijtraakten. En nog een grote mond ook, over "hun Serviërs".

En op 1 november j.l. kwam de NRC onder de kop "Kritiek KFOR op militairen Nederland" met het bericht:

"Pristina, 1 nov. De commandant van de vredesmacht KFOR, generaal dr. Klaus Reinhardt, heeft felle kritiek geuit op de begeleiding van Nederlandse militairen van een konvooi Servische vluchtelingen vanuit de Kosovaarse stad Orahovac naar Montenegro.

De vluchtende Serviërs werden vorige week in de stad Pec aangevallen door een menigte Albanen. "Ik was furieus toen ik ervan hoorde", zei Reinhardt dit weekeinde tijdens een persconferentie in de Kosovaarse hoofdstad Pristina. Zonder de Nederlanders te noemen, plaatste hij kritische kanttekening bij het optreden van de Nederlandse KFOR-militairen. "De begeleiding van het konvooi was niet goed", aldus Reinhardt. De KFOR-generaal zei dat hij "harde maatregelen" had genomen en dat hij verwacht dat het nooit weer zal gebeuren. Reinhardt wilde niet aangeven wat die maatregelen inhouden."

Zoals echter in het vervolg nog ter sprake zal worden gebracht, ziet het er zonder meer naar uit dat deze kritische woorden slechts voor de bühne worden gesproken. Want zoals nader zal worden besproken, heeft ook KFOR als geheel tonnen boter op het hoofd.

Vast staat in elk geval dat de Nederlandse militairen daarmee opnieuw als vergaand onbekwaam te kijk worden gesteld en opnieuw een brevet van onvermogen in de wacht hebben gesleept.

Begrip en (politieke) steun voor UCK-provocatie

Hoezeer de Nederlanse militairen heulen met Albanese elementen die uit zijn op een ethnisch gezuiverd Kosovo en hoezeer zij daarbij hand- en spandiensten verlenen aan het UCK, blijkt dagelijks weer uit de steun die zij verlenen, direct en indirect, aan de nu al maanden durende klucht dat "de Albanese bevolking" van Orahovac een Russische aflossing in de Nederlandse sector van Orahovac met een manhaftige blokkade zou tegenhouden.

Zoals voor iedereen duidelijk is, gaat het hier om een door het UCK geregisseerde aktie, die door de Nederlandse militairen gefaciliteerd wordt. Al is het maar doordat het UCK bij de organisatie en uitvoering van deze nu al maanden durende blokkade-aktie geen strobreed in de weg wordt gelegd.

Daarmee werken de Nederlandse militairen, ten dienste van het UCK, mee aan de ondermijning van het gezag van de VN in het gebied.

Dat is een buitengewoon ernstige en onduldbare zaak.

Op 7 juli 1999 berichtte het dagblad Trouw, onder de kop "Militairen mokken over Russen":

"Orahovac - Nederlandse militairen in Zuid-Kosovo vrezen dat de Russische troepen de broze stabiliteit in hun sector zal verstoren."

Wat zich daarbij onmiddellijk opdringt, is de vraag: wat nou "broze stabiliteit" ? De "stabiliteit" waarbij de niet-Albanese bevolkingsgroepen zijn teruggedrongen in één wijk en het het UCK verder zoveel mogelijk naar de zin wordt gemaakt ? Commandant Van Loon hierover in datzelfde artikel in Trouw:

"Dat we ons gebied en de voorzieningen inleveren aan de Russen is nog het minste. Erger is dat de teruggestuurde Albanezen en het UCK hebben laten weten dat ze geen prijs stellen op Russische troepen."

Zó zit het dus. De heren van het UCK "stellen geen prijs op Russische Kfor-troepen" en zij "hebben dat de Nederlandse militaire eenheden laten weten". En dus maken de Nederlanders zich tot de vertolkers daarvan.

En dus gaat Nederland zo ver om zelfs openlijk te rebelleren tegen dit VN-besluit.

De NRC van 14 juli 1999 schreef:

"De Nederlandse militairen doen daar goed werk en hebben het vertrouwen gewonnen van zowel de Albanese als de Servische bevolking, aldus Van Aartsen."

Je moet maar lef hebben om van "het gewonnen hebben van het vertrouwen van de Servische bevolking van Orahovac" te spreken, op een moment dat zij, samengedrongen, in een ghetto moeten leven. Onder erbarmelijke omstandigheden en met een beperkingen van hun bewegingsvrijheid. Terwijl hun huizen buiten het gettho zijn platgebrand en geplunderd, hun

eigendommen gestolen. En terwijl meer dan duizend van hun zijn gevlucht.

Terwijl van enig adequaat optreden daartegen door de Nederlandse militairen nimmer sprake is geweest. Integendeel, de Nederlanders met het UCK in de stad de meest cordiale betrekkingen onderhouden !

Over dat "vertrouwen" van de Servische bevolkingsgroep dat de Nederlandse militairen van de Servische bevolkingsgroep zouden hebben "gewonnen" zal verderop nog een boekje open worden gedaan.

Dat deze sabotage-actie van besluiten van de VN breeduit en openlijk gesteund wordt door de Nederlandse regering, blijkt uit hetgeen de NRC van 20 augustus 1999 berichtte:

"Het NAVO-voorstel, dat na weken van moeizaam onderhandelen met de Russen is overeengekomen, betekent een streep door de rekening van de Nederlandse regering. De ministers Van Aartsen (Buitenlandse Zaken) en De Grave (Defensie) hadden in de afgelopen week herhaaldelijk verklaard dat zij niet voelden voor ontruiming van de twee maanden geleden betrokken basis ten gunste van de Russen."

Dat het hier allerm minst om een spontane actie van de bevolking gaat, maar om een UCK-provocatie blijkt uit hetgeen Trouw op 23 augustus 1999 meldde:

"Orahovac - Het Kosovo bevrijdingsleger UCK wil de Russen niet binnenlaten in Orahovac. Dit heeft een UCK-commandant in Orahovac, Selim Gashi, gezegd."

Metro berichtte vervolgens op 25 augustus 1999:

"Rusland noemt de wegblokkades bij Orahovac, die de komst van de eigen KFOR-militairen moeten verhinderen, een georkestreerde uitdaging voor de internationale vredesmacht in Kosovo. "Zulke provocaties, die zonder twijfel gepland en goed georkestreerd zijn, zijn een open uitdaging voor de internationale gemeenschap", aldus een verklaring van het Russische ministerie van Buitenlandse Zaken."

Maar diezelfde dag meldde Trouw dat minister de Grave wederom begrip had uitgesproken voor deze UCK-provocatie:

"Den Haag - Minister De Grave heeft er begrip voor dat de Albanezen in de Kosovaarse stad Orahovac de Russen liever niet ziet komen."

Wat en loyaliteit tegenover besluiten van de VN wordt hier weer door de Nederlandse regering uitgestraald !

Inmiddels duurt deze "spontane actie" van de "burgerbevolking van Orahovac" nu al maanden voort.

Beperkingen van bewegingsvrijheid opgelegd aan de bevolking van het ghetto

De feiten laten geen andere conclusie toe dan dat de Nederlandse militaire eenheid tot op heden volkomen gefaald heeft in zijn beveiligingstaak ten opzichte van de niet-Albanese bevolkingsgroepen in Orahovac.

Maar bovendien maakt de Nederlandse eenheid zich rechtstreeks schuldig aan misdadig optreden, door de Servische bevolking in het ghetto aan beperkingen van de bewegingsvrijheid onderhevig te houden. Dit in een poging om het UCK in een heksenjacht op vermeende Servische oorlogsmisdadigers terwille te zijn.

Dat dit geen hersenschim onzerzijds is, blijkt alleen al uit het feit dat dit als reden voor de beperking van de bewegingsvrijheid van de Servische ghetto-bevolking door commandant Van Loon impliciet wordt erkend.

In het eerder geciteerde artikel in Trouw van 11 november j.l. verklaarde commandant Van Loon:

"Hun bewegingsvrijheid is beperkt, tot er weer een normale situatie is ontstaan. Ze mogen er wel uit, maar krijgen niet zomaar konvooibescherming. Vanzelfsprekend, zou ik zeggen, bekijken we of er oorlogsmisdadigers bij zitten. Zij weten wie het hebben gedaan, maar ze vertellen het ons niet."

En voorts in dat artikel:

"De Serviërs durven hun wijk niet te verlaten uit vrees voor de Albanezen en Kfor laat niet iedereen vrij rondreizen omdat er mogelijk nog enkele oorlogsmisdadigers rondlopen."

Misdrijven tegen de menselijkheid van de Gele Rijders

Vanwege deze hysterie om vermeende Servische oorlogsmisdadigers te vangen, wordt dus een hele bevolkingsgroep permanent in gijzeling gehouden, nu al maandenlang.

De Nederlandse Gele Rijders maken zich daarmee in alle openheid schuldig aan een misdrijf tegen de menselijkheid.

Maar als het om Serviërs gaat, schijnt dat in het geheel niet te tellen.

De obsessieve anti-Servische ontsporing leidt zo tot een bovendien tot een diep racisme.

Zoals de vroegere Nederlandse slavenhalers prat gingen op hun zakenlijke en efficiënte instelling ten aanzien van hun koopwaar, zo gaan ook de Gele Rijders prat op het ontaarde werk dat zij afleveren.

Commandant Van Loon besluit zijn uitspraken in het artikel in Trouw dan ook met de volgende woorden:

"Het is heel bijzonder wat de jongens en meisjes hier voor elkaar hebben gekregen. Ze hebben zich te pletter gewerkt en een goed product neergezet."

Dat "goede product" bestaat dan uit een stad waar de macht vast in handen is gelegd van de terroristen van het UCK, waarin de huizen en eigendommen van niet-Albanezen stelselmatig zijn vernield en geroofd, waarin alle minderheden diep zijn getraumatiseerd en nu al maandenlang onder erbarmelijke omstandigheden gedwongen zijn om in een ghetto te leven en waar op rabiante wijze op vermeende oorlogsmisdadigers jacht wordt gemaakt; alleen Servische wel te verstaan natuurlijk. En dat op instigatie van de UCK-terroristen.

Onder barre omstandigheden moeten zij in het getto zien te overleven.

Posten van Nederlandse militairen en Albanese elementen liggen rond deze wijk. Vrij verkeer in en uit is niet mogelijk en wordt door de Nederlandse militairen geblokkeerd, zoals ook door Van Loon openlijk wordt bevestigd.

Ervaringen van vrouwen uit Orahovac gebundeld

Vrouwen van Orahovac hebben een comité opgericht om tegen de nachtmerrie waarin zij moeten leven te vechten, het Woman's Humanitarian Committee.

In oktober 1999 interviewde de Amerikaan Jared Israel drie van deze vrouwen: Natasha, Miriana en Simca.

Over de toestand in Orahovac werd ook verslag gedaan door een Servische diplomaat Zoran, die in Kosovo een waarnemingsmissie uitvoerde.

Dit interview en dit verslag zijn gepubliceerd op internet.

Over de meer dan voortreffelijke samenwerking tussen de Nederlandse eenheid en het UCK verklaart Natasha in het bewuste interview onder meer:

"The morning before KFOR arrived there was a meeting of their representatives with the Mayor, a Serb, plus other Serbs including the head of the winery. KFOR said that in two days or so life would return to normal. The next day the houses were burning."

en:

"Maybe a thousand or more Serbs left. Orahovac is unique in that so many did stay; that's because we believed KFOR guarantees that we'd be safe. When it became clear things weren't going to be that way, people wanted to leave, but they were not allowed. Besides the Serbs, 500-1000 Roma, or 'Gypsies', stayed."

en:

"With KFOR, the KLA came. The same day. Some neighbors even appeared in KLA uniforms. We were horrified. Suddenly we didn't feel safe [in the mixed section of Orahovac] so we moved to the Serbian part."

"As we were leaving we saw, already, Serbian houses being burned. KFOR did nothing. We complained; they said they didn't have enough people. Soon reinforcements arrived but the situation stayed the same for a month. Over a hundred houses were burned. And they robbed whatever they could. A few 'Gypsy' (Roma) houses were burned too. Twenty-five people who stayed in the mixed section were kidnapped, plus their houses were burned too."

Steeds duidelijker werd hoezeer de niet-Albanese bevolkingsgroepen in de val zaten. Natasha vervolgt in het interview:

"Slowly we realized the extent of the mistake we'd made in not leaving. Every day KFOR offered new excuses for not protecting us. They said: 'we can't put guards in front of every house. We can't give every Serb an armed guard. The KFOR checkpoint is close to the ghetto. KFOR guards the entrance and exit to the Serbian area. Plus there are barricades, which the Albanians put up. First you hit KFOR and second you hit the Albanian barricades. KFOR supplied tents for the Albanians who are sitting on those barricades. And they ran electric wiring into those tents to provide current."

"We were kept in this Serb enclave. My parents can come out on the streets but that's dangerous; two people were wounded just being outside the house. Those who have tried to escape simply disappeared."

"There is no phone service to Belgrade. The only food is from humanitarian sources."

"The ghetto is 500 square yards. Water is erratic: once in three days for two or three hours."

De tweede geïnterviewde vrouw van het Woman's Humanitarian Committee, Miriana, verklaart over een gesprek dat zij had met een Russische vertegenwoordiger van de VN, wiens naam door haar uitgesproken werd als Ivancev:

"We told him that this really felt like a concentration camp and that that should happen at the gate to the 21st century was astonishing. Each told her story separately. He said that he didn't know too much about Serbs in Orahovac, he was at that duty only a month and a half. We told him it's actually a humanitarian catastrophe. He was apologetic."

Uiteindelijk vluchtten Narasha en Miriana in augustus 1999 van Orahovac naar Belgrado. Maar grote verontrusting over het lot van haar familie, waarmee in het ghetto van buitenaf geen enkel contact was te krijgen, dreef haar terug naar Orahovac.

Na tijdens deze reis in konvooi door Kosovo alle soorten van ontbering te hebben ondervonden in Pristina, zou van daaruit een volgend konvooi van voornamelijk Servische vrouwen gereed worden gemaakt voor de reis naar Orahovac.

Toen bleek dat KFOR voortdurend chicaneerde als het erom ging deze Servische vrouwen terug naar hun woonsteden te geleiden, maar onmiddellijk bereid was ze te helpen met een aftocht naar de rest van Servië.

Miriana verklaart daaromtrent:

"Four in the morning the water came and we quickly got ready. 9:30 in the morning we got out in the yard to wait for KFOR escort. Two Yugoslav representatives waited with us. But the escort did not come. Ten in the morning came; eleven came; 11:30. We were losing hope that we'd be able to get to the Turkish checkpoint at noon. Our representative [name unintelligible] said it seemed that the German KFOR troops [in command at Orahovac] were now demanding a signed permission by the International Red Cross for us to get to Orahovac."

"We saw that something had failed. So we said to a British Captain, he was in uniform" 'Give us an escort; let's go now.'

"So that guy, whom we would be able to recognize now among a million NATO troops, went to KFOR headquarters. And he came back and asked, 'Could you perhaps go to Orahovac tomorrow but without an escort and without a translator; and if you agree, you must respect whatever orders the German command there in Orahovac gives you.' It would be just us without an escort. Just the women without even the doctor. We were to come at 8 AM and strictly obey the German command. 'So we said even that way we would go but we wanted a written document where the conditions would be spelled out. This British officer said: no written document. We insisted. He said no."

"Another night was coming. When it was obvious that these negotiations would fail, we said, 'All right, give us an escort so we can go back to the rest of Serbia.' Immediately he said OK; in 45 minutes we would get an escort. 'You see we had insisted a document exist so that in case we disappeared there would at least be a record. The bus we were using was from Serbia, with large Cyrillic letters. So it really sounded like that, that we would disappear. They could spin the story this way: they had tried to arrange a trip that was guarded but the women insisted on going on their own against KFOR's wishes and then this terribly regrettable thing happened. Due to the Albanians' desire for revenge against the Serbian oppressors, etc., etc. It was so transparent that even a little child could see through it. We had hoped that on this trip we would find some good people among the occupation forces, that there could be some good people but we saw that there are none."

De derde vrouw van het Comité die werd geïnterviewd is Simca. Zij woont al jaren in Belgrado, maar onderhoudt nauwe banden met haar familie en vrienden in Orahovac, hen regelmatig bellend en bezoekend.

Zij vertelt dat er altijd mogelijkheid tot contact was geweest, ook tijdens de oorlog, toen de bombardementen een eind hadden gemaakt aan de telefoonverbinding. De post werkte toen nog, ook al duurde het soms 20 dagen, een maand voor een brief aankwam.

Maar sinds de bezetting en de inrichting van het ghetto in juni was elk contact verbroken.

Grote verontrusting over het onbekende lot van haar verwanten en vrienden dreef ook haar tot een poging om met een konvooi Orahovac te bereiken. Uiteindelijk slaagde zij erin met een dergelijk konvooi mee te reizen.

Zij verklaart:

"On this trip there were just two women from Orahovac. I was one. We had three large trucks with humanitarian supplies. When we got to the Dutch checkpoint in Orahovac the Dutch officer said one of the trucks could proceed into the Serbian area but that we, the two women, could not. They would unload the truck to see what was on it and then they would let in the second truck."

"I was afraid I would not be able to see my relatives at all. I started to cry and I begged one of the soldiers: 'Please. Please.' And he just waved his hand as if to say, 'Go back to the group, go back to the others.'"

"Suddenly I saw this man nearby, a civilian; he was my Serbian neighbor and I was surprised. His face is maybe similar to an Albanian. I said, 'How come you can roam around?' And he said, 'Oh, they're confused; they think I'm an Albanian.' So he was free and I said, 'Look, please don't tell my mother I'm here. My mother has a heart problem. I didn't want my neighbor to tell her that I'm there and then if I'm not able to see them she might get sick.'"

"When Albanians go through this checkpoint they're not even stopped. They just wave and KFOR waves back; it's just us that are stopped. Albanians clap their hands and shout 'NA - TO, NA - TO!' And the Dutch people are very friendly towards the Albanians."

"This neighbor of mine did not listen to my advice. He went and told my family. And suddenly I saw

my brother and sister walking towards me. The Dutch soldiers immediately formed themselves into a row and put up a barbed wire barricade. So it was I, then these soldiers, then this barbed wire, and then my brother and sister on the other side. I was crying on one side of the barricade and my brother and sister were crying on the other side."

[Simca was weeping as she spoke.]

Simca: "I knelt down and begged him in English, 'This is my brother and my sister, please help me.' And he just waved his hands, saying, 'Nein, Nein.'"

"Then this 'friend' of ours, this Dutch Major appeared, and I told him this was my brother and sister. He showed some mercy and told the soldiers that these two, my brother and sister, could pass through. So I was able to hug my brother and sister."

"My brother does not show his emotions. I didn't see him cry at my father's funeral. But when he came and hugged me he cried too. It was terrible. The other people heard that someone had come from Belgrade and suddenly all of them were walking towards the checkpoint en masse though it was not a safe thing to do."

"Once he saw so many people coming, this friend of ours, this Dutch Major, decided that maybe there would be an incident so perhaps it would be better to let the women in. So we got in. It's difficult to put in words what happened. People surrounded us asking us questions: 'What's happening?' 'Are we forgotten?' 'How can we get out?' Questions and tears and worries."

"My mother was just 15 yards away but she couldn't reach me because there was such a crowd. They looked at us as if we'd come from another planet, as if we were Gods, desperate to touch us and ask us questions. These people don't get newspapers; they don't get TV; the telephones don't work. "This Major, I was begging him to let my sister and her little children out. And he said: 'No! Only those who came in can get out.'"

Ook Natasha slaagde er uiteindelijk in om met een KFOR-konvooi terug te keren naar Orahovac om haar ouders te bezoeken. Zij verbleef daar ongeveer drie uur en wilde toen het ghetto weer verlaten.

Toen zij wilde vertrekken bleek dat veel vrouwen met hun kinderen eveneens het ghetto wilden verlaten.

Over de ontwikkelingen die toen plaats vonden, verklaart Natasha:

"I was there visiting my parents for three hours after a whole night of traveling and harassment: more time at KFOR's checkpoint than with my family. After the visit a crowd gathered at the church. They wanted their children to leave Orahovac. KFOR didn't want a scene so they let us get on the truck with the children. It was quite crowded."

"Back at the checkpoint, they divided us women from the children. They had made a list of the people who came in with the convoy, and they said those people could leave but the children had to go back [to Orahovac]."

"The children started crying; they wanted to go with us. We tried to convince KFOR to let the children go; they said, if one "extra" person leaves they would not provide an escort. And already Albanians were gathering around, kind of watching what was happening. And it was getting dark. "The trick was that the KFOR would bring us back only to our bus and from there on it would be completely unsafe."

"The whole scene was one of horror, the children crying, us women trying to convince KFOR. The Dutch commander shouted: 'ENOUGH! Just those who came should go back on the truck and the children must go back where they came.' So there was more crying and the women were crying and shouting, and he screamed: 'ENOUGH!' The children were forced to go back."

Ook in deze interviews wordt, ditmaal vanuit een totaal andere bron, bevestigd wat de reden is om de Servische bevolkingsgroep in het ghetto aan vergaande beperkingen van hun bewegingsvrijheid te onderwerpen.

Simca verklaart daarin dat haar in het eerder genoemde gesprek met de Russische VN-medewerker in Kosovo, wiens naam zij uitspreekt als Ivancev, te kennen is gegeven dat de Servische bevolkingsgroep in Orahovac als het ware in krijgsgevangenschap wordt gehouden, omdat het UCK aan KFOR een lijst met de namen van 200 vermeende Servische oorlogsmisdadigers zou hebben overhandigd, die zich wellicht in het ghetto zouden bevinden.

[In a later interview (October 31), Simca recounted a conversation with Mr. Ivancev, the Russian assistant to UN Kosovo Chief Kouchener, which took place October 29. Ivancev told her they were holding the Serbs hostage in Orahovac because the Albanians had given KFOR a list of 200 war criminals.]

Simca: *"Ivancev said, 'The war criminals are hiding among the Serbs.' I asked him: 'Then what about the children? Why have you refused to release the children for four months?' He looked miserable. 'That's the question I asked Mr. Kouchener,' he said. And he looked so miserable I almost felt sorry for him."*

gevolgtrekkingen en te nemen maatregelen

De vraag is wat er met de gearresteerde vermeende Servische oorlogsmisdadigers - onder de UCK-gelederen is geen enkele persoon verdacht van oorlogsmisdaden aangehouden - gaat gebeuren en hoe hen verder een eerlijke en onpartijdige rechtsgang kan worden gewaarborgd.

Het ghetto in Orahovac wordt scherp in de gaten gehouden en er zijn nog veel meer arrestaties van vermeende Servische verdachten te verwachten.

Het Joegoslavië Tribunaal zoekt hen niet en heeft ook totaal geen capaciteit om hen te berechten.

Enige tijd geleden maakte rechter Claude Jorda van het Joegoslavië Tribunaal bekend dat de achterstand bij het Tribunaal inmiddels dusdanig dat het, zelfs als president Milosevic zou worden gearresteerd, maanden zou duren voor een procedure tegen hem zou kunnen worden gestart.

De bedoeling schijnt te zijn dat zij in Prizren, in Kosovo zelf terecht zouden moeten staan.

Probleem is echter dat een justitieel apparaat thans tot op heden volledig ontbreekt.

Er is geen onafhankelijk en terzake kundig openbaar ministerie dat onderzoek naar de verdenkingen en beschuldigingen kan leiden en de verdachten verder in staat van beschuldiging kan stellen.

Momenteel schijnt er alleen sprake te zijn van een rondreizend gezelschap rechters dat beslist over de verlenging van voorarrest.

Dreigende schending van grondrechten

De rechtsgang die zij zullen moeten doorlopen, is dan ook volstrekt duister.

De soevereiniteit over Kosovo blijft in handen van Joegoslavië, dat wordt gewaarborgd door resolutie 1244.

Dit impliceert dat ook de jurisdictie bij Joegoslavië blijft berusten, inclusief de uitoefening van de rechtspraak.

Zeker nu daarover in resolutie 1244 niets in afwijking daarvan wordt verklaard.

Een nieuw justitieel apparaat in Kosovo zal dus uitsluitend kunnen worden opgezet met instemming van en gesanctioneerd door de Joegoslavische regering. En zal uitsluiten recht kunnen spreken naar Joegoslavisch recht.

Elke anderssoortige "rechtbank" in Kosovo zal te enen male onbevoegd zijn om recht te spreken.

Niettemin ziet het er niet naar uit dat momenteel, in overleg en in overeenstemming met de bevoegde Joegoslavische autoriteiten, gestreefd wordt naar het opzetten van een juridisch apparaat onder Joegoslavische jurisdictie.

Nu bovendien van uitlevering aan het Joegoslavië Tribunaal geen sprake zal zijn, is het een raadsel hoe de rechten van de gearresteerde vermeende Servische oorlogsmisdadigers als verdachten onder deze omstandigheden gewaarborgd zouden kunnen blijven.

Als eerste recht daarbij het recht op een eerlijk proces door een daartoe bevoegde rechtbank binnen een redelijke termijn, bijgestaan door een advocaat van eigen keuze, zoals dat wordt gewaarborgd door artikel 6 van Europees Verdrag voor de Bescherming van de Rechten van Mens.

Berechting door een niet door de Joegoslavische staat geautoriseerde rechtbank, zou berechting betekenen door een niet bevoegde rechtbank, waartegen deze verdachten deswege beschermd dienen te worden.

Een dergelijke berechting behoeven zij zich dan ook niet te laten welgevalen.

Sommige Servische verdachten worden nu al maanden onder arrest gehouden. Het moment dat zij aanspraak kunnen maken op een spoedige berechting, die immers binnen redelijke termijn dient plaats te vinden, nadert snel.

Nu van uitlevering aan en berechting door het Joegoslavië Tribunaal geen sprake zal kunnen zijn en ook van instelling van bevoegde rechtbanken in Kosovo de eerst komende tijd niets

zal komen, nu daarvoor zelfs geen voorbereidende stappen worden gezet, komt de rechtmatigheid van langer gevangen houden van de gearresteerde vermeende Servische oorlogsmisdadigers op de tocht gestaan.

Er zijn dan slechts drie legitieme mogelijkheden.

Of de door de Nederlandse militairen als verdachten van oorlogsmisdrijven aangemerkte personen worden toch alsnog overgedragen aan het Joegoslavie Tribunaal. Dat zal dan moeten beslissen wat er verder met hen moet gebeuren.

Of deze als verdachten van oorlogsmisdaden gearresteerde personen worden ter berechting overgedragen aan de Servische justitiële autoriteiten, tesamen met al het "bewijsmateriaal".

Ook de Nederlandse pers heeft er inmiddels melding van moeten maken dat Servische oorlogsmisdadigers door de Servische justitie zelf worden berecht, dus hier is sprake van een alleszins aanvaardbare weg.

Zo meldde Metro van 3 augustus 1999:

"Nis - De rechtbank in de Servische stad Nis heeft een onderzoek geopend naar de betrokkenheid bij oorlogsmisdaden van een Bosnische Serviër die in Kosovo heeft meegevochten. Hij zit in arrest. Igor Radocaj zou als vrijwilliger in het Joegoslavische leger hebben gevochten in Kosovo. Daar zou hij twee etnische Albanezen hebben gedood en geld hebben gestolen van een Kosovaars gezin."

En Trouw van 17 november 1999 berichtte:

"Belgrado - Een Servische openbare aanklager heeft een Serviër uit Kosovo aangeklaagd voor het vermoorden van drie etnische Albanezen. Het is nog niet eerder voorgekomen dat het Joegoslavische openbare ministerie actie onderneemt in zaken van gewelddaden tegen Albanezen. (de onzinnigheid van deze als te doen gebruikelijke desinformatie als het over Servië of Serviërs gaat, blijkt alleen al op grond van het citaat hierboven) Boban Petkovic (32) werkte bij de veiligheidstroepen en schoot op 9 mei drie Albanen op straat dood in de omgeving van Orahovac. Het zou om wraak gaan, nadat een Servische soldaat in schermutselingen door Albanezen verwond was. Ook de Servische politiemann, die Petkovic het wapen gaf waarmee de moord werd begaan, wordt berecht."

Of de gearresteerde vermeende Servische oorlogsmisdadigers worden zo snel mogelijk vrij gelaten.

In elk geval kunnen zij niet voor onbepaalde tijd van hun vrijheid worden beroofd. Zonder te worden overgedragen aan terzake bevoegde justitiële autoriteiten.

Alsdan maken degenen die hen vasthouden zich schuldig aan het strafbare feit van onrechtmatige vrijheidsberoving. Of de Nederlandse militaire leiding dit nu doet op eigen houtje, dan wel onder dekking van het VN-bestuur in Kosovo is daarbij juridisch volstrekt irrelevant.

Ook de VN-autoriteiten zijn immers niet gerechtigd om rechten van de mens te schenden en de werking van artikel 6 van het Europese Verdrag voor de rechten van de Mens op te schorten. Instemming van de VN-autoriteiten kan derhalve een dergelijke schending allerminst legitimeren.

Zodat ook dan een onrechtmatig vasthouden van deze verdachten onrechtmatige vrijheidsberoving blijft.

Waarmee de Nederlandse legerleiding, alsmede de politiek verantwoordelijken in Nederland zich deswege schuldig maken aan een ernstig strafbaar feit.

Namens de betrokken Servische "verdachten" - "verdachten" hier uitdrukkelijk tussen aanhalingstekens, omdat er geen enkele reden is om personen die door een verzameling aan de hand van het UCK lopende Nederlandse militairen als "verdacht" worden aangemerkt, inderdaad als verdachten te bestempelen - eisen wij dan ook dat zij thans binnen een maand na dagtekening van dit schrijven, hetzij alsnog worden overgedragen aan het Joegoslavië Tribunaal, hetzij worden overgedragen aan de bevoegde Servische justitiële autoriteiten, hetzij worden vrijgelaten.

Indien hieraan geen gevolg zal worden gegeven, zullen tegen verdere gevangenhouding van deze Servische "verdachten" juridische stappen worden genomen, zowel in civielrechtelijke als in strafrechtelijke zin.

Wat dit laatste betreft zal dit onder meer inhouden het doen van aangifte wegens onrechtmatige vrijheidsberoving tegen de verantwoordelijke Nederlandse politieke en militaire autoriteiten.

Voorts zullen dan namens de betrokkenen schadevergoedingsakties wegens onrechtmatige vrijheidsberoving worden ingesteld.

Reeds thans wordt hierbij aangifte gedaan tegen commandant Tony van Loon van de Nederlandse militaire eenheid de Gele Rijders wegens het plegen van c.q. medeplichtigheid aan de navolgende misdrijven tegen de menselijkheid :

1. Het, door zich in bestuurlijk opzicht te verbinden met de bandietenbende van het UCK, leidinggevende personen en/of mantelorganisaties daarvan, daarmee bestuurlijke overeenkomsten te sluiten en/of andere vormen van bestuurlijke samenwerking aan te gaan, zich medeplichtig en medeschuldig maken aan de stelselmatige en systematische vervolging en terreuruitoefening waarvan de bovenbedoelde organisatie(s) en/of personen zich jegens de niet-Albanese bevolkingsgroepen in het gebied bedienen met het oogmerk dit ethnisch te zuiveren van Servische en andere niet-Albanese bevolkingsgroepen - waarbij dit beoogde resultaat thans al vrijwel geheel bereikt is -.

2. Het, door het aangaan van en de uitoefening van de onder 1 bedoelde vormen van bestuurlijke verbintenis met (elementen van) het UCK en/of mantelorganisaties daarvan, zich medeplichtig en medeschuldig maken aan de bij de bovengenoemde stelselmatige en systematische vervolging en terreuruitoefening gepleegde vormen van systematische moord op, mishandeling van, en tevens van alle denkbare vormen van systematische bedreiging van de niet-Albanese burgerbevolking in het gebied, alsmede de systematische en stelselmatige brandschatting, verwoesting, plundering, roof en wederrechtelijke toeëigening van hun eigendommen en bezittingen.
3. Het, ook geheel los van de onder 2 bedoelde vormen van bestuurlijke verbintenis met (elementen van) het UCK en/of mantelorganisaties daarvan, zich medeplichtig en medeschuldig maken aan de onder 2 genoemde misdrijven tegen de menselijkheid, door als militair gezag en als autoriteit verantwoordelijk voor orde en veiligheid in het gebied deze misdrijven in hoge mate te gedogen, dan wel, optredende als de officiële gezagsdrager in het gebied, volstrekt in gebreke te blijven daartegen op adequate wijze op te treden en bescherming te bieden.
4. Het, door bestuurlijke verbindingen aan te gaan en te onderhouden met UCK-elementen als onder 1 en 2 aangegeven, alsmede door ook los van het sluiten van bestuurlijke verbanden met deze UCK-elementen volstrekt in gebreke te blijven om als militair gezag en als autoriteit verantwoordelijk voor orde en veiligheid tot enig adequaat optreden te komen tegen de ongebreidelde systematische terreuruitoefening jegens de niet-Albanese bevolkingsgroepen, als onder 3 bedoeld, in combinatie met het feit dat dit militair gezag het nimmer nodig heeft geoordeeld om versterkingen te eisen, dan wel op het treffen van andere passende maatregelen aan te dringen teneinde alsnog tot een adequaat optreden te kunnen komen, zich daarmee bovendien in hoge mate medeschuldig en medeplichtig maken aan de in hun gebied plaats gevonden hebbende en nog plaatsvindende ethnische zuivering.
5. Het zich schuldig maken aan een ernstige vorm van discriminatie door het maken van onderscheid naar ethnische afkomst bij het opleggen van wetten en bevelen, met name betrekking het gedwongen inleveren van handwapens, zoals hierboven aangegeven.
6. Het zich schuldig maken aan een ernstige vorm van discriminatie door het maken van onderscheid naar ethnische afkomst bij de opsporing, vervolging en aanhouding van vermeende oorlogsmisdadigers, zoals hierboven uiteengezet.
7. Het in een ghetto systematisch aan allerlei vormen van ernstige beperking van de bewegingsvrijheid onderworpen houden van met name de Servische bevolkingsgroep.

Vanzelfsprekend valt niet te ontkennen dat de Nederlandse militaire gezagsdragers in het gebied zich - schaamteloos in alle openheid overigens ! - op velerlei manieren bestuurlijk

hebben verbonden met het UCK, met vooraanstaande elementen daarvan en/of met daaruit gevormde mantelorganisaties, daarmee bestuurlijke overeenkomsten hebben gesloten, dan wel een brede bestuurlijke samenwerking zijn aangegaan.

Voorzover het OM er niettemin blijk van zou willen geven de op dit punt van algemene bekendheid zijnde feiten onvoldoende te kennen, houden wij namens de aangevers een systematisch en chronologisch overzicht daarvan ten behoeve van het strafrechtelijk onderzoek op aanvraag van het OM beschikbaar.

Voor zover het OM zou willen ontkennen of in twijfel trekken dat schuldigen en/of medeplichtigen aan misdrijven tegen de menselijkheid daarvoor ook persoonlijk individueel verantwoordelijk en strafrechtelijk aansprakelijk zijn, volstaat het te verwijzen naar hetgeen bepaald wordt in artikel 6 van Handvest van Neurenberg en in artikel 7 van het Statuut van het Joegoslavië Tribunaal.

Voor zover het OM zou willen ontkennen of in twijfel trekken dat daarbij bepaalde een algemeen geldende strekking zou hebben en buiten enige twijfel deel uitmaakt van het volkenrechtelijke gewoonterecht, volstaat het te verwijzen naar het rapport van de Secretaris-Generaal bij het Statuut van het Joegoslavië Tribunaal.

Zoals ook door mr. H. Verrijn Stuart, commentator bij het Joegoslavië Tribunaal en specialiste op het gebied van internationaal humanitair recht, wordt aangegeven in Trouw van 19 november 1999, geldt met betrekking tot de bovengenoemde punten van aanklacht, voor zover daarin, anders dan in de punten 5 t/m 7, niet een primaire en rechtstreekse verantwoordelijkheid van het Nederlandse militaire gezag zelf aan de orde is:

"Voor een veroordeling wegens oorlogsmisdaden is niet vereist dat de verdachten zich systematisch en op grote schaal hebben misdragen. Het kan voldoende zijn dat men erbij was, deelnam, hulp of ondersteuning bood. Aansprakelijkheid kan ook bestaan voor een nalaten in te grijpen."

MITSDIEN verzoek ik u namens de in de aanhef genoemde organisaties en personen een onderzoek te beginnen tegen en vervolging in te stellen van de voornoemde T. van Loon wegens diens hierboven aangegeven opstelling en optreden als commandant van de Gele Ridders te Orahovac.

namens de aangevers,

mr. N.M.P. Steijnen

BIJLAGE : Artikel uit Trouw van
4-12-1999

'Meneer, u hebt hier een proefstation van gemaakt'

Trouw 4-12-95

Orahovac

Abe de Vries

Hoe eerder de Nederlandse Gele Ridders uit Orahovac verdwijnen, hoe beter. „Ze zijn erger dan de Duitsers”, zegt Mirjana. „De soldaten vallen wel mee, maar de officieren zijn vreselijk”, meent Natasja. „Ze zeggen zelf dat ze er alleen zijn voor de Albanezen, niet voor de Serviërs”, weet Simka.

Het zijn drie vrouwen uit Orahovac. Ze woonden er tot voor kort of hebben er familie. En ze vertellen hun verhaal over de stad, een verhaal dat lijnrecht staat tegenover dat van de commandant van de Gele Ridders, luitenant-kolonel Tony van Loon (Trouw, 11 november). De Nederlandse artillerie-afdeling wordt binnenkort afgelost. De vrouwen hebben het interview met Van Loon gelezen. In hun ogen kunnen de Gele Ridders nergens met tevredenheid op terugkijken.

„Meneer”, zo begint een open brief die het Humanitaire Comité van Vrouwen

uit Orahovac onlangs heeft opgesteld, „u hebt van Orahovac een proefstation gemaakt waar de Serviërs gedwongen zijn te blijven. Ze zijn gevangen in een getto en kunnen niet vertrekken, omdat u voorwendt hun geen bescherming te kunnen geven. Dat is niet iets waarop u trots zou moeten zijn. U kunt Kosovo niet verlaten met een rein geweten. Het op deze manier gevangen houden van de Serviërs levert hen over aan de genade van terroristen. Als dit een multi-etnische samenleving moet opleveren, dan is dat dezelfde soort samenleving die bestond in Warschau tijdens de Tweede Wereldoorlog.”

In Orahovac leven 2.500 Serviërs en vijfhonderd zigeuners onder erbarmelijke omstandigheden. Ze zitten opeengepakt in een paar straten, die met Kfor-checkpoints zijn afgesloten van de vijandige Albanese meerderheid in de rest van de stad. Allemaal willen ze naar Servië of Montenegro. Er is maar één reden dat ze nog in Orahovac zijn: omdat de Nederlanders hun veiligheid niet kunnen garanderen als ze zich buiten het getto begeven. De Gele Ridders zijn op zoek naar mogelijke oorlogsmisdadi-

gers onder de Serviërs. Veel mannen zijn bang dat ze op een door het UCK opgestelde geheime lijst van verdachten staan, dus blijven ze waar ze zijn.

Mirjana (36), Natasja (27) en Simka (35) kunnen moeilijk geloven dat de Servische politie honderden Albanese burgers in Orahovac en de omliggende dorpen heeft vermoord. Volgens de Gele Ridders hebben Servische politierservisten afkomstig uit de streek misschien wel duizend Albanezen in koele bloede doodgeschoten. Tot nu toe zijn op verschillende plekken in totaal rond de vierhonderd lichamen gevonden.

Natasja: „Het was oorlog. Het UCK viel het leger en de politie aan, en die zeiden niet: 'O kom, schiet ons alsjeblieft dood'. Ik was in Orahovac toen de oorlog begon. Het was een psychologisch onhoudbare situatie. Terwijl we door de Navo vanuit de lucht werden bestookt, liepen de terroristen geüniformeerd in de stad rond. Iedere dag werden in Orahovac en de dorpen Serviërs vermoord.”

Mirjana: „Misschien is een aantal gevonden lijken van Serviërs. Dorpen in

de buurt als Velika Hoca, Retimlje, Zociste en Oploterica waren overwegend Servisch. Alleen al vorig jaar zijn in Retimlje dertig Serviërs vermoord. Waar zijn de Servische lijken?”

Simka: „Er zijn veel verhalen. Het is de haat die de Albanezen tegen de Servische politie hebben.” Natasja: „Stel dat er Serviërs zijn die zich schuldig hebben gemaakt aan oorlogsmisdaden. Dan zitten ze echt niet in Orahovac te wachten tot de Kfor hen komt arresteren. Degenen die misschien inderdaad iets hebben misdaan zitten al lang en breed ergens anders.”

Mirjana: „Mijn man was directeur van het kadaster. Als hij was gebleven, was hij waarschijnlijk ook beschouwd als oorlogsmisdadiger. Hij is geen nationalist. Hij heeft een paar Albanezen ontslagen omdat ze niet goed werkten.”

De vrouwen kunnen niet begrijpen dat Kfor de kinderen niet wil laten gaan. Tot nu toe is er één konvooi geweest van 155 Serviërs die de stad mochten verlaten. Nadat de kolonne, begeleid door Nederlandse Kfor-militairen, in Pec werd aangevallen door een grote groep Albanezen, besloot de VN-vluchtlin-

genorganisatie UNHCR de humanitaire evacuatie in Kosovo voorlopig stil te leggen. Natasja en Simka hebben beiden verschillende keren geprobeerd de kinderen van hun familieleden mee naar Servië te nemen. Tevergeefs.

„Kunnen kinderen ook oorlogsmisdadigers zijn?”, vraagt Natasja. „Ik heb gehuild en geschreeuwd”, zegt Simka. „Maar die Nederlandse officier stond daar maar en keek als door een masker. Hij toonde geen enkele emotie. Niks. Het mocht niet.”

Simka is net terug van een bezoek aan Orahovac. Volgens haar is de situatie erger dan een paar weken geleden. Regelmatig valt dagenlang de stroom uit, zegt ze. De Serviërs kunnen geen eten kopen in de Albanese winkels. Ze zijn afhankelijk van hulporganisaties. De Albanezen blokkeren de weg naar Pristina om de komst van een Russisch bataljon tegen te houden (dat in de Kfor-plannen de Gele Ridders moet aflossen), dus is er aan alles te kort. Simka: „Nu de winter komt, zijn ze in paniek. Ze zijn bang dat iedereen hen vergeet. Ze kunnen nu nog naar Velika Hoca rijden, waar veel Serviërs wonen, maar die weg

is slecht en in de winter wordt daar de sneeuw niet geruimd. Dan zitten ze helemaal vast.”

Op bezoek komen in Orahovac kan alleen onder begeleiding van de Kfor. Nog dezelfde dag moet de visite terug. De Serviërs mogen via het Internationale Rode Kruis allemaal één keer per maand één minuut met een satelliet-telefoon bellen. Volgens de vrouwen worden de gesprekken afgeluisterd. Mirjana: „De verbinding wordt verbroken als ze iets slechts zeggen over het leven daar.” Post kan worden afgegeven bij het Rode Kruis, maar de brieven worden gecensureerd. Verwanten in Servië krijgen brieven thuisbezorgd met dikke zwarte viltstiftstrepen.

Na de komst van de Nederlanders zijn er volgens de vrouwen meer dan twintig Serviërs uit Orahovac door het UCK ontvoerd en 136 huizen van Serviërs in brand gestoken. Een van de ontvoerden is de man van een tolk die voor de Gele Ridders heeft gewerkt. In geen enkel geval hebben de militairen een diepgaand onderzoek ingesteld, laat staan dat ze een ontvoerde wisten terug te brengen, zegt Simka. In 1998 zijn ongeveer vijftig

Serviërs ontvoerd, van wie niets meer is vernomen. Ze vraagt waarom de Nederlanders, die elf van oorlogsmisdaden verdachte Serviërs hebben gearresteerd, nooit een Albanees oppakken wegens oorlogsmisdaden. De Albanees Ismet Tara is de UCK-commandant van Orahovac. Hij zou de grootste boosdoener zijn. Simka: „Zijn oom stond in 1941 bekend als de ergste fascist van de stad. Dat heeft mijn oom, die partizaan was, me verteld.” Mirjana noemt Sebadin Cena, haar leraar Albanees op de middelbare school. „Ik was met mijn ouders op zijn bruiloft. Mijn vader heeft hem nota bene zijn eerste baan bezorgd. Hij is herkend als een van de leiders van de ontvoeringen vorig jaar.”

De Nederlandse militairen zijn volgens de vrouwen partijdig, anti-Servisch en ondernemen niets om de situatie voor de Serviërs in Orahovac te verbeteren. Natasja: „Met hen was elke dag erger dan de dag ervoor.” Mirjana: „Ik denk niet dat Van Loon ooit nog rustig kan slapen.” Simka: „Zij kwamen hier omdat de mensenrechten werden geschonden. Nu gebeurt al vijf maanden precies hetzelfde.”